

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาบทบาท ปัจจัย และแนวทางการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 บทบาทและปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

1.1 ผลการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ อ.เมือง จ.ปทุมธานี

1.1.1.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

1.1.1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ

1.1.1.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ

1.1.1.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.1.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.1.1.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ

1.1.1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ

1.1.1.3.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.1.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามขยด อ.เมือง จ.ลพบุรี

1.1.2.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

1.1.2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด

1.1.2.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด

1.1.2.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.2.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.1.2.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยด

1.1.2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยด

1.1.2.3.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.2.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก อ.เมือง จ.พิษณุโลก

1.1.3.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

1.1.3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.วัดพริก

1.1.3.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.วัดพริก

1.1.3.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.3.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.1.3.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริก

1.1.3.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริก

1.1.3.3.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.1.3.3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

1.3 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทและปัจจัยการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วน

ตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

ตอนที่ 2 แนวทางการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้าน
เป็นฐาน

2.1 ผลการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

2.1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

2.1.2 ผลการสัมภาษณ์ประชาชน

2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2.3 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลใน

การพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

ตอนที่ 1 บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

1.1 ผลการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

1.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ อ.เมือง จ.ปทุมธานี

1.1.1.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

(1) สภาพทั่วไป

(1.1) ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ ตั้งอยู่เลขที่ 1 หมู่ที่ 1 ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอธัญบุรี ไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร

(1.2) อาณาเขตและเนื้อที่

ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ มีเนื้อที่ทั้งหมด 15,393 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 9,892 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอคลองหลวง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอลำลูกกา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอรังสิต
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลประชาธิปัตย์

(1.3) ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ เป็นที่ราบลุ่ม ซึ่งมีคลองรังสิต-ประยูรศักดิ์ ไหลผ่านพื้นที่ทั้งตำบล

(1.4) เขตการปกครอง

มีจำนวนหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงยี่โถ มีจำนวน 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1-4

(1.5) ประชากร

มีประชากรทั้งสิ้น 25,599 คน แยกเป็น ชาย 11,808 คน หญิง 13,791 คน จำนวนครัวเรือนประมาณ 18,041 ครัวเรือน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 1,663.35 คนต่อตารางกิโลเมตร

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552

(2) สภาพทางเศรษฐกิจ

(2.1) อาชีพ

(2.1.1) ประกอบอาชีพหลัก คือ ทำงานบริษัท ห้างร้าน โรงงาน
อุตสาหกรรม ธุรกิจส่วนตัวเป็นส่วนใหญ่

(2.1.2) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม คือ ทำนา ทำสวน การปลูสัตว์ เป็น
ส่วนน้อย

(2.1.3) ประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการ รัฐวิสาหกิจ รับจ้างทั่วไป เป็น
ส่วนน้อย

(2.2) หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบึงขี้ไต้

(2.2.1) ธนาคาร 5 แห่ง

(2.2.2) ปั๊มน้ำมัน 1 แห่ง

(2.2.3) โรงงานอุตสาหกรรม 30 แห่ง

(3) สภาพทางสังคม

(3.1) ด้านการศึกษา

(3.1.1) โรงเรียนอนุบาล 2 แห่ง ได้แก่

(3.1.1.1) โรงเรียนอนุบาล โชคชัย (ครูเกษว) หมู่ที่ 1

(3.1.1.2) โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลบึงขี้ไต้ หมู่ที่ 3

(3.1.2) โรงเรียนประถมศึกษา 2 แห่ง ได้แก่

(3.1.2.1) โรงเรียนวัดเขินเขต หมู่ที่ 2

(3.1.2.2) โรงเรียนวัดมูลจินดาราม หมู่ที่ 3

(3.1.3) โรงเรียนมัธยมศึกษา 3 แห่ง ได้แก่

(3.1.3.1) โรงเรียนนานาชาติสยาม (Siam international school) หมู่

(3.1.3.2) โรงเรียนวัดเขินเขต หมู่ที่ 2

(3.1.3.3) โรงเรียนวัดมูลจินดาราม หมู่ที่ 3

(3.1.4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง ได้แก่

(3.1.4.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบึงขี้ไต้ ศูนย์ 1 หมู่ที่ 3

(3.1.4.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบึงขี้ไต้ ศูนย์ 2 หมู่ที่ 2

(3.1.4.3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบึงขี้ไต้ ศูนย์ 3 หมู่ที่ 3

(3.1.4.4) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลบึงขี้ไต้ ศูนย์ 4 หมู่ที่ 1

หมู่ที่ 1

(3.1.5) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ 4 แห่ง ได้แก่

(3.1.5.1) ชุมชนหมู่บ้านทิวสน ข้างป้อมตำรวจชุมชนตำบลบึงอีโด

(3.1.5.2) อาคาร เอส ซี เฟลส ซอยสะอาดวัฒนา หมู่ที่ 2

(3.1.5.3) ที่ทำการคณะกรรมการชุมชนซอยวัดเขียนเขต หมู่ที่ 2

(3.1.5.4) ที่ทำการผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 3

(3.2) ด้านศาสนา

(3.2.1) วัด 2 แห่ง ได้แก่

(3.2.1.1) วัดเขียนเขต หมู่ที่ 2

(3.2.1.2) วัดมูลจินดาราม หมู่ที่ 3

(3.2.2) ศาลเจ้า 3 แห่ง ได้แก่

(3.2.2.1) ศาลเจ้าคลอง 3 หมู่ที่ 1

(3.2.2.2) ศาลเจ้าหน้าตลาดคลอง 4 หมู่ที่ 3

(3.2.2.3) ศาลเจ้าคลอง 5 หมู่ที่ 3

(3.3) สาธารณสุข

(3.3.1) ศูนย์บริการสาธารณสุข อบต.บึงอีโด 2 แห่ง

(3.3.2) สถานีอนามัยประจำตำบล 1 แห่ง

(3.3.3) ร้านขายยาแผนปัจจุบัน 3 แห่ง

(3.3.4) คลินิก 5 แห่ง

(3.3.5) อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำ ร้อยละ 100

ที่มา : ข้อมูล กชช.2ค. พ.ศ.2549

(4) การบริการพื้นฐาน

(4.1) ด้านคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงอีโด เป็นพื้นที่อยู่ในเขตปริมณฑล การสัญจรไปมาสะดวก โดยมีถนนสายหลักที่สำคัญ คือ ถนนรังสิต - นครนายก (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 305) โดยแยกมาจากถนนพหลโยธินช่วงตำบลประชาธิปไตย ผ่านไปยังจังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี

การสัญจรไปมา มีรถโดยสารปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด สาย กรุงเทพฯ-ปราจีนบุรี วิ่งจากสถานีขนส่งหมอชิตใหม่ - รร.นายร้อยพระจุลจอมเกล้า - สถานีขนส่งจังหวัดปราจีนบุรี รถโดยสารประจำทางวิงภายในจังหวัดปทุมธานีของบริษัท ส.ชัยบุรี ขนส่งจำกัด รถโดยสารสาย 1156 วิ่งจากท่ารถหน้าห้างพิวเจอร์ปาร์ครังสิต - สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและ

บริษัท ขนส่งกรุงเทพ จำกัด บริการรถโดยสารประจำทางปรับอากาศ สาย 381 วิ่งจากท่ารถตลาด รังสิต (สายใน) – คลอง 6 รถโดยสารปรับอากาศร่วมบริการ ขสมก.สาย523 วิ่งจากหน้าห้าง เซ็นทรัลลาดพร้าว-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และรถโดยสาร ปอ.538วิ่งจากอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ-สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และมีรถโดยสารสองแถวเล็ก ผ่านพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงขัง การเดินทางของราษฎรส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ และรถจักรยานยนต์ส่วนตัว และรถจักรยานยนต์รับจ้างทั่วไป

(4.2) ด้านโทรคมนาคมและการประชาสัมพันธ์

การวิทยุสื่อสารแบบสังเคราะห์ความถี่ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงขัง ได้ขออนุญาตใช้เครื่องวิทยุโทรคมนาคม ใช้ความถี่วิทยุ 162.125 MHz ใช้งานร่วมกับกรมการปกครองได้ขออนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ช่อง 162.525 MHz ซึ่งขณะนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบึงขังมีวิทยุคมนาคมแบบมือถือ เพื่อใช้ในกิจการบรรเทาสาธารณภัยจำนวน 40 เครื่อง มีวิทยุเครื่องข่ายติดตั้งประจำสำนักงาน จำนวน 1 เครื่อง และติดตั้งประจำรถยนต์ 3 เครื่อง

การประชาสัมพันธ์ โดยศูนย์วิทยุชุมชนรังสิตพัฒนา รายการคลินิกกับอรุณ โดยส่วนสาธารณสุขและเว็บไซต์ อบต.บึงขัง และ ตู้ ปณ.1 รับฟังความคิดเห็นประชาชน

(4.3) ด้านการไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอธัญบุรีและการไฟฟ้าองค์การบริหารส่วนตำบลบึงขังมีไฟฟ้าใช้ทุกหมู่บ้าน

(4.4) ด้านการประปา

ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงขังให้บริการการประปาบาดาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงขังเอง ซึ่งมีบ่อบาดาลจำนวน 11 บ่อ

(4.5) ด้านแหล่งน้ำ

มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ไหลผ่านกลางพื้นที่และมีคลองซอยต่าง ๆ จำนวน 3 คลองซอย ดังนี้

(4.5.1) คลองซอยที่ 3 หมู่ที่ 2

(4.5.2) คลองซอยที่ 4 หมู่ที่ 4

(4.5.3) คลองซอยที่ 5 หมู่ที่ 3

(5) ข้อมูลอื่น ๆ

(5.1) มวลชนจัดตั้ง

(5.1.1) ลูกเสือชาวบ้าน 1 รุ่น

(5.1.2) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จำนวน 1 รุ่น 139 นาย

(5.2) สถานที่ท่องเที่ยว

(5.2.1) สวนสนุกครีมเวิร์ล

(5.2.2) แหล่งชมปลาหน้าวัดมุลจินคาราม หมู่ที่ 3

(5.2.3) ด้านโบราณสถานและศิลปกรรมในโบสถ์วัดเขียนเขต หมู่ที่ 2

(6) ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงขี้โถ

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงขี้โถ เป็นราชการส่วนท้องถิ่น มีข้าราชการฝ่ายการเมือง 4 หมู่บ้าน จำนวน 8 คน มีข้าราชการประจำ 42 อัตรา ลูกจ้างประจำ 10 อัตรา พนักงานจ้าง 115 อัตรา รวม 175 คน มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 6 ส่วนราชการ ได้แก่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการคลัง กองช่าง ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและส่วนสวัสดิการสังคม โดยแบ่งเป็น

(6.1) ฝ่ายการเมือง

(6.1.1) ฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 คน

(6.1.2) คณะผู้บริหาร 3 คน

(6.2) ฝ่ายประจำมีพนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างดังนี้

(6.2.1) จำนวนบุคลากร พนักงานส่วนตำบล 42 คน ประกอบด้วย

(6.2.1.1) ตำแหน่งในสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 13 คน

(6.2.1.2) ตำแหน่งในส่วนการคลัง 6 คน

(6.2.1.3) ตำแหน่งในกองช่าง 8 คน

(6.2.1.4) ตำแหน่งในส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 9 คน

(6.2.1.5) ตำแหน่งในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 คน

(6.2.1.6) ตำแหน่งในส่วนสวัสดิการสังคม 3 คน

(6.2.2) ลูกจ้างประจำ 10 คน

(6.2.3) พนักงานจ้างทั่วไป 38 คน

(6.2.4) พนักงานจ้างตามภารกิจ 77 คน

(6.3) ระดับการศึกษาของบุคลากร

(6.3.1) มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา 8 คน

(6.3.2) อนุปริญญา 5 คน

(6.3.3) ปริญญาตรี 19 คน

(6.3.4) ปริญญาโท 4 คน

(6.4) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงขี้โถ

(6.4.1) รายได้ประจำปีงบประมาณ 2550 เป็นเงิน 45,408,313.83 บาท

แยกเป็น

(6.4.1.1) รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง

4,419,872.47 บาท

(6.4.1.2) รายได้ที่ส่วนราชการจัดเก็บให้ (ภาษีจัดสรร)

31,231,371.84 บาท

(6.4.1.3) ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต 1,240,419.65 บาท

(6.4.1.4) รายได้จากทรัพย์สิน 1,719,942.3 บาท

(6.4.1.5) รายได้จากสาธารณูปโภค 1,986,229.00 บาท

(6.4.1.6) รายได้เบ็ดเตล็ด 458,320.56 บาท

(6.4.1.7) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล 4,352,158.00 บาท

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552

สภาพพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบของ อบต.บึงขี้โถนั้น มีความเจริญค่อนข้างมาก มีถนนหนทางที่ดี และกำลังมีการขยายเส้นทางถนนใหญ่สายรังสิต-ปทุมธานี เนื่องจากเป็นเส้นทางหลักไปสู่ภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปประมาณ 20 กิโลเมตร มีลักษณะเป็นชุมชนเมือง สภาพบ้านเรือนมีความทันสมัย ส่วนมากจะเป็นหมู่บ้านจัดสรรซึ่งมีหลายโครงการ มีประชาชนอยู่อาศัยค่อนข้างหนาแน่น และมีการจราจรคับคั่ง โดยที่ตั้งของ อบต.บึงขี้โถนั้นตั้งอยู่ติดถนนใหญ่สายรังสิต-ปทุมธานี สามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

1.1.1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ

1.1.1.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ

ข้อมูลพื้นฐานของ ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดงในตารางที่

4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ

ข้อมูล	ผู้บริหาร		
(1) เพศ	ชาย	ชาย	หญิง
(2) อายุ (ปี)	57	55	40
(3) ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี
(4) ตำแหน่ง	ปลัด อบต.	ผู้อำนวยการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	หัวหน้า ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ
(5) ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่ง	มากกว่า 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	ต่ำกว่า 3 ปี
(6) ภูมิลำเนา	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่
(7) สถานภาพ	สมรส	สมรส	หย่าร้าง

1.1.1.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) อบต.บึงยี่โถมีการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนาคนและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ค่อนข้างชัดเจน โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลแผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ.2549-2551 ของ อบต.เพื่อใช้ประกอบข้อมูลที่สัมภาษณ์ผู้บริหาร ซึ่งพิจารณาจากแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2549-2551 พบว่ามีการวางแผนจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคนและสังคมเป็นสัดส่วนสูงที่สุดในทุก ๆ ระยะของแผน ดังแสดงในตารางที่ 4.2 ซึ่งเมื่อทำการวิเคราะห์แผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ.2549-2551 ในรายละเอียดพบว่า อบต.มีการวางแผน โครงการเกี่ยวกับการสนับสนุนงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยวางแนวทางอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนและสังคม

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2549-2551 ของ อบต.บึงขี้ไถ

ยุทธศาสตร์	ปีพ.ศ.2549		ปีพ.ศ.2550		ปีพ.ศ.2551		รวม
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	37	96,865,000	25	23,390,000	25	23,390,000	143,645,000
2. ด้านการพัฒนาคนและสังคม	141	44,184,900	127	25,902,500	127	25,902,500	95,989,900
3. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	28	18,090,000	25	2,590,000	25	2,590,000	23,270,000
4. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	28	4,214,000	26	3,590,026	26	3,590,026	11,394,052
5. ด้านการเมืองการบริการ	68	20,650,960	28	3,760,000	28	3,760,000	28,170,960
รวม	302	184,004,860	231	59,232,526	231	59,232,526	302,469,902

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2549-2551

ปี พ.ศ.2549 นั้น อบต.บึงยี่โถ ได้วางแผนงบประมาณเพื่อดำเนินการด้านการพัฒนาไว้ แต่ยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนได้ จากการสัมภาษณ์พบว่า อบต.ยังขาดความพร้อมในหลายด้านจึงยังไม่ได้ดำเนินการตามแผนได้ ส่วนในปี พ.ศ.2550 อบต.บึงยี่โถ ได้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนิน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมีการจัดทำโครงการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กซึ่งจากการศึกษาเอกสาร โครงการ พบว่าเป็นโครงการที่ริเริ่มการจัดโดยส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของ อบต. โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนาความรู้และส่งเสริมสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และมารดาของทารกแรกเกิด-3 ปี โดยสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพ จำนวน 29,000 บาท โดยมีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 100 คน ในพื้นที่ตำบล ใช้ระยะเวลาดำเนิน โครงการประมาณสองเดือนครึ่ง ซึ่งส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมประสานการทำงานกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ในการออกเยี่ยมบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร

“ส่วนงานสาธารณสุขก็เริ่มจะทำงานด้านนี้ลงไปอีก เพราะเราก็มีคนพร้อมพอจะลงไปทำได้อย่างที่ผ่านมาก็มีโครงการพัฒนาแม่และเด็กแล้ว”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“ปัจจุบันเรามีศูนย์อนามัยอยู่ 2 แห่ง มีพยาบาลวิชาชีพจากพระมงกุฎ มีนักทันตสุขภาพ 6-7 คน ซึ่งเราก็ไม่ได้เก็บค่าใช้จ่ายก็น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่พอจะทำได้ในการตั้งตรงนี้มา ตอนนี้เรามีโครงการเยี่ยมประชาชนอยู่ด้วย คือเราเข้าไปถึงที่บ้านเลย”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“ฝ่ายที่ได้ดำเนินการไปแล้ว อย่างที่ผ่านมาก็โครงการเยี่ยมหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนงบประมาณ โดย สปสช. ได้ให้ความรู้หญิงตั้งครรภ์ตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์จนถึง 1 ปี โดยมีเงิน สนับสนุนผ่าน อสม. เข้าไปดูแล ทางเราคิดว่าจะตั้งเป้าไว้ที่ 100 เปอร์เซ็นต์เลย”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(1.2) ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ มีความต้องการสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาอบรมให้แก่สมาชิก อบต.เอง โดยเฉพาะส่วนงานที่เกี่ยวข้อง คือ ส่วนสาธารณสุขและส่วนงานการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากหน่วยงานที่มีความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านสาธารณสุขในพื้นที่

“ความรู้ทุกด้านเกี่ยวกับเด็ก เน้นไปที่กองสาธารณสุขที่เป็นส่วนรับผิดชอบ โดยตรงที่ต้องได้รับการอบรมให้มีความรู้ในด้านนี้มาก ๆ

เพื่อที่จะได้ลงมือประสานกันในพื้นที่ได้อย่างมีความรู้ และกองการศึกษา ก็จะต้องไปศึกษารูปแบบการลงไปให้ความรู้ว่าจะทำอย่างไร”

(ผู้บริหาร อบต.บึงอีโถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“จัดอบรม อบรมทั้ง อบต.และ อสม.เลย อาจให้ไปดูงาน เกี่ยวกับการ พัฒนาเด็กและผู้ดูแลเด็ก เพราะคำว่าบ้านเป็นฐานต้องเน้นไปที่ ผู้ปกครอง”

(ผู้บริหาร อบต.บึงอีโถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“เรื่องแม่และเด็ก ต้องการให้ส่งนักวิชาการจากอำเภอหรือจังหวัดเข้ามา อบรมให้ความรู้ค่ะ โดยเฉพาะความรู้พิเศษในเรื่องพัฒนาการหรือ วิธีการใช้อุปกรณ์ในการสังเกต เพราะอย่างบางครั้งแม่มีอายุเยอะแล้วจะมี บุตรอยากตรวจ โคร โม โชมเพราะหญิงจะมีความเสี่ยงแบบนี้อยากให้เรา มาช่วย support รวมทั้งการพา อสม.เข้าไปรู้จักครอบครัว หรือ พา สาธารณสุขเข้าบ้านก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าจะมีการอบรมให้ความรู้”

(ผู้บริหาร อบต.บึงอีโถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

(2.1) ปัจจุบัน อบต.บึงอีโถยังมีบทบาทในด้านวิชาการเกี่ยวกับการ

พัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยตรงน้อย และต้องอาศัยการสนับสนุนความร่วมมือจากหน่วยงานที่มีความรู้ในพื้นที่ จากโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วในปัจจุบันได้ร่วมมือกับทางสถานีอนามัย ตำบล แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บริหาร อบต.บึงอีโถส่วนใหญ่ต้องการให้โรงพยาบาลเข้ามามีบทบาท ทางด้านวิชาการร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด รองลงมาคือหน่วยงาน สาธารณสุขอื่น ๆ ได้แก่ สาธารณสุขอำเภอหรือจังหวัด และอนามัยตำบล

“โรงพยาบาล โดยเฉพาะของในพื้นที่นี้จะช่วยได้มาก เพราะลำพังเอง อนามัยตำบลก็มีภาระอยู่แล้วและกำลังจะถ่าย โอนเข้ามาเป็นของ อบต. ด้วย ดังนั้น ในเรื่องนี้ เขาก็ต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับ อบต. ซึ่งจะได้เปรียบ เพราะอนามัยตำบลก็มีความรู้ที่ดีเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว อีกอย่างคือ โรงพยาบาล มีหมอ มีพยาบาลที่มีความรู้และเชี่ยวชาญก็น่าจะเข้ามาช่วย อบต. ได้ ความสัมพันธ์ระหว่างกันก็ดี เราก็ไปประสานเขาอยู่บ่อยๆ... โรงพยาบาลน่าจะเป็นแกนหลักสำคัญแต่ถ้าถามจริงๆแล้วหน่วยงานใน ระดับพื้นที่อื่นๆ ก็มีบทบาทที่จะต้องร่วมกันประสาน เช่น อนามัย หรือ สาธารณสุขจังหวัดซึ่งเขาน่าจะร่วมกันได้”

(ผู้บริหาร อบต.บึงอีโถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“น่าจะต้องเป็น โรงพยาบาลนะ เพราะต้องการให้เข้ามาอบรม อบต. ให้มีความรู้...ต้องเอา รพ.ธรรมศาสตร์หรือคลอง 16 ที่มีพยาบาลฝึกหัด แพทย์ฝึกหัด มาลงพื้นที่จะได้ผลดีกว่า รพ.ปกติ ซึ่งตรงนี้เขาจะได้มาเป็นที่ปรึกษาและมาเป็นพี่เลี้ยงเรา”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“กรมอนามัย อยากให้เข้ามาช่วยในเรื่องของความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับด้านพัฒนาเด็ก ซึ่งก็อาจประสานมาให้ยังสาธารณสุขอำเภอหรือของจังหวัด ในการประสานต่อในพื้นที่”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(2.2) ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ ได้กล่าวถึง ความต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับนโยบาย คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยงานกลางของกระทรวงมหาดไทยในการทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานนโยบายของท้องถิ่นให้ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ซึ่งผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ มีความเห็นตรงกันที่ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาจัดการอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งการกำกับค้ำยันนโยบายด้วย

“กรมส่งเสริมน่าจะมีส่วนในเรื่องการส่งคนที่มีความรู้หรือไปหาหน่วยงานที่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้แล้วส่งเรื่องให้อบต.ส่งคนไปอบรม เพื่อคัดสรรหน่วยงานที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาให้ความรู้ รวมทั้งจะได้ดำเนินงานด้านนี้ไปในทิศทางเดียวกัน”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“กรมฯนี่ก็ต้องการให้เข้ามาช่วยทุกด้าน ทั้งเรื่องของบุคลากรเรื่องของนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้ส่งเสริมและสนับสนุนในการอบรมบุคลากรทั้งหมด”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ความสำคัญและความจำเป็นที่ อบต.ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น ถือว่ามีความสำคัญต่อบทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งจากการวิเคราะห์บทบาทด้านงบประมาณในปัจจุบันนั้นจะพบว่า อบต.บึงยี่โถได้ให้บุคลากรในส่วนสาธารณสุข คือ พยาบาลวิชาชีพเข้ามามี

ส่วนร่วมในการพัฒนาแม่และเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ดังที่ได้กล่าวถึงการดำเนินโครงการไปแล้ว และบทบาทด้านวิชาการนั้น ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถมีความต้องการรับการอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานให้มากขึ้นด้วย อย่างไรก็ตาม ผู้บริหาร อบต.เองก็ยังคงอาศัยบุคลากรในพื้นที่ที่มีบทบาทสำคัญต่อการทำงานของ อบต.ให้ประสบความสำเร็จซึ่งผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถมีความเห็นตรงกันว่าอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) จะเข้ามามีบทบาททำงานร่วมกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้มีความรู้พื้นฐาน มีจำนวนมาก เป็นคนในชุมชนมีความเข้าใจในพื้นที่รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือในการทำงานร่วมกับ อบต. อยู่แล้วในปัจจุบัน

“จริงๆ แล้วทุกส่วนก็ควรต้องร่วมมือช่วยกันนะครับแต่ถ้าถามว่ามากที่สุดก็น่าจะเป็น อสม. เพราะ เขามีพื้นฐาน เคยไปอบรมกับอนามัย จริงๆ แล้วตอนนี้เขาก็ช่วย อบต.อยู่เยอะนะครับ เช่น การ ไปให้วัคซีนอะไรอย่างนี้ซึ่งถ้ามาทำกันอย่างจริงจัง อสม.ค่อนข้างจะสำคัญ”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“อสม. ผมมองว่าเขาเป็นคนในหมู่บ้าน เต็มใจมา เสียสละซึ่งหากเขาได้รับการอบรมเพิ่มเติมจาก รพ.แล้วก็จะสามารถช่วย อบต. ได้มากในเรื่องนี้”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“อสม. มีบทบาทมากที่สุด รองลงมาก็น่าจะเป็น ผู้ใหญ่บ้าน แม่บ้าน เพราะ อสม. กับฝ่ายพื้นที่ทำงานด้วยกันตลอดอยู่แล้วเวลาลงพื้นที่ อสม. จะสามารถเข้าถึงแต่ละครอบครัวได้ดีและมีจำนวนเยอะ ส่วนพวกแม่บ้านก็มีเวลาพอ ถ้าอบรมพื้นความรู้ให้เขา ก็น่าจะเป็นอีกส่วนหนึ่งที่จะมีบทบาทสำคัญ”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

จากการวิเคราะห์บทบาททั้งสามส่วนแรกตั้งแต่บทบาทด้าน

งบประมาณ ด้านวิชาการ และด้านบุคลากรนั้น จะพบว่า การบริหารงานที่ผ่านมาของ อบต. นั้นยังมีได้วางแผนประสานการทำงานทั้งภายในและภายนอกอย่างเป็นระบบมากนัก ซึ่งจากสภาพปัจจุบันในการเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น พบว่า อบต. ต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือในพื้นที่เข้าร่วมดำเนินการ ดังเช่น โครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก อบต. ได้ประสานความร่วมมือกับอนามัยตำบล ซึ่งแสดงว่า อบต. ต้องมีการปรับบทบาทของตนเองในการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานประสบความสำเร็จ

ทั้งนี้ สำหรับผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ นั้นมีความเห็นต่อการปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภายในของ อบต. กล่าวคือ การบริหารการทำงานของส่วนงานภายในที่เกี่ยวข้อง คือ กองการศึกษาและกองสาธารณสุข ที่จะต้องประสานความร่วมมือกันทำงานและต้องได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานซึ่งสอดคล้องกับบทบาทด้านงบประมาณด้วย นอกจากนี้ อบต.ต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครองในพื้นที่ผ่านสื่อต่าง ๆ ได้แก่ กระจายเสียง หอกระจายข่าว และการให้ อสม.เข้าถึงพื้นที่ในการเป็นตัวแทนอบต.เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจกับชุมชนต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งต้องมีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและสภาพปัญหาในพื้นที่เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ก่อนที่อบต.จะเข้าดำเนินการมีส่วนร่วม และจากบทบาทด้านวิชาการและบุคลากร พบว่า อบต.บึงยี่โถจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อให้การมีส่วนร่วมของ อบต.ประสบความสำเร็จ

“คนของ อบต.ต้องเข้าใจ แต่เน้นไปที่กองสาธารณสุขและกองการศึกษา ต้องร่วมกันเป็นหลัก ท่านนายกฯให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“คิดว่าเป็นเรื่องของการประชาสัมพันธ์ก่อน คือ พุดง่าย ๆ ต้องคุยภาษาเดียวกันก่อนถึงจะทำได้ดี รูปแบบของการประชาสัมพันธ์ก็น่าจะเป็นในส่วนของการใช้รถกระจายเสียงเข้าไปตามหมู่บ้านชุมชน หรือ อสม.ของเราก็ร่วมมือกับ อบต.อยู่แล้ว เรามี อสม.ร้อยกว่าคนซึ่งในจุดนี้ก็นำ อสม.ไปอบรมก่อน แล้วให้เขาเข้าไปตามบ้าน อีกส่วนที่น่าจะใช้ได้ดีคือ หอกระจายข่าว ซึ่งเราได้ติดตั้งไว้ทุกหมู่บ้านของเราแล้ว ดำเนินการโดยกรรมการหมู่บ้าน”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“สำรวจปัญหาของแต่ละบ้าน ไม่รู้ละ พี่มองว่าอยู่ดีๆจะเข้าไปทำเลยนี่มันยังไม่อยู่นะ แบบเราก็ควรไปสอบถามเขาก่อนและดูว่าปัจจุบันนี้เขามีการเลี้ยงดูอย่างไร มีปัญหาอย่างไร แล้วเราก็นำข้อมูลตรงนี้มาใช้ คล้ายๆเวลาเราทำ จปฐ. ค่ะ อีกอย่างหนึ่งก็น่าจะเป็นตัวเราเองนะที่ควรไปอบรมให้มีความรู้”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

1.1.1.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

อบต.บึงขี้โถ เป็นอบต.บึงขี้โถที่มีรายได้มาก ทำให้ปัจจัยด้านงบประมาณเป็นส่วนส่งเสริมให้ อบต.สามารถวางแผนงบประมาณและดำเนินการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้มากด้วย ซึ่งจะพิจารณาได้จากข้อมูลงบประมาณในแผนพัฒนาตำบลตามตารางที่ 4.2 แต่อย่างไรก็ตามจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถส่วนใหญ่กล่าวว่า งบประมาณจะถูกปัจจัยด้านผู้นำเป็นตัวกำหนด คือ ถ้าผู้นำไม่เห็นชอบหรือไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร งบประมาณก็จะน้อย แม้ อบต.จะมีรายได้มากก็ตาม รวมทั้งการได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานจะส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานทำได้ไม่ทั่วถึง

“ท้องถิ่นไหนผู้บริหาร นายกฯ ไม่เห็นความสำคัญ งานตรงนี้ก็ถูกละเลยออกไป งบประมาณในส่วนนี้ก็จะน้อยตามไปด้วย เป็นผลต่อกันไปหมด”

(ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“อีกเรื่องก็น่าจะเป็นเรื่องวิสัยทัศน์ของผู้นำ ซึ่งของบึงขี้โถนี้นายกมองเรื่องคนสำคัญ เพราะฉะนั้นก็จะเห็นว่าการศึกษาที่จะไปได้ไกล”

(ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“งบประมาณนะพี่ว่า คือ งบสาธารณสุขน้อย การทำงานก็ไม่ครอบคลุม แต่ถ้าบขอะกว่าก็จะดูแลได้มากกว่า”

(ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ปัจจัยด้านบุคลากรที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี แบบบ้านเป็นฐานนั้นถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่ง เพราะการพัฒนาเด็กที่ไม่ถูกวิธีอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางสมองของเด็กซึ่งเป็นผลกระทบยาวในอนาคตได้ ซึ่งผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถได้ตระหนักถึงความสำคัญ และมองว่าปัจจัยด้านบุคลากรเป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานของ อบต. ในปัจจุบันยังไม่สามารถทำได้เท่าที่ควร จากการพิจารณาข้อมูลบริบทพื้นที่ด้านศักยภาพของ อบต. แม้จะพบว่า อบต.จะมีบุคลากรภายใน อบต.จำนวนมาก รวมทั้งจากผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.ยังได้กล่าวถึงบุคลากรในสาธาณสุขของ อบต.ว่ามีพยาบาลวิชาชีพอยู่ใน อบต.ด้วยก็ตาม แต่ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ มองว่า อบต.ยังมีความจำเป็นและต้องการบุคลากรที่มีความรู้ตามหลักวิชาการในการเข้ามาพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

“อบต.ก็ยังคงคิดตรงที่บุคลากรที่มีความรู้ใน อบต.เรื่องนี้ถือว่ายังมีน้อย หรือ อาจจะพูดได้ว่า ไม่มีเลยนะ แบบรู้ตามหลักวิชา”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“ปัญหาที่มองเห็นอีกประการก็คือ ฝ่าย อบต.เองที่มีบุคลากรไม่เพียงพอ และองค์ความรู้ที่จำกัด”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

วิสัยทัศน์ของผู้นำนั้น ถือเป็นปัจจัยเสริมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนานโยบายและการบริหารจัดการท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานด้วย ซึ่งผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถส่วนใหญ่กล่าวถึงเรื่องของวิสัยทัศน์และการมองเห็นความสำคัญของผู้นำ คือนายก อบต. เพราะจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อปัจจัยด้านอื่นๆ ด้วยทั้งในเรื่องนโยบายและงบประมาณ

“น่าจะเป็นแนวคิด หรือมุมมองของผู้บริหารนะครับ เพราะงานของท้องถิ่น ฝ่ายบริหาร ฝ่ายการเมืองจะเป็นผู้ที่กำหนดคน นโยบายต่าง ๆ ซึ่งหากตรงนี้ ท้องถิ่นไหนผู้บริหาร นายกฯ ไม่เห็นความสำคัญ งานตรงนี้ก็ถูกละเลยออกไป งบประมาณในส่วนนี้ก็จะน้อยตามไปด้วย เป็นผลต่อกันไปหมด”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 1/5 กรกฎาคม 2550)

“อีกเรื่องก็น่าจะเป็นเรื่องวิสัยทัศน์ของผู้นำ ซึ่งของที่นี่นายกฯมองเรื่องคนสำคัญ เพราะฉะนั้นก็จะเห็นว่าการศึกษาจะไปได้ไกล”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองในฐานะฝ่ายผู้รับบริการ ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการมีส่วนร่วมของอบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจากเป็นผู้รับบริการจากการมีส่วนร่วมของ อบต.ไปใช้ในการพัฒนาบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ของตนเองให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ มีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันว่าปัจจัยด้านผู้ปกครองที่สำคัญ คือ เรื่องความร่วมมือของผู้ปกครองและการไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีที่อาจทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาจต้องสร้างกิจกรรมเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองและอบต.

“ความร่วมมือสำคัญที่สุด อย่างที่กล่าวไปแล้วตอนแรกว่า ถ้าเกิดเราคุยคน
 ละภาษากันมันก็ทำงานยาก ต้องเอาใจเขามาใส่ใจเราและดึงให้ผู้ปกครอง
 เข้ามามีส่วนร่วม อย่างเช่นเรื่องของศูนย์เด็กนี้ เราต้องปลุกฝังความเป็น
 เจ้าของศูนย์ให้เขา ผมคิดว่าถ้าให้ไปฟรีๆคนจะไม่เห็นค่าและไม่กล้าที่จะ
 เรียกร้อง...ของเราถนนหนทางไม่มีปัญหาเราอยู่ใกล้เขตเมือง ถนนดี ก็
 น่าจะเข้าไปหาเขาที่บ้านได้ อย่างเด็กเจ็บป่วยก็เข้าไปดูแลได้ถึงบ้าน แต่
 ไม่แน่ใจว่าเขาอยากให้เราเข้าไปหรือเปล่าเพราะส่วนใหญ่ก็ทำงานกัน
 หมด”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 2/13 กรกฎาคม 2550)

“ปัญหาที่มองเห็นเลยก็คือ พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ให้ความสำคัญกับการ
 พัฒนาเด็กวัยนี้”

(ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ คนที่ 3/13 กรกฎาคม 2550)

1.1.1.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่

1.1.1.3.1 ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ

ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดง

ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลพื้นฐานของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ของ อบต.บึงยี่โถที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1. เพศ	หญิง	หญิง	หญิง	หญิง	ชาย	หญิง	หญิง	หญิง	หญิง
2. อายุ (ปี)	30	26	29	39	31	45	23	48	38
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา
4. ภูมิลำเนา	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	ต่างพื้นที่	ต่างพื้นที่(กทม.)	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่
5. อาชีพ	พนักงานจ้าง	พนักงานจ้าง	พนักงานจ้าง	พนักงานจ้าง	รับราชการ	แม่บ้าน	พนักงานจ้าง	ค้าขายประกอบ	แม่บ้าน
	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	ตามภารกิจของ	กิจการส่วนตัว	กิจการส่วนตัว
	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.
6. สถานที่ทำงาน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ บ้าน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานอยู่กับ บ้าน	ทำงานอยู่กับ บ้าน
7. รายได้/เดือน	5,000-10,000	5,000-10,000	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000	5,000-10,000	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000
8. ความสัมพันธ์ กับบุตรหลาน	มารดา	มารดา	มารดา	มารดา	บิดา	ชาย	-	-	-
9. โครงการเกี่ยวกับ พัฒนาเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	ศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก	-	-	-
10. โครงการเกี่ยวกับ การพัฒนาศรอบครัว	-	-	-	โครงการต่อต้าน ยาเสพติด	โครงการต่อต้าน ยาเสพติด	โครงการต่อต้าน ยาเสพติด	-	-	-

1.1.1.3.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงขี้โถรับรู้ถึงบทบาทของ อบต. ในปัจจุบันด้านงบประมาณเกี่ยวกับการอุดหนุนด้านการจัดการศึกษาและด้านสุขภาพมากที่สุด จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงขี้โถ เกี่ยวกับโครงการสามลำดับแรกของ อบต.ตามการรับรู้ของประชาชนในปี พ.ศ.2549-2550 ดังแสดงตารางที่ 4.4 แต่มิได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ตามข้อมูลที่ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ ได้กล่าวถึงบทบาทของตนเองไว้ แม้การรับรู้ในบทบาทของ อบต.ดังกล่าวของประชาชนจะสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลสามปีของ อบต.ที่เน้นการพัฒนาคนและสังคม แต่การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ถึงบทบาทปัจจุบันที่ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานยังมีน้อย

ตารางที่ 4.4 แสดงโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับของ อบต.บึงยี่โถ พ.ศ.2549-2550 ตามการรับรู้ของกลุ่มประชาชนที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนท1	คนท2	คนท3	คนท1	คนท2	คนท3	คนท1	คนท2	คนท3
1. โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2549	1)วันสำคัญ ต่างๆ 2)อบต.เคลื่อนที่ พบ ประชาชน 3)ส่งเสริม สุขภาพใน ชุมชน	1)ตรวจสุขภาพ 2)เคลื่อนที่ ช่วยเหลือ ประชาชน 3)สร้างศูนย์เด็ก เล็กเพิ่ม	1)การศึกษา 2)สุขภาพ 3)ทำถนน	1)การศึกษา 2)สุขภาพ 3)ทำถนน	1)การศึกษา 2)สุขภาพ 3)ทำถนน	1)วันแม่ แห่งชาติ 2)อบต.เคลื่อนที่ 3)ส่งเสริม สุขภาพใน ชุมชน	1)ตรวจสุขภาพ 2)เคลื่อนที่ ช่วยเหลือ ประชาชน 3) สร้างศูนย์ เด็กเล็กเพิ่ม	1)ทำถนน 2)คิดไฟรยทาง 3)เก็บขยะมูล ฝอย	1)จัดตั้งศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก 2)ลอกท่อ ระบายน้ำ 3)ฉีดขุลงลาย
2. โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2550	1)การศึกษา 2)สุขภาพ 3)โครงการ ขยายการสร้าง โรงเรียน อนุบาล	1)ตรวจสุขภาพ 2)เคลื่อนที่ ช่วยเหลือ ประชาชน 3)สร้างศูนย์เด็ก เล็กเพิ่ม	1)การศึกษา 2)สุขภาพ 3)ทำถนน	1)จัด บริการให้ ความรู้ด้าน อาชีพ 2)บียังชีพ ให้แก่คนชรา 3)โครงการเดิน แอโรบิค	1)จัด บริการให้ ความรู้ด้าน อาชีพ 2)บียังชีพ ให้แก่คนชรา 3)โครงการเดิน แอโรบิค	1)จัด บริการให้ ความรู้ด้าน อาชีพ 2)บียังชีพ ให้แก่คนชรา 3)โครงการเดิน แอโรบิค	1)สร้าง รร. อนุบาล อื่น ๆ คล้าย ของเดิม	1)ทำถนน 2)คิดไฟรยทาง 3)เก็บขยะมูล ฝอย	1)จัดตั้งศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก 2)ลอกท่อ ระบายน้ำ 3)ฉีดขุลงลาย

(1.2) ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงขี้โถ ส่วนใหญ่ของแต่ละกลุ่มมีความต้องการให้ อบต.เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากตนเองเห็นว่าการพัฒนาเด็กวัยนี้สำคัญและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) ของ อบต. ทำให้ประชาชนมีความต้องการให้ อบต.ขยายการดำเนินการต่อในลักษณะของการเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ขวบ โดยมีความต้องการให้รับเลี้ยงในช่วงวัย 2-3 ขวบ เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูด้วยตนเองอย่างเต็มที่ ซึ่งความต้องการดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานเท่าที่ควร

“ต้องการเพราะว่าอย่างกรณีบางครั้ง พ่อแม่ไม่มีเวลาจะดูแลจะต้องให้ลูกไปอยู่กับตากับยายกับปู่ซึ่งเราไม่เคยเจอหน้ากันเลย อย่างนี้ ถ้าเกิดมาทำตรงนี้ก็ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับเด็กกับครอบครัว...ก็ให้เริ่มเข้ามาพัฒนาซักตั้งแต่ขวบหนึ่งเลย เพราะบางที่เขาก็เลี้ยงตั้งแต่เด็กแรกเกิดเลยก็มี” และ

“ต้องการค่ะ การที่ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมจะจัดสร้างให้เด็กมีการพัฒนาไปทางที่ดีขึ้น...สนับสนุนด้านงบประมาณค่ะ อยากให้ตั้งเป็นศูนย์เป็นเนิร์สเซอร์รี่”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.บึงขี้โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้เข้ามามีส่วนร่วมค่ะ เพราะว่าเห็นว่าเขาทำศูนย์ที่นี้ดีแล้วก็คิดว่าเด็กต่ำกว่านี้ถ้า อบต.สนใจจะทำคงดีค่ะ...คิดว่าอยากให้ อบต.เปิดเป็นเนิร์สเซอร์รี่มากกว่า พูดถึงว่าถ้าเกิดถามผู้ปกครองทั่ว ๆ ไป ถ้าไปตามบ้านน่าจะสนใจเยอะ แต่บางที่เขาก็ไม่ว่างเพราะบางที่มึงงานบ้านมึงงานอะไร แต่ถ้าเปิดเนิร์สเซอร์รี่เข้าเด็กไปบ่ายมารับ เขาก็จะสะดวกมากกว่าถึงว่าเด็กมันจะขวบสองขวบผู้ปกครองหลายคนคงจะเต็มใจจะให้เป็นเนิร์สเซอร์รี่มากกว่า” และ

“ต้องการครับ เพราะความรักความอบอุ่นเริ่มจากที่บ้าน บ้านสำคัญที่สุดก็อยากให้อบต.เข้ามาช่วยตรงนี้...ก็งบประมาณครับ ดูแลเรื่องแจกนมอาหารเสริม แล้วก็การฉีดวัคซีน ถ้าเกิดเดินไปตามบ้านเนี่ย อบต. ไปไม่ไหวหรอก”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงขี้โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“ถ้าเกิดมีอีกศูนย์หนึ่งก็น่าจะดีสำหรับครอบครัวที่ออกไปทำงานสะดวกสำหรับคนที่ไม่มีเวลาซึ่งน่าจะทำซักสองขวบ-สองขวบครึ่ง...ถ้าเขาจ้างพนักงานเพิ่มขึ้น สร้างอาคารเพิ่มขึ้น อย่างนั้นถึงจะ โอเค ” และ

“ถ้าคำว่าสองขวบคิดว่าเล็กไป มันอยู่ที่ว่า อบต.อยากทำหรือเปล่า ถ้า อบต.อยากทำก็คงมีคนมาฝากเยอะแยะ พ่อแม่บางคนเขาไม่มีเวลา...ถ้าจะให้ อบต.เข้าไปอบรมที่บ้าน เขาก็จะไม่รับอีกดูเหมือนว่าวุ่นวายนะ ไม่รู้นะ เพราะว่ายังไม่คิดว่าจะมีลูกด้วย แต่ถ้ามีคงจะเลี้ยงเองก่อนแล้วสองถึงสาม ขวบค่อยเอามาเข้า”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลมากที่สุด เนื่องจาก โรงพยาบาลเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรที่มีความรู้ มีคุณภาพ และ อยู่ไม่ไกลจากพื้นที่ แต่ทั้งนี้ประชาชนบางส่วนมีความต้องการอบต.ร่วมมือกับสถานีนานามัยตำบล โดยให้เหตุผลว่าเป็นหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่และใกล้กับชุมชนมากกว่าโรงพยาบาล

“โรงพยาบาลก็น่าจะได้ แต่อนามัยก็น่าจะร่วมด้วยนะ เพราะว่าอนามัยจะ ใกล้กว่าโรงพยาบาล เวลาจะมีอะไรจะเดินทางง่ายกว่า” และ

“โรงพยาบาล เพราะจะได้แนะนำวิธีการต่าง ๆ เมื่อลูกมีอาการ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“โรงพยาบาลก็น่าจะร่วมมือได้นะคะ แต่อนามัยอาจจะดีกว่าตรงที่ใกล้กับ ชุมชน แต่อย่างนี้ก็ต้องไปอบรมให้ดีเพื่อจะมาร่วมมือกัน” และ

“โรงพยาบาลอะค่ะ เพราะว่าเรามีความรู้ตรงนี้ก็ น่าจะดีกว่าอนามัย”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“คิดว่าจะน่าจะเป็น อนามัยมากกว่า เพราะอยู่ใกล้ ติดต่อกันได้ง่าย” และ

“แพทย์ตามหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยขนาดนี้ คิดว่า อนามัยของ อบต.ยังไม่พร้อม”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(3.1) ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถส่วนใหญ่มีความเห็นในเรื่องของ การที่ อบต.เองจะต้องเข้ารับอบรมบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้าน เป็นฐานก่อน จึงจะสามารถเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐานได้ อย่างถูกต้อง รวมทั้งเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ อบต.ต่อผู้ปกครองด้วย

“ความจริงคนที่จะมาทำตรงนี้ก็ ต้องมีความรู้ก่อน ถึงจะไปรู้ว่าเอา ตรงนี้ ต้องไปทำอะไร ยังไง” และ

“อบต.เองก็ต้องรู้และก็จะต้องหาคนที่มีความรู้ในด้านนี้มากที่สุด”
(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“อบรมครับ จะได้นำความรู้ที่ได้มาเผยแพร่” และ

“เขาก็จะต้องไปเรียน ไปอบรม ไปทำอะไรมาก่อน ไม่อย่างนั้นคนเขาไม่เชื่อหรอกค่ะ เพราะคุณแล้วจริงๆเด็กก็ยังเล็กไปเหมือนกันนะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“น่าจะไปอบรมก่อนนะ เพราะน่าจะต้องรู้ก่อนที่จะเข้ามาทำ” และ

“ก็คิดเหมือนกันนะว่าต้องมีความรู้ คือ ถ้าไม่จริงเขาก็ทำไม่ได้”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(3.2) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.บึงยี่โถ ได้ให้ความเห็นว่าบุคลากรที่ต้องการให้ อบต.สนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น พบว่ามีความเห็นที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ ความเห็นของผู้ปกครองที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ส่วนใหญ่เห็นว่า กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จะเข้ามามีส่วนร่วมได้ดีในฐานะผู้ประสานสัมพันธ์ แต่ไม่ได้ต้องการให้เข้ามาเป็นผู้อบรมให้ความรู้

“กำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็เขาใกล้ชิดประชาชน” และ

“กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คือเขาจะช่วยให้ลูกบ้านรู้ ช่วยประสานสัมพันธ์มากกว่า เพราะกำนันผู้ใหญ่บ้านเขาคงไม่มีความรู้มาก เพราะเขาก็ไม่ได้จบสูงมา ถึงจะไปอบรมมาแล้วก็เชื่อว่ามาถ่ายทอดได้”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

ส่วนประชาชนผู้ปกครองที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีส่วนใหญ่เน้นมีความต้องการให้ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เข้ามามีบทบาทสำคัญเพื่อร่วมมือกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยต้องการให้นัดประชุมในวันที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำงาน พร้อมทั้งให้มีการแจกเอกสารหรือสื่อการเรียนรู้มากกว่าการให้ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ให้ความรู้ตามบ้าน

“อสม. ของอนามัยก็น่าจะได้ แต่ถ้าถามว่าจะสะดวกให้ไปที่บ้านไหมก็ยังไม่ค่อยสะดวก บางทีอยู่ในช่วงจังหวะที่เราไม่ว่าง ทำงานบ้าน หุงข้าว ทำกับข้าวอยู่ เราก็ไม่มีเวลาให้เขา อยากให้นัดประชุม นัดแจกสื่ออะไรอย่างนี้จะดีกว่าหรือจัดอบรมก็ไปค่ะ แต่ว่าเขาพูดมาอย่างเดียวเราก็ลืม ต้องมีเอกสารแจกให้ด้วย จะได้เอาไปเปิดดูว่าต้องไปทำอะไรบ้าง” และ

“อสม. ครับ อย่างวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ให้เขาเรียกกลุ่มชาวบ้านมารวมกัน
ดีกว่าให้ อสม. เดินไปตามบ้าน เดินไปที่ละบ้านสองบ้านมันก็ไม่หมดไม่
ถึงซะที เรียกมารวมกันวันไหนวันหยุด วันว่างอย่างกลางวัน เขาจะได้มา
เอาของเอากู่มือตรงนี้ไป จะได้จบเลขทีเดียว”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีบุตรหลานในพื้นที่ของ อบต. บึงยี่โถมิได้เสนอแนะ
บุคลากรใดในพื้นที่ที่ต้องการให้ อบต. เข้ามาสนับสนุนในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้ง
ได้เสนอแนะถึงความไม่เหมาะสมของกำนันผู้ใหญ่บ้านรวมทั้งบทบาทความสำคัญของอาสาสมัคร
สาธารณสุขหมู่บ้านที่อาจจะน้อยลง เนื่องจากพื้นที่อยู่ใกล้เขตเมือง

“อสม. นี้รู้ว่ามีนะคะ แต่ไม่รู้ว่าเขาทำหน้าที่อะไรบ้าง ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าใคร
เป็น อสม. ผู้ใหญ่บ้าน เคยเห็นตอนเลือกตั้ง เวลาออกงาน มีงานก็มาโชว์
ตัว ส่วนกำนันนี่ยังไม่รู้จักเลย ... คือพวกนี้เขาก็จะยุ่งแต่เรื่องธุรกิจของเขา
แบบแย่งพื้นที่ในวัด จริงๆ พวกกำนันนี่ไม่น่า Work เลย ไม่รู้พวกนี้จะมี
ความรู้หรือเปล่า” และ

“ไม่มีใครเป็นเลขนะ อสม. เท่าที่รู้ เราเลยไม่รู้จัก อาจเป็นเพราะแถวนี้มัน
อยู่ในเมืองมากเลยไม่ค่อยรู้ตรงนี้เท่าไร ถ้าต่างจังหวัดอาจจะรู้มากกว่านี้
กำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็แค่มาโชว์ตัวเท่านั้นเอง อย่างที่บอกคะ เราอยู่ใกล้เมือง
มาก เพราะฉะนั้น พวกนี้เลยดูเหมือนจะไม่ค่อยมีบทบาท”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

ประชาชนในพื้นที่ อบต. บึงยี่โถส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มี
ความต้องการให้ อบต. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประสานความร่วมมือโดยการมาวางแผนร่วมกัน
และให้ทาง อบต. มีการเรียนรู้ไปด้วย ในขณะที่ประชาชนบางกลุ่มเห็นว่า ต้องการให้ อบต.
สนับสนุนหน่วยงานเพื่อให้จัดซื้ออาหารเสริมนม รวมทั้งการแจกลีโหว่ทางการเกี่ยวกับการเลี้ยงดู
เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแล้วให้ประชาชนไปขอรับได้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

“ก็คงเป็นลักษณะของวางแผนร่วมกันคะ แล้วก็มีการจัดอบรมให้
ผู้ปกครองและติดตามผล” และ

“มาวางแผนการดำเนินงานร่วมกันเป็นขั้นเป็นตอนคะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“ถ้ามีเงินก็น่าจะให้ไปรับนม รับนมผงได้ เพราะเราสนับสนุนบอกให้กินนมแม่แต่แม่ทำงาน ลาได้แค่ 3 เดือน แล้วอย่างคนจนทำยังไง คืออยากให้แจกที่ อบต.เลย เพราะอบต.ทราบอยู่แล้วว่าใครคลอดลูก... สีอะไรต่าง ๆ นี่แจกได้หมดแหละ แต่แจกไหวไหม ถ้าถามว่าอยากได้ก็คงอยากได้ทุกคนอยากได้ทุกอย่างแต่ว่างบประมาณจะพอไหม” และ

“อยากให้มี อยากให้ช่วยแนะนำหนังสือที่มีประโยชน์ อยากให้ร่วมกันแนะนำว่าเราควรจะพัฒนาเด็กอย่างไร อย่างถ้าว่าแจกนมมันจะเป็นการรบกวน อบต.มากไปหรือเปล่า อบต.เขาจะไหวหรือ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงขี้ไถ/13 กรกฎาคม 2550)

“เขาก็น่าจะคุยกันนะ เพราะ อบต.ก็มีอนามัย ก็น่าจะมาวางแผนด้วยกัน” และ

“ตรงนี้ก็ยังไม่แน่ใจนะคะ แต่ถ้า อบต.เข้ามาสนับสนุนเช่นให้เงินเขาไปทำ แล้วก็เรียนรู้ไปด้วยก็น่าจะดี เพราะหมอเขารู้เรื่องพวกนี้ดีกว่า”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.บึงขี้ไถ/13 กรกฎาคม 2550)

1.1.1.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.บึงขี้ไถส่วนใหญ่มีได้กล่าวถึงปัจจัยด้านงบประมาณ โดยมีเพียงประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีเท่านั้นที่กล่าวถึงปัจจัยด้านนี้ ซึ่งก็เป็นการให้ความเห็นว่า อบต.จะให้ความสนใจเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานหาก อบต.มีงบประมาณเพิ่มขึ้น

“งบประมาณค่ะ เพราะถ้ามีเงิน อบต.เขาก็จะขยายไปได้อีก นี่ที่ทำศูนย์ก็ดี ค่ะถ้ามีงบคงจะมาทำอีก” และ

“ผมว่างบประมาณก็สำคัญนะ ถ้ามีเงินก็คงทำได้ ที่นี้เขาสนใจเรื่องพวกนี้ อยู่แล้ว”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงขี้ไถ/13 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ความรู้ความเข้าใจต่อการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานเป็นปัจจัยด้านบุคลากรซึ่งประชาชนในพื้นที่ของ อบต.บึงขี้ไถ กลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานส่วนใหญ่และกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีบางส่วน ได้ให้ความสำคัญเพื่อที่ อบต.จะได้เข้ามาดำเนินการมีส่วนร่วมพัฒนาได้อย่างถูกต้องและเข้าใจ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการ

ของประชาชนที่ต้องการให้บุคลากรของ อบต. เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจก่อนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

“ก็คงต้องเป็นเรื่องความรู้แหละ ถ้าเขาไม่รู้เรื่องจะเข้ามาพัฒนาได้ยังไง”

และ

“อบต. ก็น่าจะต้องไปอบรมตัวเองนะ เพราะ เรื่องแบบนี้ น่าจะต้องละเอียดอ่อนนะ ไม่ใช่จะมาลองทำ อบต. เองก็ ต้องมีความรู้ด้วยค่ะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“เขาก็คงต้องไปเรียน ไปอบรม ไปทำอะไรมาก่อน ไม่อย่างนั้นคนเขาไม่เชื่อหรอกค่ะ เพราะดูแล้วจริงๆ เด็กก็ยังไม่เล็กไปเหมือนกันนะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. บึงยี่โถ กลุ่มผู้ประกอบการที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ส่วนใหญ่ ได้ให้ความเห็นว่า การมีวิสัยทัศน์ของนายก อบต. เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมต่อการพัฒนาในด้านอื่นๆ ตามมา รวมทั้งการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

“ถ้าเขาให้ความสำคัญกับตรงนี้ เขาก็คงทำ แต่ถ้าเขาคิดไม่กว้างก็คงไม่ทำ เพราะถ้าหัวหน้าไม่เห็นความสำคัญ ส่วนอื่นก็คงไม่ตามมา” และ

“ถ้าไม่ให้ความสำคัญตรงส่วนนี้ แต่อาจไปให้ความสำคัญกับส่วนอื่น ตรงนี้ก็อาจดูค่อยลงไป”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ประกอบการ

(4.1) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. บึงยี่โถ นั้น ประชาชนมีความต้องการให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วม มีความสนใจและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เด็กจะได้อยู่ใกล้ชีวิตครอบครัวมากขึ้น รวมทั้งมีความเชื่อมั่นในการทำงานของ อบต. ด้านการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

“ต้องการเพราะว่าอย่างกรณีบางครั้ง พ่อแม่ไม่มีเวลาจะดูแลจะต้องให้ลูกไปอยู่กับตา กับยายกับปู่ซึ่งเราไม่เคยเจอหน้ากันเลย อย่างนี้ ถ้าเกิดมาทำตรงนี้ก็ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับเด็กกับครอบครัว” และ

“ต้องการค่ะ การที่ผู้ประกอบการได้เข้ามามีส่วนร่วมจะจัดสร้างให้เด็กมีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต. บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้เข้ามามีส่วนร่วมค่ะ เพราะว่าเห็นว่าเขาทำศูนย์ที่นี้ดีแล้วก็คิดว่า
เด็กต่ำกว่านี้ถ้า อบต.สนใจจะทำคงดีค่ะ” และ

“ต้องการครับ เพราะความรักความอบอุ่นเริ่มจากที่บ้าน บ้านสำคัญที่สุด
ก็อยากให้อบต.เข้ามาช่วยตรงนี้”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

“อันนี้คิดว่าเลิกกันไป ถ้าเกิดมีอีกศูนย์หนึ่งก็น่าจะดีสำหรับครอบครัวที่
ออกไปทำงานสะดวกสำหรับคนที่ไม่มีเวลาซึ่งน่าจะทำซักสองขวบ-สอง
ขวบครึ่ง” และ

“ถ้าต่ำกว่าสองขวบคิดว่าเลิกไป มันอยู่ที่ว่า อบต.อยากทำหรือเปล่า ถ้า
อบต.อยากทำก็คงมีคนมาฝากเยอะแยะ พ่อแม่บางคนเขาไม่มีเวลา”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.บึงยี่โถ/13 กรกฎาคม 2550)

(4.2) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองก็เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
ต้องการของผู้ปกครองให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานด้วย โดยจากผล
การสัมภาษณ์ตามตารางที่ 4.3 พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีรายได้ในช่วง 5,000-10,000 บาท ซึ่ง
ระดับรายได้ของผู้ปกครองอาจจะไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในภาวะปัจจุบัน

สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 4 ด้านตามมุมมองของประชาชนใน
พื้นที่ อบต.บึงยี่โถ ซึ่งจัดว่าอยู่ในเขต อบต.บึงยี่โถ พบว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณนั้น
ไม่ได้ถูกกล่าวไว้อย่างชัดเจน หากแต่ประชาชนบางกลุ่มได้ให้ความเห็นว่า ถ้า อบต.มีงบประมาณก็
น่าจะเข้ามามีส่วนร่วม ปัจจัยด้านบุคลากรนั้น ประชาชนและผู้ปกครองให้ความสำคัญกับเรื่อง
ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยด้านผู้นำ ประชาชนบางกลุ่มมี
ความเห็นว่าการมีวิสัยทัศน์ของผู้นำจะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วม และปัจจัยด้าน
ผู้ปกครองนั้น ประชาชนได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี แต่ทั้งนี้ปัญหาทางฐานะ
เศรษฐกิจของครอบครัว อาจส่งผลให้ผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่ต่อการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็น
ฐานได้

1.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก อ.เมือง จ.ลพบุรี

1.1.2.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

(1) สภาพทั่วไป

(1.1) ที่ตั้ง

ที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ประมาณ 3 กิโลเมตร ตั้งอยู่เลขที่ 104 / 18 -19 ถนนนเรศวร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

(1.2) อาณาเขตและเนื้อที่

ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก มีเนื้อที่ประมาณ 32.5 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 20,148 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ คือ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ ฐานบิน โคกกะเทียม ตำบลเขาพระงาม
ทิศใต้	ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี (ที่ตั้งพระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระนารายณ์มหาราช) จนถึงทางแยกนิคมสร้างตนเองลพบุรี ตำบลท่าศาลา
ทิศตะวันออก	ติดกับถนนสายยุทธศาสตร์สายลพบุรี - พัฒนานิคม ตั้งแต่สามแยกนิคมสร้างตนเองลพบุรี จนถึงสนามทดลองอาวุธ ศูนย์อำนวยการสร้างอาวุธกองทัพบก บ้านท่ามะเดื่อ ตำบลนิคมสร้างตนเอง
ทิศตะวันตก	ติดกับถนนพหลโยธิน ตั้งแต่วงเวียนเทพสตรี กม.155 จนถึงเขตกองบิน 2 กองพลบินที่ 1 กองบัญชาการยุทธทางอากาศ กม.162 เขตติดต่อกับตำบล ท่าแค ตำบลถนนใหญ่ ตำบลทะเลชุบศร และศาลากลางจังหวัดลพบุรี โดยมีถนนพหลโยธินเป็นเส้นแบ่งเขต

(1.3) ภูมิประเทศ

เป็นที่ราบ มีแนวภูเขาอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแนวยาว

(1.4) เขตการปกครอง

จำนวนหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก มีจำนวนรวม 7 หมู่ ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนหมู่บ้านและประชากร อบต.เขาสามขุขันธ์

หมู่ ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนครัวเรือน	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านสระมะเกลือ	5,249	8,300	5,610	13,910
2	บ้านน้ำจั้น	130	242	215	457
3	บ้านน้ำจั้น	66	128	135	263
4	บ้านหนองบัวขาว	1,559	1,931	2,264	4,195
5	บ้านหนองบัวขาว	686	1,399	1,076	2,475
6	บ้านดงสวอง	1,763	2,818	2,656	5,474
7	บ้านโนนหัวช้าง	528	994	1,085	2,079
รวม		9,981	15,812	13,041	28,853

ที่มา : แผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ.2550-2552

(1.5) ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 28,853 คน แยกเป็นชาย 15,812 คน หญิง 13,041 คน

มีความหนาแน่นเฉลี่ย 888 คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามวัย อบต.เขาสามขุขันธ์

วัย	อายุ	จำนวน (คน)
วัยสูงอายุ	51 ปีขึ้นไป	8,085
วัยทำงาน	23-50 ปี	10,994
วัยรุ่น	13-22 ปี	7,461
วัยเด็ก	0-12 ปี	2,313
รวม	-	28,853

ที่มา : ข้อมูล กชช.2ค. ปี พ.ศ.2549

(2) สภาพทางเศรษฐกิจ

(2.1) อาชีพ

(2.1.1) ส่วนใหญ่ประชากรประกอบอาชีพรับจ้าง คือ ค้าขายและรับ

ราชการ

(2.1.2) อาชีพหลักของประชาชนในตำบล คือ รับจ้าง รับราชการ

(2.1.3) อาชีพรอง ได้แก่ เลี้ยงสัตว์ ค้าของเก่า ทำการเกษตร

(2.2) หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามขยด

(2.2.1) ปิมน้ำมัน	1	แห่ง
(2.2.2) โรงงานอุตสาหกรรม	4	แห่ง
(2.2.3) ร้านอาหาร	39	แห่ง
(2.2.4) ตู้ซ่อมรถ	30	แห่ง
(2.2.5) ร้านค้า	131	แห่ง
(2.2.6) โรงแรม ,หอพัก, บ้านเช่า	112	แห่ง
(2.2.7) ร้านเสริมสวย,ตัดแต่งทรงผม	36	แห่ง
(2.2.8) บริการประเภทอื่น ๆ	64	แห่ง

(3) สภาพทางสังคม

(3.1) การศึกษา

(3.1.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	4	แห่ง
(3.1.2) โรงเรียนในสังกัด อบต.เขาสามขยด	1	แห่ง
(3.1.3) โรงเรียนประถมศึกษา (รัฐบาล)	5	แห่ง
(3.1.4) โรงเรียนประถมศึกษา (เอกชน)	2	แห่ง
(3.1.5) โรงเรียนอาชีวศึกษา (เอกชน)	1	แห่ง
(3.1.6) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	7	แห่ง
(3.1.7) ห้องสมุดประชาชน	2	แห่ง
(3.1.8) หอกระจายข่าว	21	แห่ง
(3.1.9) ศูนย์เทคโนโลยีและสารสนเทศ (โรงเรียนชุมชน)	1	แห่ง

(3.2) สถาบันและองค์กรทางศาสนา

(3.2.1) วัด	8	แห่ง
(3.2.2) สำนักสงฆ์	3	แห่ง
(3.2.3) คริสตจักรคาทอลิก	1	แห่ง

(3.3) การสาธารณสุข		
(3.3.1) สถานีอนามัยประจำตำบล	1	แห่ง
(3.3.2) โรงพยาบาลของรัฐ	1	แห่ง
(3.3.3) โรงพยาบาลของราชการทหาร	1	แห่ง
(3.3.4) อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ	ร้อยละ 100	
(3.4) ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน		
(3.4.1) สถานีตำรวจ	-	แห่ง
(3.4.2) สถานีดับเพลิง	-	แห่ง
(3.4.3) เครื่องดับเพลิงประจำหมู่บ้าน	16	แห่ง
(3.4.4) รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ขนาดจุ 4,000 ลิตร	1	คัน
(3.4.5) รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ขนาดจุ 10,000 ลิตร	1	คัน
(3.4.6) รถยนต์อเนกประสงค์สำหรับใช้งาน ดับเพลิง	1	คัน
(3.4.7) ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตำบลเขาสามยอด (อปพร.)	1	แห่ง
(3.4.8) ศูนย์ปฏิบัติการร่วมในการรักษาความสงบ เรียบร้อยและการบริการในชุมชน	1	แห่ง
(3.5) การสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม		
(3.5.1) ศูนย์สงเคราะห์ประจำหมู่บ้าน	7	แห่ง
(3.5.2) ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพชุมชน	2	แห่ง
(3.5.3) ศูนย์พัฒนาครอบครัว	1	แห่ง
(3.6) การบริการสาธารณะ		
(3.6.1) รถยนต์บรรทุกขยะ	4	คัน
(3.6.2) ระบบประปาหมู่บ้าน		ทุกหมู่บ้าน

(4) การบริการขั้นพื้นฐาน

(4.1) การคมนาคม

การคมนาคมในหมู่บ้านตำบลเขาสามยอดมีถนนเชื่อมกันทุกหมู่บ้าน และมีถนนพหลโยธิน ผ่านตำบลในตำบลเขาสามยอดมีถนน ประกอบด้วย

(4.1.1) ถนนลาดยาง	7	สาย
(4.1.2) ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (ค.ส.ถ.)	82	สาย
(4.1.3) ถนนดินลูกรังหรือหินคลุก	60	สาย
(4.2) การสื่อสารและโทรคมนาคม		
(4.2.1) ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	-	แห่ง
(4.2.2) สถานีโทรคมนาคม	-	แห่ง
(4.3) การไฟฟ้า		
ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้และจำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า 8,711 ครัวเรือน		
(4.4) แหล่งน้ำธรรมชาติ		
(4.4.1) ลำน้ำ, ลำห้วย	4	แห่ง
(4.4.2) บึง, หนอง	7	แห่ง
(4.4.3) สระ	6	แห่ง
(4.5) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น		
(4.5.1) บ่อน้ำตื้น	10	แห่ง
(4.5.2) บ่อบาดาล	12	แห่ง
(4.5.3) ประปาหมู่บ้าน	9	แห่ง

(5) ข้อมูลอื่น ๆ

(5.1) ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ทรัพยากรธรรมชาติ 20 % ของพื้นที่เป็นป่าไม้ที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ

ตามบริเวณภูเขา

(5.2) มวลชนจัดตั้ง

(5.2.1) อาสาพัฒนาชุมชน	12	คน
(5.2.2) กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน	8	คน
(5.2.3) อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน	197	คน
(5.2.4) อสม. น้อยพิทักษ์สิ่งแวดล้อม	85	คน
(5.2.5) อปพร.	95	คน
(5.2.6) กลุ่มอาชีพ	9	กลุ่ม
(5.2.7) กลุ่มออกกกำลังกาย	16	กลุ่ม

(5.3) จำนวนผู้ได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ

(5.3.1) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจาก อบต.	83	คน
(5.3.2) ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากจังหวัด	225	คน

(5.3.3) ผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพจาก อบต. 7 คน

(5.3.4) ผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากจังหวัด 67 คน

(5.4) อาชีพ

ทำไร่, ทำนา, รับจ้างทั่วไป, ค้าขาย, รับซื้อของเก่า, รับราชการ อื่น ๆ

รายได้ต่อหัว 39,877 บาท / คน / ปี

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552

(6) ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามขอม

(6.1) ด้านโครงสร้าง

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามขอมมีบุคลากร จำนวน 99 คน

ประกอบด้วย พนักงานส่วนตำบล 26 อัตรา ลูกจ้างประจำ 3 อัตรา ลูกจ้างชั่วคราว 70 อัตรา มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล กองคลัง กองช่าง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กองสวัสดิการสังคม และ กองวิชาการและแผนงาน โดยแบ่งเป็น

(6.2) จำนวนบุคลากร พนักงานส่วนตำบล 26 คน ประกอบด้วย

(6.2.1) ตำแหน่งในสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 8 คน

(6.2.2) ตำแหน่งในกองคลัง 6 คน

(6.2.3) ตำแหน่งในกองช่าง 2 คน

(6.2.4) ตำแหน่งในกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 3 คน

(6.2.5) ตำแหน่งในกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 คน

(6.2.6) ตำแหน่งในกองสวัสดิการสังคม 2 คน

(6.2.7) ตำแหน่งในกองวิชาการและแผนงาน 2 คน

(6.3) ลูกจ้างประจำ 3 คน

(6.4) ลูกจ้างชั่วคราว 70 คน

(6.5) ระดับการศึกษาของบุคลากร

(6.5.1) ประถมศึกษา 20 คน

(6.5.2) มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา 31 คน

(6.5.3) อนุปริญญา 17 คน

(6.5.4) ปริญญาตรี 26 คน

(6.5.5) สูงกว่าปริญญาตรี 4 คน

(6.3) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามยอก

(6.3.1) รายได้ประจำปีงบประมาณ 2549 เป็นเงิน 62,992,243.49 บาท แยกเป็น

(6.3.1.1) รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง 34,853,639.81 บาท

(6.3.1.2) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล 28,138,603.68 บาท

ที่มา : แผนพัฒนาตำบลสามปี พ.ศ.2550-2552

พื้นที่ อบต.เขาสามยอกนั้น เป็นพื้นที่ที่อยู่ใกล้เขตเมือง อยู่ห่างจากตัวเมืองลพบุรีมากนักมีถนนหนทางในการเดินทางที่มีความสะดวกสบาย ที่ตั้งของ อบต.เขาสามยอกเป็นอาคารพาณิชย์ ซึ่ง อบต.เขาสามยอกเป็นที่ทำการ ตั้งอยู่ริมถนนนเรศวร ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่ในเขตพื้นที่ทหาร มีโรงพยาบาลอานันทมหิดลตั้งอยู่ไม่ไกลจากที่ทำการ อบต. มีบ้านเรือนตั้งอยู่ไม่หนาแน่นมากนัก

1.1.2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอก

1.1.2.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.เขาสามยอก

ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.เขาสามยอกที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดงใน

ตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 แสดงข้อมูลพื้นฐานผู้บริหาร อบต.เขาสามยอกที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ผู้บริหาร		
	หญิง	ชาย	หญิง
(1) เพศ	หญิง	ชาย	หญิง
(2) อายุ (ปี)	41	55	35
(3) ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาโท
(4) ตำแหน่ง	รองนายก อบต.	ปลัด อบต.	หัวหน้าส่วนงาน การศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม
(5) ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่ง	3-5 ปี	มากกว่า 5 ปี	มากกว่า 5 ปี
(6) ภูมิลำเนา	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่
(7) สถานภาพ	สมรส	สมรส	สมรส

1.1.2.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณในปัจจุบัน สำหรับ อบต. เขาสามยอดนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552 เพื่อใช้ประกอบข้อมูลที่สัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า อบต. ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาการคนและสังคมมาก โดยผู้วิจัยได้พิจารณาจากแผนการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550-2552 พบว่ามีการวางแผนจัดทำโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาคนตำบลน้อยอยู่เป็นสัดส่วนสูงที่สุดในทุกๆระยะของแผน เช่นเดียวกับ อบต.บึงขี้ไถ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาตำบล 3 ปี (พ.ศ.2550-2552) ของ อบต.เขาสามยอด

ยุทธศาสตร์	ปีพ.ศ.2550		ปีพ.ศ.2551		ปีพ.ศ.2552		รวม	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ
(1) ด้านการพัฒนาตำบล	208	94,925,600	182	86,515,000	151	59,200,480	541	240,641,080
(2) ด้านชุมชนมีความเข้มแข็ง	9	1,280,000	9	1,280,000	10	1,380,000	28	3,940,000
(3) ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	14	3,700,000	14	3,640,000	13	3,340,000	41	10,680,000
(4) ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว	16	4,600,000	16	4,600,000	16	4,600,000	48	13,800,000
รวม	247	104,505,600	221	96,035,000	190	68,520,480	658	269,061,080

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552

แต่จากการศึกษาเอกสารในรายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ 1 แล้วพบว่า ยังไม่ปรากฏโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานอย่างชัดเจน แม้จะให้ความสำคัญต่อแนวทางที่ 1.4 การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม เป็นจำนวนโครงการสูงสุดของทุกระยะ แต่จากการสัมภาษณ์พบว่างบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ได้ตั้งเป็นงบอุดหนุนตามแนวทางที่ 1.3 การพัฒนาเกี่ยวกับสาธารณสุข ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาตำบล 3 ปี (พ.ศ.2550-2552) ตามยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาตำบลน่าอยู่ ของ อบต.เขาสامยอด

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาตำบลน่าอยู่	ปีพ.ศ.2550			ปีพ.ศ.2551			ปีพ.ศ.2552			รวม
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ	จำนวนโครงการ	งบประมาณ		
1.1 ก่อสร้างปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน	62	24,615,600	54	21,135,000	27	20,480	143	45,771,080		
1.2 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภคและเพื่อการเกษตร	6	2,774,000	7	6,300,000	5	2,650,000	18	11,724,000		
1.3 การพัฒนาเกี่ยวกับสาธารณสุข	33	7,836,000	29	3,955,000	29	3,955,000	91	15,746,000		
1.4 การพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม	33	25,850,000	32	24,250,000	32	24,250,000	97	74,350,000		
1.5 การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	6	590,000	6	590,000	6	590,000	18	1,770,000		
1.6 นันทนาการและการกีฬา	6	1,310,000	6	810,000	6	810,000	18	2,930,000		
1.7 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	14	3,326,000	9	1,110,000	9	1,110,000	32	5,546,000		
1.8 สวัสดิการและสังคมสงเคราะห์	13	2,760,000	13	2,800,000	13	2,800,000	39	8,360,000		
1.9 อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	13	1,255,000	13	955,000	13	955,000	39	3,165,000		
1.10 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหาร	22	24,609,000	13	24,610,000	11	22,060,000	46	71,279,000		
รวม	208	94,925,600	182	86,515,000	151	59,200,480	541	240,641,080		

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2550-2552

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต. พบว่า มีการดำเนินการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานให้กับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 ที่ผ่านมา ศูนย์พัฒนาครอบครัวของสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ได้ดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัวที่ดี โดยมีคู่สมรสใหม่เข้ารับการอบรมบรรยาย จำนวน 14 คู่ เป็นระยะเวลา 2 วัน 1 คืน ลักษณะโครงการเป็นการบรรยายให้ความรู้แก่ครอบครัวคู่สมรสใหม่ และมีการจัดกิจกรรมโดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับครอบครัวที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตครอบครัวซึ่งทาง อบต. ได้สนับสนุนงบประมาณจากงบอุดหนุนตามยุทธศาสตร์ที่ 1 แนวทางที่ 1.3 จำนวน 55,000 บาท แต่ในปี พ.ศ.2550 มีการดำเนินโครงการต่อเนื่องภายใต้ชื่อโครงการใส่ใจวัยแรกเกิด โดยทางศูนย์พัฒนาครอบครัวได้ขอรับเงินอุดหนุนงบประมาณ ไปยังต้นสังกัด นอกจากนี้ทาง อบต. ได้สนับสนุนงบประมาณแก่นามัชตำบลในการตรวจเยี่ยมบ้านที่มีทารกแรกเกิดและเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีรวมทั้งได้เชิญแพทย์จากโรงพยาบาลมาร่วมออกหน่วยเคลื่อนที่ร่วมกับ อบต. ในการตรวจสุขภาพและให้คำแนะนำในการเลี้ยงดูเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งได้ดำเนินการต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี พ.ศ.2549

“ตอนนี้ก็มีโครงการค่ะ คือ เหมือนกับว่าเรายังทำอะไรไม่ได้เราก็สนับสนุนให้ทางสถานีอนามัยที่เขาออกเยี่ยมหลังคลอดเนี่ยไปให้ความรู้ไปดูแลตั้งแต่วัคซีน อาหารเสริม พิกการ การเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ...จริงๆ โครงการที่เราทำไปแล้วนั้น เราเริ่มต้นตั้งแต่แต่งงานเลยนะเมื่อปีที่แล้วเป็นในส่วนของศูนย์พัฒนาครอบครัว คือเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการครองเรือน การจะมีลูกคือเหมือนเริ่มต้นที่จะมีชีวิตให้ครบจะต้องทำอย่างไร”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“ตอนนี้เราใช้ศูนย์พัฒนาครอบครัวทำอยู่ สถานีในครอบครัวเราจะใช้ครอบครัวที่มีลูกแล้ว ให้ประชาชนเขาทำกันเอง แต่ว่าไม่ได้ตั้งเป็นศูนย์เราก็มีหัวหน้า มีประธานกลุ่ม ส่วนหนึ่งเขาได้งบประมาณจากกระทรวงพัฒนาสังคมฯ แล้ว อบต.ก็อุดหนุนงบประมาณให้เขาอีกส่วนหนึ่ง อยู่ที่ว่าเขาจะไปรวมตัวกันทำอะไร ไม่มีที่ตั้ง แต่ถ้าจะประชุมจะมาประชุมกันที่ อบต. ได้ หรือว่าคุณจะไปจัดตั้งสำนักงานกันที่บ้านใครก็ได้”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

“ตอนนี้ก็คือ อบต. ให้ทางคุณหมอ โรงพยาบาลลพบุรีและโรงพยาบาลอานันทฯ เข้ามาช่วยในเรื่องลูกรักเจริญเติบโตสมวัย คุณหมอเขาจะลงไปเอง โดยที่เราจะลงไปเป็นที่เลี้ยงคอยดูในเรื่องงบประมาณเท่านั้น แต่ทางเราคือขอความอนุเคราะห์ไป ลักษณะโครงการคือคุณหมอจัดอบรมผู้ปกครองแล้วก็เอาลูกไปด้วย ตั้งแต่เกิดเลยจนถึงสามขวบนะคะ ตอนนี้ที่

อบรม ทุกปีทำมา 3 ปีแล้วคะ เอาเด็กของ อบต. ไปนั่งฟังด้วยถือเป็นการ
อบรมไปในตัว เพื่อให้คุณหมอแนะนำว่าควรเลี้ยงลูกอย่างไรและควร
ปฏิบัติตัวอย่างไร”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด พบว่า อบต.ได้เข้า
มามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี แต่มิได้เป็นลักษณะของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็น
ฐานโดยตรง กล่าวคือ เป็นลักษณะของการรับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งเดิมเป็นของหน่วยทหารใน
พื้นที่และได้โอนมาให้ อบต.คูแล ซึ่งเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระให้แก่ผู้ปกครองที่มีความจำเป็นต้อง
ออกไปทำงาน

“จริงๆ ตอนนี้เราก็มีศูนย์หนึ่งที่รับตั้งแต่ 8 เดือน ที่รับให้กับผู้ปกครองที่
มีภาระเราจะขยายตรงนี้”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“ตอนนี้สรุปคือเรารับเลี้ยงต่ำกว่า 3 อยู่แล้ว เพราะตอนที่โอนที่เดิมมามัน
มีเขาอยู่แล้ว เราก็รับเลี้ยงต่อมา แต่ก็ยังไม่เฉพาะด้านก็ดูแลแบบพื้นฐาน”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

(1.2) สำหรับ อบต.เขาสามขยด นั้น นอกจากโครงการที่ได้ทำไปแล้วใน
ปัจจุบันเรื่องของการเริ่มมีการอบรมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองแล้ว ผู้บริหารมีแนวคิดในด้
การจัดตั้งกองทุนให้แก่แม่ในลักษณะของการชดเชยรายได้ในระหว่างการหยุดงาน ทั้งนี้ก็เพื่อช่วย
ให้พ่อแม่มีเวลาในการให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุตรของตนได้มากขึ้น รวมทั้งการประสาน
งบประมาณร่วมกับสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เพื่อเตรียมการ
สร้างเครือข่ายเพื่อต่อยอดการเข้าไปให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองที่รับเงินสนับสนุนต่อไป

“ส่วนหนึ่งที่เห็นคือ ก็อยู่ในชุมชนที่ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดีเขาก็ยัง
ไม่ได้สนใจตรงนี้ แต่ถ้าอย่างในชุมชนเมืองที่ไม่มีปัญหาตรงนี้ ถ้าเราไป
จัดตรงนี้ให้เขา เขาก็ยินดี... ในส่วนของ อบต. โดยประสานงบประมาณ
จาก พมจ. ทำให้เป็นเงินขวัญถุงให้แก่เด็กที่เกิดในตำบล แล้วก็เราก็จะทำ
เครือข่ายไว้ซึ่งใครที่รับเงินกับเราตรงนี้เราก็อาจจะมีโครงการต่อเกี่ยวกับ
เรื่องของการเลี้ยงดูเด็กหรือเป็น โครงการที่ให้ความรู้แก่พ่อแม่ ที่เราเคยคิด
กันไว้ คือมันต้องทำในลักษณะของกองทุน คือช่วงแรกๆอย่างน้อยสาม
เดือนจะมีกองทุนทดแทนรายได้ในระหว่างที่เขาจะต้องหยุดเลี้ยงลูก”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“เปรียบกันว่า เราจะทำอย่างไรในการไปพัฒนาครอบครัวเขาก่อน เพราะว่า เขาก็เหมือนกับว่าหาเช่ากินค่า ในอีกระดับหนึ่งก็เป็นลูกทหารแต่พวกนี้คือเขาก็พอได้ แต่ส่วนที่หาเช่ากินค่านี้ เขาก็ไม่มีเวลาตรงนี้แน่นอน เราก็คิดว่าตรงนี้เราจะทำอย่างไร”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

นอกจากแนวคิดในบทบาทด้านงบประมาณตามที่กล่าวมาแล้วนั้น อบต.มีแนวคิดที่จะอุดหนุนงบประมาณในส่วนอื่นๆ เช่น การสนับสนุนงบประมาณให้กับครอบครัวที่มีรายได้น้อยในส่วนของโภชนาการแก่เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากเล็งเห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจของคนในชุมชนไม่ดี อาจทำให้เด็กเกิดภาวะทุพโภชนาการได้ รวมทั้งแนวคิดในการพัฒนาศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งปัจจุบันมีอยู่แล้ว แต่ต้องการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นเพื่อรองรับให้กับครอบครัวที่ต้องออกไปทำงาน อันเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองได้ทางหนึ่ง

“ในส่วนตรงนี้เราคิดว่าดูแลได้ในส่วนของครอบครัวที่มีรายได้น้อย เพราะว่าจะดูในเรื่องของการสงเคราะห์ ในเรื่องของอาหารเสริมนม เพราะคนอาชีพพวกนี้เขามักจะเลี้ยงลูกด้วยนมที่ไม่ได้โภชนาการ พวกนมข้นนมอะไรพวกนี้ คิดว่าทำตรงนี้ได้เป็นเบื้องต้น และหลังจากนั้นมันก็คือ มันเป็นเรื่องโครงสร้างทางสังคมที่เราต้องดูอย่างอื่นต่อไปด้วย ใน การที่จะให้เขาทำอย่างไรให้เขามาอยู่ในความดูแลที่ดี เราอาจจะมีศูนย์สำหรับเด็กเล็กเป็นเนอร์สเซอรีก่อนสามขวบ”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“คือต่อไปเราต้องฝึกเขาให้ใช้เทคนิคเฉพาะ โดยอาจต้องแบ่งเป็นกลุ่มอายุ ก็ได้ 0-1 อีกกลุ่มหนึ่ง 1-2 กลุ่มหนึ่ง 2-3 กลุ่มหนึ่ง 3 นี่ก็เข้าสู่ระบบแล้ว แต่ต่ำกว่านี้ก็ต้องแยกขอยกลงไปว่าถ้า 0-1 ขวบควรต้องใช้ผู้ดูแลเด็กกี่คน 1-2 ควรจะต้องใช้ผู้ดูแลเด็กกี่คน อะไรอย่างนี้ พวกนี้ต้องดูแลเป็นพิเศษมากกว่าปกติ ต้องมีความสังเกตมาก บางทีต้องมีการสังเกตเป็นว่าเป็นอะไร”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

(2.1) ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอดส่วนใหญ่เห็นว่า อนามัยตำบลจะมีบทบาททางด้านวิชาการร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้มากที่สุด รวมทั้งโรงพยาบาลในพื้นที่

“อนามัยน่าจะมีส่วนช่วยตรงนี้ได้ เพราะอย่างตอนนี้เราก็มี อสม. ซึ่งเขาก็วางเครือข่ายเอาไว้ครอบคลุม... คือ อนามัยเขาก็ประสานกับเราตรงนี้ เพราะว่าถ้าจะเชื่อมตลอดหลังตลอดคือส่วนหนึ่งเขาก็จะ ได้รับงบประมาณมาจากทางสาธารณสุขด้วย และในส่วนที่เกินเนื่องจากค่าบลเรากคนเยอะ อด.ก็สนับสนุน”

(ผู้บริหาร อดต.เขาสามขุขอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“อนามัย นี่สำหรับ อดต.ทุกที่นะ แต่ที่นี่โชคดีที่ว่ามีโรงพยาบาล ถ้าเป็น อดต.เล็ก บางอดต.เขาไม่มีโรงพยาบาลหรือเขาอาจไม่เห็นความสำคัญ ก็ต้องเป็นอนามัยสำคัญที่สุด”

(ผู้บริหาร อดต.เขาสามขุขอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

(2.2) ผู้บริหาร อดต.เขาสามขุขอด มีความเห็นตรงกันที่โครงการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาอบรมให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่มีความสนใจ รวมทั้งสมาชิก อดต.ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งชี้แจงกรอบระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ได้อย่างถูกต้อง และเพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานและความเข้าใจ ที่ถูกต้องตรงกันระหว่างหน่วยงานระดับนโยบายกับฝ่ายปฏิบัติในระดับพื้นที่

“คือจริง ๆ เราก็อยากให้เราส่งเสริมในเรื่องของอะไรที่มันเกินศักยภาพของ อดต. อย่างเช่น เรื่องการให้ความรู้ กรมส่งเสริมน่าจะเข้ามา ก็อาจจะ มีหลักสูตรสำหรับผู้ดูแลเด็กหรือว่าหัวหน้าส่วนด้านนี้ให้ความรู้ แล้วก็ที่สำคัญก็คือ กรมส่งเสริมควรมีเครื่องมือให้เรา คำว่าเครื่องมือ หมายความว่า ควรมีระเบียบกฎหมายให้ชัดเจน”

(ผู้บริหาร อดต.เขาสามขุขอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“หนึ่ง ก็ต้องหากคนในพื้นที่จัดเขาไปอบรมก่อน ... ในวันข้างหน้าค่อย ก็มีการพัฒนาไปเรื่อยๆ แล้วเราค่อยไปดูต่อว่าในสถาบันด้านการศึกษา หรือสถาบันในหน่วยงานที่รับผิดชอบตรงนี้ได้ คุณจะต้องประสานเลยว่า ต่อไป อดต.ต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแลเรื่องแม่และเด็ก โดยตรง แล้วก็กำหนด ตำแหน่งขึ้นมาแล้วมันจะแคบ เพราะ อดต.ใคร อดต.มันยอมรู้ว่ามันก็ ครัวเรือนสภาพอย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้น ถ้าได้คนในท้องถิ่นเข้าไปรับ การศึกษาอบรมแล้วให้ประกาศนียบัตรเขาแล้วให้ อดต.กำหนดตำแหน่ง ขึ้นมา เหมือนกับครูผู้ดูแลเด็กในปัจจุบัน เริ่มตั้งแต่ที่เขาทำพัฒนาชุมชน มาเป็นผู้ดูแลเด็กเล็กมาพัฒนาตรงนี้เราจะ ได้คนในพื้นที่มา”

(ผู้บริหาร อดต.เขาสามขุขอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้จัดอบรมให้หลายๆหน่วย เพราะว่าควรจะไปนอน ไปอยู่แล้วก็เอาเด็กไปด้วย บางที่เขาไม่ได้สัมผัสตรงนั้นเลยนะพวกนี้ คือมีแต่เราไปแล้วเรามาถ่ายทอดซึ่งเขาไม่รู้หรอก แต่ที่ต้องการให้เขารู้ว่า ผู้ปกครองไปเราไป เด็กไป แล้วก็ผู้บริหารไป บางทีที่ไปอบรมกับรองสองคนกลับมาก็ยังงงๆว่าตกลงเขาจะให้เราทำอะไร บางทีทางจังหวัดถ่ายทอดออกมาก็มีตกหล่น บางทีคนเราพูดกันคนละภาษาก็มี ก็เลยถ่ายทอดงานมาคนละอย่าง ทำให้งานของเรามันไขว้เขวเหมือนกันนะ การปฏิบัติงานมันเลยไม่ตรงกับที่เขาตั้งใจจะให้เราทำจริงๆ”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

จากบทบาทด้านวิชาการที่ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอดมีความต้องการได้รับการพัฒนาบุคลากรของ อบต.และประชาชนในพื้นที่ให้มีความรู้เพิ่มเติมโดยการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแล้ว ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอดยังมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) และผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชอย ผู้ใหญ่บ้าน เป็นบุคลากรที่จะเข้ามามีบทบาททำงานร่วมกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด ซึ่งพิจารณาได้จากบทบาทการมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานในปัจจุบันนั้น พบว่า อบต.เขาสามยอดได้สนับสนุนการทำงานของกลุ่มผู้นำชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ดังเช่น โครงการให้ความรู้แก่ผู้สมรสใหม่ของศูนย์พัฒนาครอบครัวที่ผ่านมา แต่ในส่วนบุคลากรของ อบต.เองยังไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมมากนัก

“อสม.ก็จะเป็นตัวหลักอยู่แล้ว แต่ตอนนี้เราก็จะมีผู้นำชุมชนแต่ละชุมชนที่เข้ามาประชุมเพื่อร่วมรับทราบนโยบายและเขาก็สามารถที่จะประสานกับ อบต. ได้ คืออย่างที่นี่เราบอกตรงนี้ก็คือ ชุมชนที่นี้แบ่งเป็นสองกลุ่ม กลุ่มชุมชนเมืองนี้ ผู้นำชุมชนก็จะมามีบทบาท ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นชุมชนพื้นบ้าน อสม. ผู้ใหญ่บ้าน เขาก็จะมีบทบาทมากกว่า”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“เบื้องต้นเลย คือ สมาชิก อบต.ต้องเป็นส่วนหนึ่งเลย เพราะคุณต้องมีข้อมูล มีส่วนการเรียนรู้ว่าเขาทำอะไรกันบ้างใน อบต. เจาะลึกลงไปในเรื่องของแม่และเด็ก ต้องมีความรู้ความเข้าใจ อันที่สองคือเจ้าหน้าที่ของเราส่วนกองสาธารณสุข อันดับต่อมาคือส่วนที่อบต. ไม่สามารถบังคับบัญชาได้ 100 เปอร์เซ็นต์คือกำนันผู้ใหญ่บ้านกับพัฒนาชุมชน ต่อมาก็คือ

อาสาสมัคร ลำดับที่โดยตรงก็คือ อสม. แต่ อสม.คนที่กำกับดูแลก็คือ
อนามัยซึ่งถ้าดูเรื่องคนเรื่องสุขภาพอนามัยจริง ๆ ก็ต้องเป็น อสม.”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขอย คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

“ประธานชอย น่าจะมีส่วนร่วมมาก เขาจะดูแลได้ อย่างที่นี้เด็กนี้จะเชื่อ
ฟังพวกนี้มาก คิดว่า อสม.น่าจะมืบทบาทน้อยกว่า”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขอย คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

จากการวิเคราะห์บทบาทด้านต่าง ๆ ของอบต.เขาสามขอย ตามข้อมูล
การสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหาร อบต.เขาสามขอยได้เริ่มปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารทั้งภายใน
และภายนอกองค์กรและประสานการทำงานกันระหว่างส่วนงานต่าง ๆ ในการพัฒนาเด็กแบบบ้าน
เป็นฐาน ซึ่งได้มองบทบาทด้านการบริหารงานที่สอดคล้องกับกลุ่มผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ ได้แก่
การประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองในพื้นที่เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทของ อบต. รวมทั้งขยาย
การบริหารงานบุคคลเพิ่มเติมกล่าว คือ ใบบอกตการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขจะต้องถ่าย
โอนมาอยู่ในอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของ อบต. นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงการสำรวจข้อมูล
พื้นฐานของพื้นที่เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาและความจำเป็นของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่
เหมาะสม

“อย่างตอนนี้เราร่วมกับอนามัยไปเยี่ยมตามบ้านเลย ไปสอนที่บ้านกัน
เลย แต่จากปัญหาที่บอกคือ ถ้าไปยึดให้เขา เขาก็ฟังผ่านเลยไปไม่ได้
สนใจหรือถ้าจัดอบรมเป็นเรื่องเป็นราวให้เขา คิดว่าก็ไม่ประสบผล
เท่าที่ควร”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขอย คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“ต้องมีการประชาสัมพันธ์ก่อน ต้องรู้ว่า อบต.มีหน้าที่อะไรบ้าง นอกจาก
สร้างถนน ไฟฟ้าแล้ว ยังมาดูแลเรื่องคนอื่นอีก ต้องสร้างความเข้าใจก่อน ที่นี้
วิธีการสร้างความเข้าใจมันมีหลายแบบทั้งสื่อมวลชนทั้งอะไร แต่ที่นี้โชค
ดีมีผู้นำชุมชนที่เข้ามาช่วยร่วมกันจัดทำประชาคม ที่นี้เขาเรียกปากต่อปาก
ให้ชุมชนไปช่วยแก้ ถึงแม้มันจะมีด้านอื่นอยู่แล้ว สื่อประชาสัมพันธ์ หอ
กระจายข่าว แต่มันยังมีปากต่อปาก เรามีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง เรามีประชุมชน
ทุกเดือนเลย...ต่อไปเราจะมีพยาบาลวิชาชีพเข้ามา และในแผนพัฒนาเรามี
การกำหนดตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพเอาไว้ พอรับถ่ายโอนมาอนามัยนี้มัน
จะมีบุคลากรเพิ่มเขาก็มีความรู้ด้านนั้นอยู่แล้ว อบต.ก็จัดหาเครื่องมือ
เครื่องมือ อุปกรณ์เพิ่มที่เขาจะสามารถไปดำเนินการเองได้ แล้วก็จัด

สถานที่ให้เขา สถานที่นี้สำคัญนะ แล้วก็ต้องสอบถามความสมัครใจ
อย่างน้อยต้องไปดูคนแต่งงานแล้วว่ามีใจไหมว่าต่อไปนี่หลังจาก
คลอดเสร็จแล้วอยากจะให้ อนาคต.เขามาดูแลไหม เพราะเราจะต้องดู
ความสมัครใจตั้งแต่เบื้องต้นเลย เราจะได้เตรียมการได้ เอาตั้งแต่
ครอบครัวที่ยังไม่มีบุตรเลย เขาถึงบอกว่า อนาคต.ต้องดูแลคนตั้งแต่ 0-6
ขวบ เลย คำว่าศูนย์นี่ก็เริ่มตั้งแต่คนกำลังจะเริ่มแต่งงาน ดังนั้นคนที่จะเริ่ม
แต่งงานก็ต้องให้ความรู้ตั้งแต่การดำรงชีวิต การดูแลเลี้ยงดูบุตร การดูแล
สุขภาพตนเอง”

(ผู้บริหาร อนาคต.เขาสามยอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

1.1.2.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ปัจจัยด้านงบประมาณสำหรับ อนาคต.เขาสามยอดนั้น ผู้บริหาร อนาคต.
ไม่ได้กล่าวถึงในลักษณะของการขาดงบประมาณเช่นเดียวกันกับ อนาคต.บึงขี้โถ โดยผู้บริหาร อนาคต.
บางท่านมองในลักษณะคล้ายคลึงกับผู้บริหาร อนาคต.บึงขี้โถด้วย กล่าวคือ ปัจจัยด้านผู้นำจะเป็น
ปัจจัยสำคัญในการวางนโยบายและกำหนดงบประมาณ รวมทั้งต้องการความชัดเจนในด้าน
กฎหมายเกี่ยวกับระเบียบการใช้จ่ายเงินงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

“งบประมาณหาได้ หมายถึงว่าถ้ามันจำกัดด้วยงบประมาณมันก็มีวิธีการที่
จะหาอะไรมาทดแทนได้ แต่ถ้าผู้นำไม่เห็นด้วย เขามองงบประมาณเขาก็ไป
ทำอย่างอื่น ตรงนี้ก็ไม่ได้รับการดูแล...ตอนนี้บางที่เราทำอะไร มีนโยบาย
อะไรขึ้นมาเราต้องมาเช็คว่าทำได้หรือไม่ได้ อยู่ในอำนาจหน้าที่ได้
หรือไม่ได้ ใช้งบประมาณได้ไหม คืออยากให้กรมส่งเสริมหรือรัฐบาลทำ
ตรงนี้ให้ชัดเจนหน่อย เพราะมันก็เป็นภารกิจด้านหนึ่งที่สำคัญและเราต้อง
ดูแล คือบางที่เราทำไปแล้วเราตีความเขาว่าเราทำได้ แต่ สดง. ตีความอีก
อย่างหนึ่ง บางที่เราหรือไปเขาก็ไม่ตอบ เขาก็จะไม่ฟันธงว่าทำได้หรือ
ไม่ได้ คือก็จะตอบประมาณกั๊กๆ บอกให้ไปดูระเบียบข้อนั้นข้อนี้
เพราะฉะนั้นบางที่เขาเห็นว่ายุ่งยากเขาก็ไม่ทำ”

(ผู้บริหาร อนาคต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“การมองเห็นความสำคัญเป็นเรื่องสำคัญ แต่ว่าคุณค่ามันยังไม่เห็นวันนี้
โน่นต้องสามสิบสี่สิบปีโน่นมันไม่เหมือนกับการสร้างโครงสร้างไฟฟ้า
แสงสว่างนั้นแป๊บเดียวเห็นแล้ว”

(ผู้บริหาร อนาคต.เขาสามยอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ในส่วนของ อบต.เขาสามยอดนั้น ผู้บริหาร อบต. ได้กล่าวถึงความรู้ของบุคลากรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน และในส่วนของ อบต.เอง ปัจจุบันก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จบโดยตรง

“แนวคิดตรงนี้เคยคิดแต่ว่าเรายังจำกัดด้วยบุคลากรหรืออะไรอย่างนี้”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“จริงๆปัญหาก็มีอยู่หลายด้านนะ ทั้งงบประมาณและบุคลากรแต่คิดว่าบุคลากรที่มีความรู้ที่สำคัญที่สุด”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด ให้ความเห็นตรงกันว่าวิสัยทัศน์ของนายก อบต. มีบทบาทสำคัญต่อการผลักดันปัจจัยด้านต่าง ๆ ในการมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ให้ขับเคลื่อนไปได้ ซึ่งผู้บริหาร อบต.เล็งเห็นและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในพื้นที่เป็นอย่างมาก และมีความเห็นที่สอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหาร อบต.บึงอีโง โดยพิจารณาจากบทสัมภาษณ์เรื่องวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาของผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด

“วิสัยทัศน์นี้ก็มีส่วนมาก ถ้าเปรียบเทียบกับอบต.อื่นที่เขาไม่ได้ให้ความสำคัญกับตรงนี้ก็เหมือนเหมือนกับประชาชนในพื้นที่เขาจะเสียโอกาสตรงนั้นไป บางทีอย่างเรื่องของเด็กนี้ถ้าเขามองผ่านมันก็จะผ่านเลย มันก็ไม่สามารถกลับมาทำหรือมาแก้ไขอะไรได้ เพราะฉะนั้นอย่างของพื้นที่เขาจะให้ความสำคัญตรงนี้เยอะ ถ้าเกิดเราให้โอกาสเขาก็อาจจะพลิกอนาคตของเขาได้เลย”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“การพัฒนาคนนี่มันเริ่มตั้งแต่การศึกษา การมีรายได้ สิ่งแวดล้อมคนจะต้องมีสุขภาพดีนะล้วนแต่เกี่ยวกับคนทั้งสิ้น รายได้ถ้ามีพอไม่ต้องร่ำรวยสิ้นฟ้า การพัฒนาคนนี่การศึกษาเป็นอันดับหนึ่งเลย เพราะเป็นการสร้างความเสมอภาคให้กับคนเบื้องต้นเลย คนจนคนพิการจะต้องเข้าสู่ระบบซึ่งทุกส่วนเท่ากันหมด มันเป็นการสร้างสังคมเบื้องต้น”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด คนที่ 2/17 กรกฎาคม 2550)

“เรื่องการศึกษาเน้นตลอดเวลา เพราะว่าไอ้เรื่องเทพูอะไรอย่างนี้ มันไม่สามารถพัฒนาอะไรได้มาก แต่ถ้าเป็นเรื่องของการศึกษา ผู้บริหารควรจะมองตรงนี้ให้มาก”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

(2.4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

ปัจจัยด้านผู้ปกครองที่ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด มีความเห็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกันในประเด็นเรื่องการไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง การไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต.หากจะเข้ามาพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน การไม่ให้ความสำคัญในพัฒนาการของเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจเนื่องจากความจำเป็นต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

“ปัญหาน่าจะเป็นเรื่องของการไม่ได้รับความร่วมมือ ไม่ยอมรับ คือถ้า อบต.มาตั้งตรงนี้ เขาก็ยังไม่รู้ว่าเราจะทำได้หรือเปล่า แต่ถ้าในอนาคต ถ้าเราทำตรงนี้ให้เขายอมรับได้ ก็ในระยะต่อไปก็คงจะดีขึ้น เหมือนอย่างตอนแรกศูนย์เด็กเล็กที่เราทำครั้งแรกก็ยังมีเด็กมาเรียนไม่ถึงสามสิบคน จากประชากรเกือบสามหมื่น คือคนยังไม่ค่อยเชื่อมั่นว่าจะทำได้ดี บางทีคนมองว่า อบต.เกิดใหม่ก็กลัวว่าจะไม่มีความรู้ แต่พอเวลาผ่านไปก็เริ่มดีขึ้น เข้าใจมากขึ้น จนศูนย์เด็กเล็กเราก็ต้องมีการปรับ เพราะมีเด็กจากตำบลอื่นเขาก็ขอเอามาเข้าการขาดความเอาใจใส่ของตัวชาวบ้านเอง ไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้ ก็เลยกันไป ถึงจัดมาก็ไม่ได้สนใจ บางทีเหมือนเราไปยึดให้เขา เขาก็ไม่สนใจ”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 1/17 กรกฎาคม 2550)

“สำหรับที่นี้มองดูแล้วปัญหาสำคัญๆเลย น่าจะเป็นการที่ผู้ปกครองไม่เรียนรู้การพัฒนาร่วมกับตัวเด็ก ปล่อยปละละเลย เพราะพ่อแม่เขาต้องออกไปทำงาน บางพวกหาเช้ากินค่ำก็ไม่มีเวลาให้ลูก และก็ไม่เข้าใจการพัฒนาการในวัยเด็ก”

(ผู้บริหาร อบต.เขาสามขยด คนที่ 3/17 กรกฎาคม 2550)

1.1.2.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่

1.1.2.3.1 ข้อมูลพื้นฐานประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยด

ข้อมูลพื้นฐานประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยดที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดง

ตารางที่ 4.10 แสดงข้อมูลพื้นฐานของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ของ อบต.เขาสามยอกด์ที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1. เพศ	หญิง	หญิง	หญิง	หญิง	ชาย	หญิง	หญิง	ชาย	หญิง
2. อายุ (ปี)	25	26	25	62	63	37	25	45	30
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา	ปวช.3	ปริญญาตรี	มศ.6	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	มัธยมศึกษา
4. ภูมิลำเนา	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่
5. อาชีพ	รับราชการ	พนักงานจ้าง ของ อบต.	พนักงานจ้าง ของ อบต.	รับราชการ (ข้าราชการ บ้านอายุ)	ค้าขายประกอบ กิจการส่วนตัว	รับราชการ	รับราชการ	รับราชการ	ค้าขายประกอบ กิจการส่วนตัว
6. สถานที่ทำงาน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานอยู่ที่บ้าน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานนอกชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ ในชุมชน	ทำงานนอกชุมชน	ทำงานอยู่ที่บ้าน
7. รายได้/เดือน	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000	ต่ำกว่า 5,000	15,001-20,000	10,001-15,000	10,001-15,000	5,000-10,000	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000
8. ความสัมพันธ์ กับบุตรหลาน	น้ำ	มารดา	มารดา	ย่า	ตา	มารดา	-	-	-
9. โครงการเกี่ยวกับการ พัฒนาเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	-	-	กิจกรรมวันเด็ก
10. โครงการเกี่ยวกับ การพัฒนาครอบครัว	วันแม่	วันพ่อ	วันแม่	วันแม่	โครงการต่อต้าน ยาเสพติด	โครงการต่อต้าน ยาเสพติด	วันพ่อ	วันพ่อ	วันแม่

1.1.2.3.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด เกี่ยวกับโครงการสามลำดับแรกของ อบต.ตามการรับรู้ของประชาชนในปี พ.ศ.2549-2550 ตามตารางที่ 4.11 พบว่าประชาชนรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของ อบต.ในการอุดหนุนงบประมาณด้านการจัดการศึกษาและให้ทุนการศึกษาแก่โรงเรียนมากที่สุด โดยประชาชนมีความพึงพอใจต่อการที่ อบต.เข้ามาอุดหนุนงบประมาณด้านการศึกษา โดยเฉพาะในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) เช่นเดียวกับความเห็นของประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ แต่มีประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีเท่านั้นที่ได้กล่าวถึงโครงการครอบครัวอบอุ่นซึ่งจัดโดยศูนย์พัฒนาครอบครัวของ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้บริหาร อบต.ที่ได้กล่าวถึงการจัดโครงการนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่มิได้รับทราบเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

“การพัฒนาการศึกษาและที่พัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่นี้เน้นมากๆ ระยะหลังนี้เน้นการศึกษาพวกเด็กมาก นอกจากนี้ก็มี อสม.น้อย เกี่ยวกับกำจัดลูกน้ำขุขลาย มีโครงการจริยธรรมจัดเด็กไปนั่งวิปัสสนา โครงการครอบครัวอบอุ่น ก็จะพาไป เราจะมีคณะกรรมการ 15 ท่าน คัดเลือกเอาครอบครัวใหม่ๆ ไป สัมมนาพูดคุยกันว่าจะมีลูกกี่คน อะไรทำนองนี้ พาครอบครัวที่มีความสุขไปแนะนำครอบครัวใหม่ ว่าเลี้ยงลูกยังไงให้ดี”
(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

ตารางที่ 4.11 แสดงโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับของ อบต.เขาสามยอด ตามการรับรู้ของกลุ่มประชาชนที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3
(1) โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2549	1) ก่อสร้างบำรุง ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐาน 2) พัฒนาและ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา ๓ 3) อนุรักษ์ ทรัพยากร ธรรมชาติ	1) ส่งเสริม การศึกษา 2) พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน 3) พัฒนางานด้าน สาธารณสุข	1) ส่งเสริม การศึกษา 2) พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน 3) พัฒนางานด้าน สาธารณสุข	1) ส่งเสริม การศึกษา 2) พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน 3) พัฒนางานด้าน สาธารณสุข	1) ส่งเสริม การศึกษา 2) พัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน 3) พัฒนางานด้าน สาธารณสุข	1) การส่งเสริม การศึกษา 2) การพัฒนา ชุมชนนำอยู่น้ำ ร่อง 3) การปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน	1) เอกอำนวยการ เรียน 2) มอบทุนการศึกษา 3) ทัศนศึกษา	1) เอกอำนวยการ การเรียน 2) มอบทุนการศึกษา 3) ทัศนศึกษา	1) โครงการ พื้นฐาน 2) ส่งเสริม การศึกษา 3) ทุนการศึกษา
(2) โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2550	1) พัฒนาตำบลนำ อยู่ปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน 2) พัฒนาเกี่ยวกับ สาธารณสุข 3) ส่งเสริม การศึกษา	1) การพัฒนาตำบล นำอยู่ 2) พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ 3) การส่งเสริม ธรรมาภิบาลใน ชุมชน	1) การพัฒนาตำบล นำอยู่ 2) พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ 3) การส่งเสริม ธรรมาภิบาลใน ชุมชน	1) การพัฒนาตำบล นำอยู่ 2) พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ 3) การส่งเสริม ธรรมาภิบาลใน ชุมชน	1) การพัฒนา นำอยู่ 2) พัฒนาและ ส่งเสริมอาชีพ 3) การส่งเสริม ธรรมาภิบาลใน ชุมชน	1) การพัฒนา ชุมชนนำอยู่น้ำ ร่อง 2) การส่งเสริม การศึกษา 3) การปรับปรุง บำรุงรักษา โครงสร้างพื้นฐาน	1) เอกอำนวยการ เรียน 2) มอบทุนการศึกษา 3) ทัศนศึกษา	1) เอกอำนวยการ เรียน 2) มอบทุนการศึกษา 3) ทัศนศึกษา	1) ส่งเสริม การศึกษา 2) การพัฒนา ชุมชนนำอยู่น้ำ ร่อง 3) โครงการ พื้นฐาน

(1.2) ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอดส่วนใหญ่ของแต่ละกลุ่มมีความต้องการให้ อบต.เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) ของ อบต. โดยประชาชนมีความต้องการให้ อบต.สนับสนุนด้านงบประมาณใน 2 ลักษณะ กล่าวคือ กลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี และกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานมีความคาดหวังให้ อบต.สนับสนุนงบประมาณด้านการจัดอบรมให้แก่ผู้ปกครองให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ถูกต้องทั้งทางด้านพัฒนาการและการเลี้ยงดู

“อย่างตัวเราเป็นแม่ก็อยากที่จะมีความรู้ในการจะเลี้ยงจะมาพัฒนา เขาก็อยากให้ อบต.เข้ามาจัดการอบรมให้ความรู้ค่ะ ยิ่งบอกว่าพัฒนาการมีความสำคัญนี่ยิ่งอยากรู้เลย คิดว่า อบต.ที่นี้น่าจะทำได้อีกหลายอย่างด้วยค่ะ” และ

“ก็คิดว่าน่าจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมให้กับพ่อแม่ที่มีลูกวัยต่ำกว่า 3 ค่ะ เพราะนี่ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจว่าแบบบ้านเป็นฐานนี้ต้องทำอะไรบ้าง คิดว่า อบต.มีศักยภาพที่น่าจะทำได้”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“ก็คงจะเป็นเรื่องของการจัดอบรมผู้ปกครองในเรื่องของการส่งเสริมสุขภาพเด็กก่อนวัยเรียนค่ะ หรือว่าเรื่องต่างๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ปกครองและเด็กเกี่ยวกับการเลี้ยงดูอะไรทำนองนี้ค่ะ” และ

“ก็อยากให้อบรมครับ เพราะผู้ปกครองจะได้มีความรู้ในการไปเลี้ยงดูลูกที่บ้าน”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

ส่วนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี มีความคาดหวังให้ อบต.เขาสามยอดเข้ามามีส่วนร่วมในการอุดหนุนทุนสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวที่มีเด็กทารกแรกคลอดให้ได้รับโภชนาการอาหารที่ดีขึ้น รวมทั้งการเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามหลักการและแนวทางการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

“ที่นี้นะ คิดว่าทำอะไรได้เยอะเลย เพราะเขาสนใจให้ความสำคัญ ที่น่าจะทำได้คือ การให้ทุนแก่ครอบครัวที่มีปัญหาการเลี้ยงดูเด็กในช่วงแรก เพราะพอคลอดแล้วพ่อแม่คงไม่มีเวลาเลี้ยงดู ต้องออกไปทำงานตรงนี้ก็อาจจะไม่ได้มาใส่ใจ หรือไม่ก็เป็นการขายทำเนอรัสเซอรีได้ ตรงนี้ก็ต้องการความจำเป็นด้วยค่ะ” และ

“ก็คงจะเป็นการส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมให้แก่ครอบครัว และแก่เด็กค่ะ แบบคือ อาจจะให้เป็นทุนสงเคราะห์ครอบครัว เสริม อาหารการกิน นมให้เด็กที่ครอบครัวยากจนอะไรทำนองนี้ค่ะ”
(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

จากการสัมภาษณ์ประชาชนกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ อบต.เขาสามขยดนั้น พบว่า อบต.ยังมีบทบาทด้านวิชาการน้อย ซึ่งความคาดหวังในบทบาทด้านวิชาการของ อบต.ตามความเห็นประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยดส่วนใหญ่ นั้น มีความต้องการให้ อบต.เข้าร่วมมือ กับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ คือ สถานีอนามัยตำบลมากที่สุดในการพัฒนาเด็กแบบบ้าน เป็นฐาน เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความใกล้ชิดชุมชน มีบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี มีเวลาดูแลเอาใจใส่มากกว่าโรงพยาบาล รวมทั้งมีความน่าเชื่อถือ

“โรงพยาบาล หรือ สถานีอนามัยค่ะ คือคนที่นี่จะเชื่อหมออะ ถ้าบอกว่า ลูกเขาเป็นอะไรๆ เขาก็จะเชื่อและสนใจทำตามที่หมอบอก ที่หมอแนะนำ อสม.ก็ยังไม่เชื่อนะ คนยังคิดแบบนี้อยู่ นี่หมอ นี้อสม. ต่างกันค่ะ” และ “ส่วนมากเราจะใช้นามัยเพราะว่าเขาจะมีเวลาว่าง เจ้าหน้าที่เขอะ แต่ อย่างโรงพยาบาลนี้เจ้าหน้าที่เขาจะไม่เพียงพอ นานกว่าจะเสร็จกว่าจะได้ ถ้าจะให้เขามาช่วยเราทางนี้คงจะไม่มีเวลา แต่ตอนนี้กำลังคิดจะทำเรื่องนี้ นะ จะให้มีพยาบาลจากที่โน่นมาประจำตรงนี้ ให้มาอยู่ประจำเลย”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

“สถานีอนามัยตำบลค่ะ เพราะว่า อยู่ในพื้นที่ ใกล้สะดวก อนามัยก็จะมา ช่วยในเรื่องของการให้ความรู้ได้ เพราะมีความรู้โดยตรงเรื่องเด็กค่ะ”

และ

“อนามัยค่ะ คุณจะใกล้และสะดวกกว่าโรงพยาบาล เด็กเล็กนี่สุขภาพน่าจะ สำคัญก็คิดว่า อนามัยน่าจะร่วมกับ อบต.ตรงนี้ได้”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

สำหรับประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี มีความเห็นที่ แตกต่างไป กล่าวคือ ต้องการให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ โรงเรียนเข้าร่วมมือกับ อบต.เนื่องจาก มองว่า โรงเรียนมีครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก ปฐมวัยอยู่แล้วสามารถที่จะเข้ามาช่วยพัฒนาตรงนี้ได้

“คิดว่าโรงเรียนน่าจะเป็นหลักได้ค่ะ เพราะว่าโรงเรียนมีครูที่มี
ประสบการณ์จึงน่าจะสามารถแนะนำการดำเนินการตามโครงการนี้ได้
ซึ่งก็น่าจะร่วมกับครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งก็มีประสบการณ์ในการดูแล
เด็กอยู่แล้ว อนาคตกับโรงเรียนก็ใกล้ชิดกันอยู่แล้วควรร่วมมือกันค่ะ” และ
“คงต้องร่วมกันหลายฝ่ายค่ะ แต่คิดว่าศูนย์เด็กก็น่าจะช่วยได้มาก เพราะว่า
มีครูที่มีความรู้อยู่แล้ว ก็น่าจะได้พัฒนาตรงนี้แล้วก็มาสอนพ่อแม่
ผู้ปกครองให้รู้ด้วยได้ อนามัยก็รู้เกี่ยวกับสุขภาพก็น่าจะเข้ามามีส่วน”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อนาคต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(3.1) ประชาชนในพื้นที่ อนาคต.เขาสามยอดส่วนใหญ่ทุกกลุ่มมีความเห็น
สอดคล้องกันในเรื่องของการที่อนาคต.เองจะต้องเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ
พัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก่อน จึงจะสามารถเข้ามาพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐานได้
อย่างถูกต้องตามหลักทั้งในด้านพัฒนาการและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นการสร้างความ
เชื่อมั่นให้กับประชาชนด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องเช่นเดียวกันกับความเห็นของประชาชนในพื้นที่
อนาคต.บึงขี้โถ

“อบรมบุคลากรของอนาคต.ให้รู้และเข้าใจค่ะ อย่างครูในศูนย์เด็กนี้ต้องรู้
เลย เพื่อให้เลี้ยงดูเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ ให้ครูเป็นตัวแทนเป็นแม่แบบ
ให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองได้เรียนรู้ตาม พุดง่าย ๆ ก็คือสร้างให้คนเชื่อก่อน
เพราะเด็กก็ยังไม่เล็กมาก” และ

“ก่อนที่อนาคต.จะเข้ามาอบรมพ่อแม่ได้สิ่งแรกที่ควรทำคือ อนาคต.เองก็น่า
จะต้องมีความรู้ความเข้าใจก่อนค่ะ การเข้ามาร่วมพัฒนาก็จะทำให้ถูกต้อง
มากขึ้น เพราะถ้าไม่มีความรู้ ก็ไม่รู้จะเข้ามาทำอะไร”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อนาคต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“ก็คงต้องเป็นเรื่องของพัฒนาการของเด็กวัยนี้ว่ามันมีอะไรบ้างที่ควรมา
ส่งเสริม หรือมีส่วนร่วม ซึ่งก็คงมีรายละเอียดค่อนข้างน้อย ซึ่ง อนาคต.ต้องไป
ศึกษาให้ดี และร่วมมือกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง” และ

“ก็ควรจะไปอบรมให้รู้ก่อน ไม่ใช่ตัวเองไม่มีความรู้แล้วจะไปต่างจาก
เขายังไง ก็ต้องไปอบรมเกี่ยวกับแม่และเด็ก หรือเด็กขนาดนี้สามเดือนเจ็ด
เดือนจะเลี้ยงดูเขายังไง มีความรู้ยังงัย ถ้าตัวเองเป็นผู้บริหารเนี่ยสั่งว่า ให้
อนามัยไปดูแลเด็กนะแล้วพอไปถึงอนามัยไปดูแล้วตัวเองตามไปดูถ้า

ตัวเองไม่มีความรู้ก็ไม่รู้ว่าที่อนามัยเขาทำไปมันถูกหรือผิด เพราะฉะนั้นพวกนี้ก็ต้องมีความรู้ด้วย”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“เขาก็น่าจะต้องเข้าใจในเรื่องพัฒนาการของเด็กก่อนนะคะ ว่ามันมีอะไรบ้างไม่อย่างนั้นเขาจะรู้ได้ยังไงว่าต้องเขามามีส่วนร่วมตรงไหนได้บ้างคิดว่าความรู้ความเข้าใจนี้สำคัญเลยคะ” และ

“อบรมตัวเองก่อนครับ เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของการพัฒนาเด็ก ซึ่งคิดว่าเขาน่าจะทำได้”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

(3.2) ประชาชนผู้ปกครองในพื้นที่ของ อบต.เขาสามยอดส่วนใหญ่จากกลุ่มผู้ปกครองที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปีและผู้ปกครองที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีนั้นให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า อบต.ควรเข้ามามีส่วนร่วมกับผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชอย ครู เป็นต้น ซึ่งจะเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทและสามารถร่วมมือกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ได้ดี เนื่องจากกลุ่มบุคคลเหล่านี้เป็นคนในพื้นที่ที่มีความใกล้ชิดชุมชน ชาวบ้านให้ความเชื่อถือมาก ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจในการเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต.และสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ดี รวมทั้งมีบทบาทในฐานะที่เป็นผู้ประสานการทำงานเรื่องนี้กับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ได้ดี

“ถ้าพูดในภาพรวมนี้ก็ต้องเป็นผู้นำชุมชน ซึ่งส่วนมากก็เป็นผู้ปกครองนี่คะ บางคนก็เป็นครูที่โรงเรียนด้วย ซึ่งจะสามารถมาถ่ายทอดความรู้ อะไรตรงนี้ได้ เข้าถึงในแต่ละชุมชนได้ดี” และ

“ครูคะ รองลงมาก็คือพวกผู้นำชุมชน ประธานชอยเพราะคนพวกนี้ชาวบ้านเขาก็เชื่ออยู่เหมือนกัน หากอบรมคนเหล่านี้ด้วยก็จะช่วยงาน อบต. ได้มาก”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“ผู้นำชุมชนนี้มีบทบาทมาก ผู้นำจะรู้ว่าเด็กในชุมชนนี้เป็นอย่างไร บ้านไหนมีปัญหาอะไร...มันมีขั้นตอนนะ ไปถึงประธานชุมชนเขาก่อน แล้วก็เรียกชาวบ้านมาแนะนำให้รู้นั่นนะ ตอนนี้อย่าง อบต. ได้ส่งคนนี่ไปอบรมนะ เกี่ยวกับเรื่องการดูแลลูก เกี่ยวกับการรักษาดูแลจะเจ็บจะป่วยเป็นอะไร ยังไง แล้ววันนี้เขาก็จะมาแนะนำความรู้ให้ละ ถ้าใครมีอะไรสงสัยให้ถามเลย หรือถ้าใครไม่กล้าถามตอนนี้ก็ให้มาบอกประธานเดี๋ยวประธานจะไป

บอกให้อะไรอย่างนี้ คือ เราต้องให้คนในหมู่บ้านในชุมชนนั้นเป็นผู้
แนะนำอีกครั้งหนึ่งคนถึงจะเชื่อ” และ

“ไม่รู้ นะคะ ที่นี้พวกผู้นำชุมชน ประธานชอบ คนเขาเชื่อถือมาก ครูด้วย
อบต.ก็น่าจะต้องให้คนเหล่านี้เข้ามาช่วยแบบไปบอกคนให้เขาเชื่อว่า
ต่อไปนี้ อบต.จะเข้ามาดูแลเรื่องเด็กเล็กเล็กๆนะ ก็จะช่วยให้การลงไปทำ
กิจกรรมอะไรง่ายขึ้นเยอะ อสม.ก็มีบทบาทค่ะ เพราะก็เป็นคนของอนามัย
แต่ก็น้อยกว่า ผู้นำชุมชนค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

ในขณะที่ประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานมีความเห็นว่า อบต.ควร
สนับสนุนบทบาทของแพทย์และพยาบาลที่จะเข้าร่วมมือกับอบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็น
ฐานมากกว่า เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ แต่ก็ได้ให้ข้อสังเกตถึงผู้นำชุมชนว่าเป็นผู้มีบทบาทที่ใกล้ชิด
กับชุมชนด้วย

“ถ้าจะพัฒนาแบบมีความรู้ก็คงเป็น หมอหรือพยาบาลของอนามัยค่ะ แต่
ถ้าในลักษณะของความใกล้ชิดก็น่าจะเป็น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิก
สภาพวกนี้เขาจะเป็นบุคคลในพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับชุมชนหน่อย ก็น่าจะเข้า
มาช่วยๆกันได้” และ

“ก็น่าจะต้องเป็นหมอ หรือ อสม.ก็น่าจะได้ เพราะคนพวกนี้มีความรู้มา
โดยตรงก็น่าจะเข้าใจและสามารถมาร่วมกับ อบต. ได้ดีค่ะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอดยังมีความเห็นสอดคล้องกับ
ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถเช่นกันที่ต้องการให้ อบต.ร่วมมือและเชิญหน่วยงานด้านสาธารณสุข
ในพื้นที่ได้แก่ อนามัยตำบลและโรงพยาบาลเข้ามาจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อให้เข้าใจการ
พัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากขึ้น รวมทั้งผู้ปกครองบางท่านได้เสนอแนะว่าควรมีการอบรม
ให้แก่กลุ่มแม่บ้านที่ว่างงานในชุมชนเพื่ออาจรงรับต่อการเปิดเนิร์สเซอร์รี่ของ อบต.ในอนาคตด้วย
“จัดอบรมค่ะ เพื่อมาสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้ปกครอง ถ้าบุคลากร
ที่มีความรู้และเข้าใจในแนวทางการแก้ปัญหาที่สามารถถ่ายทอดความรู้
ได้อย่างสมบูรณ์ค่ะ” และ

“ควรนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ มารวมกันและนำมาอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานให้มากขึ้นค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามขุขันธ์/18 กรกฎาคม 2550)

“อนามัยเขาจะเรียนเกี่ยวกับแม่และลูกเด็กอะไรอย่างนี้มา เราก็จะมีส่วนร่วมว่า เราก็จะให้พวกนี้เป็นตัวนำที่จะเรียกพวกที่ว่าจะเพิ่งตั้งครุภรณ์ขึ้นมา มาสอนมาอะไร จะเลี้ยงลูกอะไรยังไง หรือเรามาอบรมพวกที่ว่ามาสอน เนิร์สเซอร์เราก็ไม่ต้องไปจ้างคนแพงๆ เราก็เอาอนามัยมาอบรมพวกแม่บ้านที่ว่างงานอยู่ ที่จะเอามาเลี้ยงเด็กในเนิร์สเซอร์นี่ มันก็เป็นผลพลอยได้อีกทางหนึ่งของเรา โดยที่อนามัยพวกนี้จะคอยดูแลควบคุมอีกครั้งหนึ่ง และอนามัยเราก็คอยติดตามนะ อย่างเวลาเด็กป่วยที่โรงพยาบาลแจ้งมา อนามัยเขาก็จะไปติดตามดูแล” และ

“อบต.ก็ต้องร่วมมือกันในการนำหน่วยงานที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาร่วมมือด้วย แบบ อบรมหรือสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองเขาเห็นว่า มันสำคัญ ลำพัง อบต.เองก็ลงทำไม่สำเร็จ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามขุขันธ์/18 กรกฎาคม 2550)

“ก็คงเป็นการร่วมมือกันจัดอบรมให้กับผู้ปกครองหรือผู้ดูแลเด็กนะคะ เพื่อให้คอยสังเกตปัญหาของเด็กเป็น รวมทั้งรับความรู้ใหม่ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตสมวัย อบต.ก็ให้เงินไปสนับสนุนก็ได้ค่ะ” และ

“ก็น่าจะให้ อบต. ไปเชิญ อนามัยมาอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กนะคะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามขุขันธ์/18 กรกฎาคม 2550)

1.1.2.3.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขุขันธ์ ได้ให้ข้อมูลลักษณะเดียวกันกับ อบต.บึงยี่โถ กล่าวคือ ประชาชนมิได้มองว่าปัจจัยด้านงบประมาณจะมีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งมีเพียงบางท่านเท่านั้นที่กล่าวถึง โดยมองว่าปัจจัยด้านผู้นำจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านงบประมาณ

“อย่างงบประมาณก็คิดว่าเป็นรองลงไป ที่นี้ไม่น่ามีปัญหาจะถ้านายกฯ เห็นชอบ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามขุขันธ์/18 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอดนั้น มีประชาชนผู้ปกครองบางท่านให้ข้อมูลถึงปัจจัยในด้านบุคลากรเช่นกัน แต่มิได้เป็นความเห็นส่วนใหญ่ในกลุ่ม โดยกล่าวในลักษณะที่คล้ายคลึงกับประชาชนกลุ่มพื้นที่ของ อบต.บึงขี้โถว่า ปัจจัยด้านความรู้ของบุคลากรจะส่งผลต่อการพัฒนาที่ถูกต้อง รวมทั้งการได้รับการยอมรับจากประชาชน

“ก็อย่างที่บอกไป คือความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กครับ ซึ่ง อบต.ต้องไปทำความเข้าใจเป็นอย่างดี ต่อมาก็คืองบประมาณครับก็น่าจะมีส่วนด้วย”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กที่ อบต.ต้องไปศึกษาให้ดีกว่ามันมีอะไรบ้าง เพื่อจะได้พัฒนาได้อย่างถูกต้องค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.เขาสามยอด ส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่าการมีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.เป็นสิ่งสำคัญซึ่งจะส่งผลในการกำหนดและผลักดันนโยบายและงบประมาณต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้มาก

“วิสัยทัศน์ผู้นำค่ะ เพราะว่าการดำเนินการทุกอย่างจะเป็นไปได้หรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบาย วิสัยทัศน์ผู้บริหารจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ว่า จะพัฒนาได้หรือไม่ค่ะ” และ

“ปัจจัยก็มีเยอะนะค่ะ แต่ก็เท่าที่เห็นนี่อะไรที่ผู้นำไม่เห็นด้วย ก็ดำเนินการยากค่ะ เพราะฉะนั้นวิสัยทัศน์ของผู้นำ ต้องมาก่อนค่ะ คือเห็นว่าสำคัญ ก็จะมาพัฒนาได้ อย่างงบประมาณก็คิดว่าเป็นรองลงไป ที่นี้ไม่น่ามีปัญหาค่ะถ้านายกเห็นชอบ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“วิสัยทัศน์ผู้นำค่ะ อันนี้สำคัญเลย คือ ถ้าเขาไม่สนใจให้ความสำคัญ อย่างอื่นๆ ก็ไม่เกิด งบประมาณก็ไม่ได้ อะไรอีกหลายอย่างก็ไม่ตามมา” และ “ถ้าคิดจริงๆคือที่ผู้บริหาร โดยเฉพาะนายกเอง ถ้านายกไม่ยอมไม่เอา ก็ไม่สำเร็จ วิสัยทัศน์นี่คิดว่าสำคัญที่สุดเลยนะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

“ก็หลายอย่างนะครับ แต่คิดว่าการเป็นวิสัยทัศน์ผู้นำในการจะมาทำเรื่องนี้ รวมทั้งก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจด้วย งบประมาณก็สำคัญ” และ

“ผู้นำต้องสนใจในการเข้ามาดำเนินการค่ะ ไม่อย่างนั้นก็คงทำไม่ได้”
(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามขยดนั้น ผู้ปกครองได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีเป็นอย่างมาก มีความต้องการให้ อบต.เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วม และมีความสนใจในการได้รับการพัฒนาโดยศึกษาอบรมให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน หาก อบต.เข้ามาดำเนินการ โดยให้เหตุผลคล้ายคลึงกับประชาชนกลุ่ม อบต.บึงขี้โถ กล่าวคือ ตนเองเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ต้องการได้รับการอบรมที่ถูกต้องเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี รวมทั้งความจำเป็นทางสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปมาก เช่น ครอบครัวยุคใหม่ที่สมรสเร็วขึ้นกว่าแต่ก่อน ปัญหาครอบครัวแตกแยก ขาดความอบอุ่น เป็นต้น จึงมีความเห็นว่าหาก อบต.เข้ามามีส่วนร่วมได้ ก็น่าจะทำให้ปัญหาเหล่านี้ลดลงได้

“มีความต้องการค่ะ อย่างตัวเองเป็นแม่ก็เห็นว่า อบต.ทำเรื่องของคุณยี่ได้ ดี ก็คิดว่าเมื่อลูกเติบโตขึ้นก็คงจะนำมาเข้าแน่นอนค่ะ แล้วถ้าจะเข้ามาพัฒนาต่ำกว่านี้ก็คงจะทำได้ค่ะ อีกอย่างก็จะเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับเด็กด้วย” และ

“ต้องการค่ะ เพราะว่า อย่างที่นี้ครอบครัวใหม่ๆ ในปัจจุบันนี้เป็นครอบครัวที่มีพ่อแม่ยังเด็กอยู่ ดังนั้นก็น่าจะเป็นเรื่องดีที่ อบต.จะเข้ามามีส่วนตรงนี้ เพื่อให้มีการเลี้ยงดูที่ถูกต้องด้วยค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

“ต้องการค่ะ เพราะว่าจะว่านะ อย่างที่นี้เด็กบางคนอยู่ที่บ้านมีปัญหา ที่นี้เมื่อ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมก็จะทำให้เด็กพวกนั้นเห็นว่า อย่างน้อยก็ยังมีคนเห็นคุณค่าของเขา มีคนเอาใจใส่ดูแลและรักใคร่ไม่ทอดทิ้งเขา และก็มีเหมือนเด็กคนอื่นมี ก็จะลดปัญหาเด็กที่จะ โดนมามีปัญหาได้มากเลยค่ะ”
และ

“ต้องการค่ะ เพราะยุคนี้แหละ โลกาภิวัตน์การมีครอบครัวกันจะเร็วกว่า ทำให้การอยู่กันเป็นครอบครัวก็มีเวลาที่สั้นลง ครอบครัวก็แตกแยก เด็กขาดความอบอุ่นมีจำนวนสูงขึ้นด้วย อบต.ก็มีหน้าที่ตรงนี้จึงควรเข้ามามีส่วนร่วมค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.เขาสามขยด/18 กรกฎาคม 2550)

“ต้องการค่ะ เพราะว่าทุกอย่างนี้ต้องเริ่มจากบ้านก่อนเลยค่ะ ทั้งด้านความคิด กิริยามารยาท อารมณ์ของเด็ก ถ้ามีการอบรมเพื่อให้เป็นไปใน

ทิศทางเดียวกัน ก็จะเป็นอะไรที่ดีมากเลยทีเดียว บอบต. จะเข้ามาทำตรงนี้ เด็กก็
จะได้รับอะไรที่ดีที่ถูกต้องค่ะ” และ

“ต้องการค่ะ บอบต. เขาก็พัฒนาคนได้ดี ทำศูนย์เด็กก็ทำได้ ถ้าไปพัฒนา
ตั้งแต่ที่บ้าน ได้ก็จะเป็นผลดีทั้งต่อเด็กและ บอบต. เองด้วย คือเด็กที่จะมาเข้า
ศูนย์ฯ ก็จะมีคุณภาพ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน บอบต. เขาสามยอด/18 กรกฎาคม 2550)

อย่างไรก็ดีจากสภาพดังกล่าวจึงอาจทำให้ประชาชนบางท่านมีความต้องการให้
อบต. เข้ามาดำเนินการเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อรองรับสภาพความจำเป็นทางสภาพ
เศรษฐกิจที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานนอกบ้าน และไม่มีเวลาดูแลบุตรหลานได้เท่าที่ควร
เช่นเดียวกับประชาชนในพื้นที่ อบต. บึงยี่โถ ซึ่งพิจารณาได้จากข้อมูลได้จากตารางที่ 4.10 พบว่า
ผู้ปกครองกลุ่มที่มีบุตรหลานอายุต่ำกว่า 3 ปี เป็นมารดาที่มีอายุน้อย มีระดับรายได้ต่ำเมื่อ
เปรียบเทียบกับสภาพความเป็นจริงทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกันและจะทำให้
ส่งผลกระทบต่อความสนใจและเอาใจใส่ต่อการพัฒนาบุตรหลานของตนได้ และพบว่าผู้ปกครองที่ไม่มี
ภาระต้องทำงานแล้ว ได้แก่ ผู้เกษียณอายุก็จะให้ความสนใจและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุตร
หลานเพิ่มขึ้นด้วย

สรุปได้ว่า จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านต่าง ๆ ตามความเห็นของประชาชนและผู้
ผู้ปกครองในพื้นที่ อบต. เขาสามยอดนั้น ปัจจัยด้านงบประมาณมิได้ถูกกล่าวถึงในลักษณะของการ
เป็นปัญหาหรืออุปสรรค รวมทั้งความรู้ความเข้าใจของบุคลากรก็เป็นปัจจัยที่ได้รับความสำคัญจาก
ประชาชนในพื้นที่ อบต. เขาสามยอด เช่นเดียวกับประชาชนในพื้นที่ อบต. บึงยี่โถ แต่ได้ให้
ความสำคัญกับปัจจัยด้านผู้นำ ในเรื่องการมีวิสัยทัศน์และการมองเห็นความสำคัญของนายก อบต.
มากที่สุด เป็นปัจจัยหลักที่จะส่งผลกระทบต่อบาททุกด้าน ส่วนปัจจัยด้านผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองส่วน
ใหญ่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากปัญหาสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจที่
เปลี่ยนแปลงไปมาก ระดับรายได้ที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ส่งผลให้มีความต้องการ
ให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากขึ้น

1.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก อ.เมือง จ.พิษณุโลก

1.1.3.1 ผลการศึกษาในส่วนของบริบทพื้นที่

(1) สภาพทั่วไป

(1.1) ที่ตั้ง

ตำบลวัดพริกตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองพิษณุโลกประมาณ 15 กิโลเมตร การตั้งถิ่นฐานไปตามเส้นทางคมนาคม คือ เส้นทางบริเวณริมสองฝั่งแม่น้ำน่าน และทางบกบริเวณสองฟากถนนที่ตัดผ่านในตำบลเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง สำหรับพื้นที่ทำการเกษตรหรือที่นาจะอยู่ห่างออกไปจากบ้านเรือน

(1.2) อาณาเขตและเนื้อที่

ตำบลวัดพริกมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 58.89 ตารางกิโลเมตร หรือ 36,806 ไร่ 1 งาน 19 ตารางวา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน ตั้งอยู่ด้านตะวันออกของแม่น้ำน่านจำนวน 5 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 – 5 และตั้งอยู่ด้านตะวันตกของแม่น้ำน่านจำนวน 7 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 6 – 12 โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	ตำบลบึงพระ อำเภอเมือง
ทิศใต้	ติดต่อ	ตำบลวังน้ำคู้และตำบลวังงาม อำเภอเมือง
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ตำบลวังอิทก อำเภอบางระกำ และตำบลท่าทอง อำเภอเมือง

(1.3) เขตการปกครอง

จำนวนหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก มีจำนวน 12 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1-12

(1.4) ประชากร

ตำบลวัดพริกมีจำนวนประชากร 5,732 คน แบ่งเป็น ชาย 2,781 คน และหญิง 2,951 คน มีความหนาแน่นของประชากร โดยเฉลี่ย 107.40 คน/ตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือน 1,597 ครัวเรือน

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2549-2551

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนหมู่บ้านและประชากร อบต.วัดพริก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	ประชากร (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
1	บ้านใหม่	192	297	312	609
2	บ้านท่าโรงตะวันออก	106	188	195	383
3	บ้านยางโทนตะวันออก	153	235	270	505
4	บ้านอินทรีย์	122	204	232	436
5	บ้านคุ้มวัง	237	480	506	986
6	บ้านวัดพริก	187	333	305	638
7	บ้านเสาทิน	100	155	176	331
8	บ้านยางโทนตะวันตก	155	301	323	624
9	บ้านท่าโรงตะวันตก	137	220	239	459
10	บ้านท่าโรงตะวันตก	97	154	160	314
11	บ้านใหม่ตะวันตก	73	137	152	289
12	บ้านลำไค	38	77	81	158
รวม		1,597	2,781	2,951	5,732

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2549-2551

(2) ด้านเศรษฐกิจ

(2.1) อาชีพ

(2.1.1) อาชีพหลัก คือ ทำนา, ทำไร่

(2.1.2) อาชีพรอง คือ ทำสวน, ค้าขาย, รับจ้างทั่วไป

(2.1.3) พืชที่ปลูกส่วนใหญ่ ได้แก่ ปลูกข้าว ทำนาบัว ทำไร่นาสวน

ผสม ทำสวนผลไม้ เป็นต้น

(2.2) พาณิชยกรรมและการบริการ

สถานบริการน้ำมันและก๊าซ 1 แห่ง

โรงสี 2 แห่ง

ท่าข้าว 1 แห่ง

โรงงาน , คลังสินค้า 3 แห่ง

(3) โครงสร้างพื้นฐาน

(3.1) ถนน สะพาน

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก มีเส้นทางคมนาคมสายสำคัญ ได้แก่ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1063 (สายพิษณุโลก-บางกระทุ่ม) ภายในตำบลวัดพริกมีเส้นทางที่ใช้ติดต่อระหว่างหมู่บ้านและเป็นเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภอกับอำเภอ ถนนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำน่านส่วนใหญ่เป็นถนนลาดยาง จะมีบ้างบางเส้นทางที่เป็นถนนลูกรัง เช่น ถนนแยกเข้าแต่ละบ้าน ส่วนทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่านจะเป็นถนนดินและถนนลูกรัง

ทั้งนี้การคมนาคมภายในตำบลวัดพริกระหว่าง 2 ฝั่งแม่น้ำน่านยังไม่สะดวกนัก เนื่องจากยังเป็นสะพานข้ามระหว่าง 2 ฝั่งแม่น้ำ ถ้าเดินทางโดยรถยนต์จะต้องเดินทางอ้อมไปใช้สะพานข้ามในอีกตำบลหนึ่งซึ่งระยะทางไกลและเสียเวลาในการเดินทางมากขึ้น

(3.2) รถไฟ

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริกมีเส้นทางรถไฟผ่านตำบลวัดพริก คือ ทางรถไฟสายเหนือ สายเชียงใหม่-กรุงเทพฯ มีสถานีรถไฟ 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่บริเวณหมู่ 1 ของตำบลวัดพริก (เขตเทศบาลตำบลบ้านใหม่)

(3.3) ทางน้ำ

การคมนาคมทางน้ำ ในอดีตเคยมีบทบาทกับตัวชุมชนเพราะเป็นเส้นทางที่ใช้ติดต่อทางเรือ ไปยังจังหวัดพิจิตร และตัวเมืองพิษณุโลก แต่ปัจจุบันลดความสำคัญลงแทบไม่เห็นมีเรือแล่น เนื่องจากมีถนนตัดผ่านเข้ามาซึ่งคนนิยมใช้มากกว่า

แต่อย่างไรก็ดีการเดินทางติดต่อระหว่าง 2 ฝั่งแม่น้ำยังมีการใช้กระเช้าไฟฟ้าข้ามแม่น้ำน่านเฉพาะรถจักรยาน จักรยานยนต์ และผู้โดยสาร ตั้งอยู่ที่บ้านท่าโรงตะวันออก หมู่ 2 และบ้านท่าโรงตะวันตก หมู่ 10 โดยคิดค่าบริการคนละ 1 บาท และผู้โดยสารกับยานพาหนะคิดในอัตรา 2 บาท

(3.4) การจัดการขนส่งมวลชน

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก มีรถโดยสารประจำทางสายพิษณุโลก – บางกระทุ่มผ่าน

(3.5) การประปา

ปัจจุบันภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน ได้แก่

(3.5.1) ประปากรมอนามัย จำนวน	2	แห่ง
(3.5.2) ประปากรมทรัพยากรธรณี จำนวน	3	แห่ง
(3.5.3) กรมโยธาธิการ จำนวน	3	แห่ง

(3.6) ด้านไฟฟ้า

มีการให้บริการไฟฟ้าดำเนินงานโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้รับกระแสไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าย่อย 1 ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอเมืองพิษณุโลก อัตราการใช้ไฟฟ้าใช้ 90 เปอร์เซ็นต์ และยังมีการใช้ไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์อีกส่วนหนึ่ง

(3.7) การสื่อสาร

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริกมีการใช้ไปรษณีย์สาขาบ้านใหม่ร่วมกับที่ทำการไปรษณีย์ จังหวัดพิษณุโลก และชุมสายโทรศัพท์จังหวัดพิษณุโลก

(4) ด้านสังคม

(4.1) ศาสนา

ประชากรนับถือศาสนาพุทธ โดยมีศาสนสถานทางศาสนา ได้แก่ วัดจำนวน 5 แห่ง (ไม่มีศาสนสถานของศาสนาอื่น)

(4.2) วัฒนธรรม

ประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วย

- (4.2.1) ประเพณีการบวช
- (4.2.2) ประเพณีสลากภัต
- (4.2.3) ประเพณีทำบุญสารท
- (4.2.4) ประเพณีลอยกระทง
- (4.2.5) ประเพณีเทศน์มหาชาติ
- (4.2.6) ประเพณีสงกรานต์
- (4.2.7) ประเพณีแข่งเรือยาว
- (4.2.8) ประเพณีเล่นกลองยาว
- (4.2.9) ประเพณีตักบาตรเทโว
- (4.2.10) พิธีกรรมเกี่ยวกับการทำนา

(4.3) การศึกษา

ตำบลวัดพริก มีโรงเรียน 4 แห่ง อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง ได้แก่

- (4.3.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท่าโรงตะวันออก และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเสาหิน
- (4.3.2) โรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่
 - (4.3.2.1) โรงเรียนท่าโรงตะวันออก
 - (4.3.2.2) โรงเรียนวัดเสาหิน

(4.3.2.3) โรงเรียนวัดอินทรี

(4.3.2.4) โรงเรียนท่าโรงตะวันตก

(4.3.3) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

(4.3.4) กีฬานันทนาการ/พักผ่อน

มีสถานที่พักผ่อนตามธรรมชาติ ได้แก่ บึงต่าง ๆ

(4.3.5) สาธารณสุข

การให้บริการสาธารณสุข มีสถานอนามัยในสังกัดกระทรวง

สาธารณสุข ให้บริการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก จำนวน 2 แห่ง คือ สถานอนามัยวัดพริกและสถานอนามัยเสาหิน

(5) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(5.1) แหล่งน้ำธรรมชาติ ตำบลวัดพริกมีแหล่งน้ำธรรมชาติอยู่ทั้งหมด 8

แหล่ง ได้แก่

(5.1.1) หนองอยู่ตะเภา	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 5
(5.1.2) หนองไม้รื่อง	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 4
(5.1.3) บึงโจง	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 4
(5.1.4) บึงบัว	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 3
(5.1.5) บึงขวาง	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 3
(5.1.6) บึงพระ	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 3
(5.1.7) หนองทองกลาง	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 3
(5.1.8) หนองไธ้จิด	ตั้งอยู่บริเวณหมู่ที่ 1

(5.2) แม่น้ำน่าน ตำบลวัดพริก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีแม่น้ำน่านไหลผ่านกลางตำบล ขอบเขตครอบคลุมพื้นที่ ทั้ง 11 ตำบล ส่วนที่ไหลผ่านตำบลน้ำมีลักษณะคดโค้ง และมีการกัดเซาะตลิ่งทำให้ตลิ่งบริเวณโค้งน้ำพังทลาย บริเวณสองฝั่งของแม่น้ำมีชุมชนตั้งอยู่ตลอดลำน้ำ มีการใช้แม่น้ำน่านทั้งในด้านอุปโภคและบริโภค นอกจากนี้ ยังมีการใช้แม่น้ำน่านเป็นแหล่งทำการประมงอีกด้วย

(5.3) คลองลำไค คลองลำไคตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน่าน ขอบเขตครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ 6, 8, 9, 10, 11 และ 12 สภาพแหล่งน้ำโดยทั่วไป มีพรรณไม้น้ำปกคลุมเป็นจำนวนมาก น้ำในคลองไม่สามารถไหลต่อเนื่องกันโดยตลอด เนื่องจากบางช่วงของคลองตื้นเขิน และมีการทำคันดินขวางทางน้ำไว้เป็นช่วง ๆ มีการใช้ประโยชน์พื้นที่สำหรับรองรับน้ำที่ระบายจากพื้นที่นาและเก็บกักน้ำสูบกลับสำหรับไว้ใช้ในฤดูแล้ง นอกจากนี้ยังมีการทำการประมงอีกด้วย

(6) ด้านการเมือง - การบริหาร

(6.1) โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร พัฒนานโยบาย และแนวทางในการให้บริการประชาชน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา ให้การบริหารงานให้บรรลุเป้าหมาย ตามนโยบายของฝ่ายบริหาร

(6.2) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก

(6.2.1) รายได้ประจำปีงบประมาณ 2549 จำนวน 11,830,819 บาท แยกเป็น

(6.2.1.1) รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง จำนวน 500,338 บาท

(6.2.1.2) รายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ จำนวน 8,273,128 บาท

(6.2.1.3) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวน 3,057,353 บาท

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ.2549-2551

แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลวัดพริก จะตั้งอยู่ไม่ห่างไกลจากตัวเมือง จ.พิษณุโลก มากนัก แต่เมื่อเดินทางเข้าไปยังพื้นที่ของ อบต.แล้ว พบว่า เมื่อเลยจากเส้นทางหลักเข้าไป ถนนหนทางยังมีลักษณะเป็นลูกรังอยู่มาก บ้านเรือนประชาชนอยู่ห่างกัน ไม่พบเห็นบ้านเรือนอยู่ริมถนน มากนัก ประชาชนมีลักษณะเป็นชาวชนบท พื้นที่เป็นไร่นาและสวนเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ อบต. ยังต้องดูแลพื้นที่สองฝั่งแม่น้ำน่าน กล่าวคือ ลักษณะเป็นพื้นที่อวกแตก มีแม่น้ำน่านไหลผ่าน และมีถนนใหญ่สำหรับการเดินทาง โดยรถยนต์ที่ต้องออกมาจากพื้นที่ อบต.ก่อนเพื่อข้ามฝั่งไปยังพื้นที่อีก ด้านหนึ่งเท่านั้น จากการบอกเล่าของผู้บริหาร อบต. ได้กล่าวว่า มีกระแสไฟฟ้าที่ช่วยให้ประชาชน สัจจรไปมาข้ามฝั่งได้ และอนุญาตให้ยานพาหนะข้ามได้เฉพาะรถจักรยานยนต์และจักรยานยนต์เท่านั้น ซึ่งจะเห็นว่า การออกไปดูแลประชาชนของ อบต.วัดพริกมีอุปสรรคจากลักษณะพื้นที่ดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต. ได้กล่าวว่า ในอนาคตจะมีการสร้างสะพานเหล็กให้สามารถนำรถยนต์ให้ข้ามสัจจรไปมาได้สะดวกขึ้น ซึ่งได้วางแผนงบประมาณไปแล้ว

1.1.3.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.วัดพริก

1.1.3.2.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร อบต.วัดพริกที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดง

ในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงข้อมูลพื้นฐานผู้บริหาร อบต.วัดพริกที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ผู้บริหาร		
(1) เพศ	ชาย	หญิง	หญิง
(2) อายุ (ปี)	47	47	31
(3) ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาโท
(4) ตำแหน่ง	นายก อบต.	ปลัด อบต.	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน
(5) ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่ง	ต่ำกว่า 3 ปี	มากกว่า 5 ปี	3-5 ปี
(6) ภูมิลำเนา	คนต่างพื้นที่ (สุราษฎร์ธานี)	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่
(7) สถานภาพ	สมรส	สมรส	โสด

1.1.3.2.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) บทบาทด้านงบประมาณของ อบต.วัดพริกเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานยังไม่ปรากฏชัดเจน จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาตำบลปี พ.ศ.2550 ของ อบต. เพื่อใช้ประกอบกับข้อมูลที่สัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า อบต. ไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาการคนและสุขภาพเท่าที่ควร กล่าวคือ อบต.ยังให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก คิดเป็นสัดส่วน 44 เปอร์เซ็นต์ของโครงการทั้งหมด รวมทั้งใช้งบประมาณสูงถึงร้อยละ 73.16 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งเมื่อนำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา การเมืองการปกครองเพื่อพัฒนาคนและสังคมและด้านการพัฒนาสุขภาพอนามัย มารวมกันจะได้เพียง 32 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาตำบลปี พ.ศ.2550 ของ อบต. วัดพริก

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ ที่ดำเนินการ	คิดเป็นร้อยละ ของโครงการ ทั้งหมด	จำนวน งบประมาณ	คิดเป็นร้อยละ ของ งบประมาณ ทั้งหมด
ยุทธศาสตร์ที่ 1: การพัฒนาการศึกษา การเมือง การปกครอง เพื่อพัฒนาคนและสังคม	14	28	823,200.-	3.90
ยุทธศาสตร์ที่ 2: ด้านการเมือง การบริหาร	3	6	3,885,754.-	18.48
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ด้านการพัฒนาสุขภาพอนามัย	3	6	185,000.-	0.09
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	1	2	100,000.-	0.48
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2	4	50,000.-	0.24
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ด้านการพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1	2	100,000.-	0.48
ยุทธศาสตร์ที่ 7 : ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ	4	8	500,057.-	2.38
ยุทธศาสตร์ที่ 8 : ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	22	44	15,380,800.-	73.16
รวม	50	100	21,024,811.-	99.21

ที่มา : แผนพัฒนาตำบล ปี พ.ศ.2550

จากการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ในแผนพัฒนาตำบลในปี พ.ศ.2550 นั้น พบว่า
ยังไม่มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นและการ
สัมภาษณ์ พบว่า อบต.มีภารกิจมากแต่มีงบประมาณน้อย และมีภารกิจของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต้อง
ดำเนินการด้วยในปัจจุบัน แม้ว่าผู้บริหารมีแนวคิดที่ต้องการสนับสนุนเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี แต่
ผู้บริหาร อบต. นั้น ยังไม่ได้มีความคิดในการพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่มุ่งไปในการดำเนินการใน
ลักษณะของศูนย์รับเลี้ยง ขยายลงไปในช่วงวัยก่อน 3 ขวบ เพื่อแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง แต่ผู้บริหาร
บางท่านได้แสดงความไม่เห็นด้วยต่อการดำเนินงานในลักษณะของศูนย์รับเลี้ยง

“เราเห็นว่าในภาวะปัจจุบันมีความจำเป็น เด็กที่มันก่อน 3 ขวบ 2 ขวบ ถึง
2 ขวบครั้งนี้ก็ค่อนข้างเยอะเราเองก็ไม่ได้ปิดกั้นก็ให้เข้ามาอยู่ในศูนย์เด็ก
เล็กด้วย นอกเหนือจากส่วนที่รัฐอุดหนุนเงิน ในส่วนของศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ของเราก็มีส่วนอีกส่วนหนึ่งที่นอกเหนือจาก 3 ขวบก็จัดให้มีด้วย ช่วย
แบ่งเบาภาระผู้ปกครองด้วยหลาย ๆ อย่าง ก็ให้เขาเรียนซ้ำอยู่ ไม่เป็นไร
เราช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง จะได้สร้างความคุ้นเคย”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

“แล้วก็อีกอย่างปัญหาคือ แค่ 3-5 ในศูนย์เด็กเล็กนี้ที่ทำปัจจุบันก็ถือว่า ยังไม่ดีเท่าที่ควร แล้วเด็กเล็กกว่านี้มันก็ยากกว่านี้อีก ต้องเน้นในเรื่องสมอง เน้นในเรื่องสุขภาพ ความคิดนี้ยังไม่เท่าไรเน้นเรื่องอารมณ์ทักษะ เบื้องต้น ถ้าเราจะไปบอกชาวบ้านว่าเราจะตั้งศูนย์เด็ก 0-3 ก็ไม่มีใครเอา เด็กมาอยู่หรอก”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(1.2) ผู้บริหาร อบต. วัดพริกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อบทบาทด้านงบประมาณในแง่ของการสนับสนุนการจัดอบรมให้แก่ทุกฝ่ายให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งผู้บริหาร อบต. บางท่านต้องการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีในลักษณะของการขยายต่อจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“ควรมีการฝึกอบรมร่วมกันค่ะ ทุก ๆ ฝ่ายเราก็จะเชิญผู้ที่รู้มา แล้วก็จัดอบรมร่วมเพื่อเรียนรู้ไปด้วยพร้อมๆกัน”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“ก็คงต้องเป็นเรื่องของพัฒนาการของเด็กอายุ 0-3 ปีว่ามันมีอะไรบ้างคะ คือ ความรู้ความเข้าใจตรงนี้สำคัญนะ ทำเล่นๆคงไม่ได้ เพราะมีผลต่อสมองและพัฒนาการ ต้องเข้าใจการพัฒนาทักษะตามช่วงวัยต่าง ๆ ด้วยค่ะ”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

“เมื่อเราได้ดำเนินการในส่วนของคุณย์เราเอง เราก็จะรวบรวมเด็กสอง ขวบหรือต่ำกว่าด้วย คือ ดูแลมันก็ดูแลไหว แต่ช่วงวัยมันก็ต่างกันมัน ความละเอียดอ่อนต้องใช้บุคลากรที่ดูในส่วนตอนเป็นทารก เราคงไม่มี ความสามารถพอ...เราก็คิดไว้ว่า เรามีครูสองคนก็อาจจะแยกกัน แต่ตอนนี้ เราแยกกันไม่ได้ เพราะเรากระจายเด็กอยู่แต่ถ้าเราอยู่ในศูนย์เดียว คน หนึ่งเราจะให้ดูและสองขวบสองขวบครึ่งช่วงชั้นหนึ่ง อีกคนจะให้ดูสาม ขวบอีกช่วงชั้นหนึ่ง เพื่อให้พัฒนาทักษะการเรียนรู้คนละแบบกัน เพียงแต่ ให้อยู่ใกล้ชิดกันแบบเป็นที่ป็นน้องกัน บางคนอยู่บ้านเดียวกันจะได้มา ค่ายกัน”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

(2.1) อนามัยตำบลจะมีบทบาททางด้านวิชาการร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ได้มากที่สุด ตามความเห็นของ ผู้บริหาร อบต. วัดพริก ส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความรู้และมีความคุ้นเคยกับพื้นที่ รวมทั้งมีเครือข่ายในการทำงานด้วย คือ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)

“น่าจะเป็นสถานีอนามัย เขาได้ดูแลเรื่องสุขภาพของเด็ก เขาคงมีวิชาชีพของเขาที่ดูแลเรื่องสุขภาพ เด็กก่อนวัยเรียนที่ดีกว่าครุมีอาชีพที่เก่งด้านวิชาการ คือเด็กก่อนวัยเรียนนี้จะเอาด้านวิชาการมากไม่ได้อยู่แล้ว”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

“หนึ่ง อนามัยจะคุ้นเคยกับพื้นที่ สอง อนามัยเขามีเครือข่ายเยอะ อย่าง อสม. นั่นคือเครือข่าย เป็นเครือข่ายอยู่แล้ว อสม. นี้มีความรู้พื้นฐานอยู่แล้ว สาธารณสุขมูลฐาน เขาจะรู้เพราะเขาเป็นอสม. เขาจะต้องอบรมเรื่องนี้มา แต่ถ้าเอาโรงพยาบาลมาก็เขาก็มีความรู้แต่อนามัยนี้เข้าใจกว่า ถ้าพัฒนาเด็ก 0-3 นี้ที่ว่าความรู้น่าจะมาหลังความเข้าใจนะ แต่ถ้าเด็กโตแล้วนี่ก็โรงเรียน โรงพยาบาล”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(2.2) ผู้บริหาร อบต. วัดพริก มีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันที่ ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. ในเรื่องของการฝึกอบรมบุคลากรของ อบต. รวมทั้งเป็นที่เลี้ยงให้แก่ อบต. ในการเข้ามาพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งมีความเห็นจากผู้บริหาร อบต. บางท่านเห็นว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีบทบาทในการสนับสนุนน้อย

“จัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ในส่วนตรงนั้น มีการเอาครูของเราไปอบรมให้มีความรู้ในเรื่องของการพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย เพราะบางทีครูของเราเองก็รู้พื้น ๆ ...งบประมาณตรงนี้ เขาก็ถ่ายโอนให้เราอยู่แล้ว ตรงนี้เราคงไม่ไปยุ่งกับเขามาก ต่อไปงบประมาณของกรมฯจะมาเป็นก้อนอยู่แล้ว ไม่แบ่งเป็นภาระหน้าที่ เราก็สามารถนำไปดำเนินการในส่วนที่เราสามารถทำได้ ทั้งภารกิจไม่ได้”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้กรมฯมาช่วยในเรื่องของการฝึกอบรมแล้วก็เป็นที่เลี้ยงให้แก่ อบต. เพราะเรายังไม่ในเรื่องนี้ อาจจะทำอะไรได้ไม่ถูกต้องทั้งในเชิง

วิชาการและเชิงงบประมาณ มันสอดคล้องกันไปหมด อยากให้มาดูตรง
นี้”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 2/16 กรกฎาคม 2550)

“ที่ว่าน้อยนะ กรมฯนี้เหมือนกับทำงานตามนโยบายของรัฐบาลมากกว่า
เพราะว่าท้องถิ่นมันจะมีภารกิจของมันอยู่แล้ว ว่าเราต้องทำอะไรบ้างตาม
อำนาจหน้าที่ กรมมีหน้าที่ดูแล แต่ว่าจะทำหรือไม่ทำอยู่ที่ อบต.”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

บทบาทด้านบุคลากรในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานสำหรับ อบต.
วัดพริกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งจากบทบาทที่ผ่านมาพบว่า อบต.อาจจะยัง
ไม่มีความพร้อมด้านบุคลากรของ อบต. และต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากร
ในพื้นที่เป็นสำคัญ ซึ่งผู้บริหาร อบต. วัดพริก มีความเห็นส่วนใหญ่
สอดคล้องกันว่า ผู้นำชุมชน จะเข้ามามีบทบาททำงานร่วมกับ อบต. ใน
การพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด เนื่องจากเป็นผู้ที่จะช่วย อบต. ใน
การเข้าไปประสานความรู้ความเข้าใจกับผู้ประกอบการในระดับพื้นที่
ไปช่วยประชาสัมพันธ์และชักจูงให้เห็นความสำคัญของการพัฒนา
เด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งผู้บริหาร อบต. บางท่านให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม
ด้วยว่า หากผู้นำชุมชนเป็น อสม. ก็จะส่งผลให้การทำงานสะดวกมากขึ้น

“ก็คงต้องไปดึงครอบครัวที่มีผู้นำชุมชนเข้ามาร่วม เขาจะช่วยเราได้เยอะ
เลย ถ้า อบต. ลงไปบอกเอง คนเขาจะไม่รับ เพราะมองว่า อบต. ก็มีหน้าที่
เกี่ยวกับสร้างถนนหนทางเสียมากกว่า”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“อสม. อยู่ในชุมชนแต่ อสม. ก็ไม่ได้เป็นผู้นำ อสม. เป็นตัวเสริม เป็น
เครือข่ายอนามัย แต่ก็มีที่ผู้นำชุมชนเป็น อสม. ด้วยก็จะดี แต่คิดว่า ผู้นำใน
ชุมชนสำคัญกว่า คือ อสม. นี้คิดว่ามีศักยภาพพื้นฐานแต่ว่าอาจจะไม่มี
ศักยภาพที่จะทำให้คนอื่นเข้าใจก็ได้เพราะว่าคนแต่ละคนไม่เหมือนกัน
ผู้นำชุมชนนี้เป็นคนที่ยอมรับ ไม่จำเป็นต้องมีตำแหน่งใครก็ได้ตาสีตาสา
แต่คนยอมรับ สังคมชนบทมันเป็นอย่างนี้ อย่างถ้าบอกคนยอมรับที่ พี่ไป
บอกเขาว่า เออ ทำอย่างนี้มันมีประโยชน์ มันจะเป็นแนวทางให้เขายอมรับ
แต่ถ้าเป็นคนเดียวกันก็จะง่ายขึ้น”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ปกครองในพื้นที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี และให้มีความเข้าใจในบทบาทของ อบต. เป็นบทบาทด้านการบริหารงานที่ผู้บริหาร อบต. วัตถุประสงค์ให้ความสำคัญ กล่าวคือ ผู้ปกครองจะคิดว่า อบต. มีหน้าที่แต่ทำถนนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

“แม้ว่าปัจจุบันที่ อบต. มาทำศูนย์เด็กเล็กแล้วนี่ก็ดีขึ้นมากแล้วก็ตามแต่เด็กเล็กกว่านี้คงยังไม่เปิดรับ ตรงนี้ถ้าได้ผู้นำชุมชนมาช่วยประชาสัมพันธ์หรือบอกนะก็จะทำให้การพัฒนาเป็นไปได้... การให้ความรู้ความเข้าใจกับชุมชนในการประชุมหมู่บ้าน คือตรงนี้เราจำกัดด้วยหลายๆ อย่างนะ แต่เรามีกลุ่มผู้นำที่เข้มแข็ง เวลาเราประชุมชี้แจงในเรื่องนี้ก็สามารถทำได้ให้เขาเชื่อ ต้องสร้างความเข้าใจกับชุมชนก่อนว่าเรื่องนี้สำคัญ เขาก็จะช่วยลงไปบอกลูกบ้านให้อีกที”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“คือถ้าจะทำนะ หนึ่งก็ต้องเอาผู้นำนะจะมีตำแหน่งไม่มีตำแหน่ง หรือ อสม. ก็ได้เอามาให้เขารู้ก่อนแล้วก็เอากลุ่มนี้ไปกระจายอีกทีหนึ่ง ถ้าบอกจะให้ อบต. ไปจัดอบรมเอาหมอไปอะไรกว่าจะสำเร็จนานนะ ถ้าผู้นำเข้าใจเห็นด้วยก็ถือว่าผ่านไปแล้ว 50 เปอร์เซ็นต์นะ”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

1.1.3.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ผู้บริหาร อบต. วัดพริกบางท่านได้กล่าวถึงปัจจัยด้านงบประมาณว่ามีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจาก อบต. มีภารกิจมากแต่รายได้จำกัด แต่ก็มิได้เป็นปัจจัยที่จะทำให้ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้เลย และผู้บริหารบางท่านมองว่า อบต. นั้นได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านงบประมาณจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องนำมาสนับสนุนในด้านนี้เพิ่มเติม

“อบต. อาจจะส่งเสริมน้อยไปหน่อย เพราะ ภารกิจของอบต. มีเรื่องการศึกษาศาธารณสุข สิ่งแวดล้อมอีก งบประมาณก็มีส่วน”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

“งบประมาณตรงนี้ เขาก็ถ่ายโอนให้เราอยู่แล้ว ตรงนี้เราคงไม่ไปยุ่งกับเขามาก ต่อไป งบประมาณของกรมฯ จะมาเป็นก้อนอยู่แล้ว ไม่แบ่งเป็น

ภาระหน้าที่ เราก็สามารถนำไปดำเนินการในส่วนที่เราสามารถทำได้ ทั้งภารกิจไม่ได้”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

สำหรับ อบต. วัดพริกนั้น ปัจจัยด้านบุคลากรจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญซึ่งผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า อบต. ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยตรง การขาดความรู้ความเข้าใจของสมาชิก อบต. ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

“แต่ในส่วนตรงนี้นั้นมันก็ติดด้วยอุปสรรคถ้าต้องไปดูแลตามบ้าน ตรงนี้บุคลากรเราก็น้อยและมีจำกัด แล้วอีกอย่างหนึ่งชุมชนเราก็เป็นชุมชนที่กระจาย ไม่ได้อยู่รวมกัน คือ ระเบียบบ้านแต่ละบ้านมันค่อนข้างห่างกัน ไม่เหมือนเทศบาล”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 1/15 กรกฎาคม 2550)

“มันก็มีหลายเรื่องนะคะ ก็ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของสมาชิก อบต. ...ขนาดของ อบต. ไม่มีกรอบผู้รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งกฎหมายและการบริหารงานบุคคลยังไม่เปิดโอกาสให้อบต. ขนาดเล็ก การถ่ายโอนภารกิจยังไม่ใช่เป็นของ อบต. โดยตรง เป็นของสาธารณสุข รวมทั้งอบต. ยังไม่มีบุคลากรที่รับผิดชอบเรื่องการศึกษาโดยตรง ล้วนแต่เป็นปัญหาที่ต้องนำมาพิจารณาด้วยค่ะ”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“ถ้าอย่างจริงจังก็น่าจะต้อง หนึ่ง บุคลากรที่มีความรู้ด้านนี้ก่อน เพราะตอนนี้ไม่มี เพราะถ้ามีคนรู้นั้นก็จะมีอะไรอื่นๆ ตามมา คือเมื่อมีคนรู้คนเข้าใจ ตระหนักว่ามันมีความสำคัญนะ...ถ้าต่อไปถ่ายโอนมาก็ไม่รู้จะเป็นยังไงก็น่าจะดีขึ้นนะ แต่โอนมาก็ต้องโอนคนมาด้วยนะ อย่าโอนแต่ภารกิจมา ส่วนใหญ่ชอบ โอนแต่ภารกิจมา”

(ผู้บริหาร อบต. วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

สำหรับ อบต. วัดพริกนั้น ผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่ให้ความเห็นตรงกันว่า การมีวิสัยทัศน์ของผู้นำจะทำให้การพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานประสบความสำเร็จได้ แต่ได้

เสนอความเห็นที่ว่าวิสัยทัศน์เป็นส่วนหนึ่งต้องประกอบกับปัจจัยด้านอื่นด้วยจึงจะทำให้การพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานประสบความสำเร็จได้

“ที่สำคัญก็น่าจะเป็นเรื่องของการมองเห็นและให้ความสำคัญของผู้นำคณะ ถ้านายกไม่คิดทำก็คงเป็นไปได้ยาก อันนี้จะเป็นตัวเริ่มก่อน”

(ผู้บริหาร อบต.วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“คิดว่า 50 เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าไม่ใช่ว่าผู้นำเห็นด้วยจะเป็นไปได้ จะสำเร็จเสมอไป หลายๆ อย่าง อยู่ที่ปัจจัยหลายๆอย่าง งบประมาณก็มีส่วน”

(ผู้บริหาร อบต.วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

การที่ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กและการขาดความเข้าใจในบทบาทของ อบต. ในการพัฒนาเด็ก โดยมีความเข้าใจเกี่ยวกับ อบต. ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเท่านั้น เป็นปัจจัยด้านผู้ปกครองที่ผู้บริหาร อบต.วัดพริกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งส่งผลต่อการได้รับความร่วมมือหาก อบต.เข้ามามีส่วนร่วม

“ประชาชนไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการพัฒนาสุขภาพของเด็กหากมี อบต. เป็นเจ้าภาพ คือ การให้ความสำคัญและความเข้าใจของประชาชนในตำบลยังมองเห็น อบต. มีหน้าที่แต่เพียงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ค่ะ...ประชาชนมีความเข้าใจในการพัฒนาสมองน้อยทำให้ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ”

(ผู้บริหาร อบต.วัดพริก คนที่ 2/15 กรกฎาคม 2550)

“ปัญหาก็น่าจะเป็นเรื่องของการขาดความเข้าใจจากพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กด้วยนะค่ะ เพราะก็ไม่ค่อยมีเวลามาดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร”

(ผู้บริหาร อบต.วัดพริก คนที่ 3/15 กรกฎาคม 2550)

1.1.3.3 ผลการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่

1.1.3.3.1 ข้อมูลพื้นฐานประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริก

ข้อมูลพื้นฐานประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกที่ให้สัมภาษณ์ ดังแสดงใน

ตารางที่ 4.15 แสดงข้อมูลพื้นฐานประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่1	คนที่2	คนที่3
1. เพศ	หญิง	หญิง	หญิง	ชาย	หญิง	หญิง	หญิง	ชาย	หญิง
2. อายุ (ปี)	29	50	47	60	55	33	36	29	32
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	มัธยมศึกษา	มัธยมศึกษา
4. ภูมิฐานะ	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนในพื้นที่	คนต่างพื้นที่	คนในพื้นที่
5. อาชีพ	รับจ้างทั่วไป	รับจ้างทั่วไป	รับจ้างทั่วไป	-	รับจ้างทั่วไป	ทำสวน	ค้าขาย ประกอบกิจการส่วนตัว	รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย ประกอบกิจการส่วนตัว
6. สถานที่ทำงาน	ทำงานอยู่กับบ้าน	ทำงานอยู่กับบ้าน	ทำงานใกล้บ้าน/ในชุมชน	ทำงานอยู่กับบ้าน	ทำงานนอกชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ในชุมชน	ทำงานอยู่กับบ้าน	ทำงานใกล้บ้าน/ในชุมชน	ทำงานใกล้บ้าน/ในชุมชน
7. รายได้/เดือน	ต่ำกว่า 5,000	ต่ำกว่า 5,000	ต่ำกว่า 5,000	ต่ำกว่า 5,000	5,000-10,000	5,000-10,000	5,000-10,000	ต่ำกว่า 5,000	ต่ำกว่า 5,000
8. ความสัมพันธ์กับบุตรหลาน	มารดา	ชาย	พี่	ปู่	ย่า	มารดา	-	-	-
9. โครงการเกี่ยวกับเด็กพัฒนาเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	กิจกรรมวันเด็ก	-	กิจกรรมวันเด็ก
10. โครงการเกี่ยวกับพัฒนาครอบครัว	วันพ่อ	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันพ่อ	วันพ่อ	วันพ่อ	วันแม่	วันพ่อ
	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่	วันแม่

1.1.3.3.2 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) จากการสัมภาษณ์กลุ่มประชาชนในพื้นที่ อบต. วัดพริกเกี่ยวกับโครงการสามลำดับแรกของ อบต. ตามการรับรู้ของประชาชนในปี พ.ศ.2549-2550 ตามตารางที่ 4.16 พบว่าประชาชนรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของ อบต. ในการอุดหนุนงบประมาณด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการอุดหนุนการอาหารกลางวัน อาหารเสริมนมและให้ทุนการศึกษามากที่สุด โดยประชาชนมีความพึงพอใจต่อการที่ อบต. เข้ามาอุดหนุนงบประมาณด้านการศึกษา โดยเฉพาะในการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) เช่นเดียวกับความเห็นของประชาชนในพื้นที่ อบต. บึงยี่โถ และขนาดกลาง แต่มีได้กล่าวถึงโครงการจัดการศึกษาพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐาน แต่ประชาชนบางกลุ่มรับรู้การเข้ามาดำเนินการของอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ในการเยี่ยมบ้านเป็นประจำทุกเดือน ดูแลเวลาเด็กมีอาการป่วย ฉีดวัคซีน พิจารณาน้ำหนักตัวเด็กไม่ให้ตกเกณฑ์ ไม่ได้เป็นไปในลักษณะการอบรมให้ความรู้มากนัก กล่าวโดยสรุปคือทำตามภารกิจของอนามัยตำบลมอบหมาย แต่ก็ประสานไปยัง อบต. ซึ่งอาจมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล พ.ศ.2550 ที่ทาง อบต. ระบุไว้ถึงโครงการสนับสนุนอนามัยแม่เด็กและคนชราในการพัฒนาสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน

“เขาจะให้ อสม. ชั่งน้ำหนักเด็กแล้วถ้าน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เขาก็จะให้นมแล้วเขาก็จะนำผลจากที่อสม. ทำนี่นะไปรายงานที่อบต. แล้วก็จะให้ผู้ใหญ่บ้าน ไปประชุมกัน เมื่อนี้ก็มีอะคะก็คนนะ 4 คน เพิ่งให้ไปเมื่อเนี่ย สำหรับเด็กที่ต่ำกว่าเกณฑ์ก็มีนมมาให้ อายุแรกเกิดถึง 6 ขวบ อสม. เขาก็จะไปหาที่บ้าน”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

ตารางที่ 4.16 แสดงโครงการและกิจกรรมเกี่ยวกับของ อบต.ขนาดเด็ก ตามการรับรู้ของกลุ่มประชาชนที่ให้สัมภาษณ์

ข้อมูล	ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี			ประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี			ประชาชนทั่วไปที่ไม่มีบุตรหลาน		
	คนท1	คนท2	คนท3	คนท1	คนท2	คนท3	คนท1	คนท2	คนท3
(1) โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2549	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเพื่อสุขภาพ 3) ทุนการศึกษา	1) ทุนการศึกษา 2) สื่ออุปกรณ์การศึกษา 3) การจัดการเรียนของ เด็ก	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเพื่อสุขภาพ 3) ทุนการศึกษา	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเพื่อสุขภาพ 3) ทุนการศึกษา	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเพื่อสุขภาพ 3) ทุนการศึกษา	1) ทำถนนไฟฟ้า 2) ไฟฟ้า 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1) ทุนการศึกษา 2) สื่ออุปกรณ์การศึกษา 3) การจัดการเรียนของ เด็ก	1) ทำถนนไฟฟ้า 2) ไฟฟ้า 3) โรงเรียน	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเด็ก 3) ทุนการศึกษา
(2) โครงการ 3 ลำดับแรก พ.ศ.2550	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) นมเพื่อสุขภาพ 3) ทุนการศึกษา	1) สื่ออุปกรณ์การศึกษา 2) ทุนการศึกษา 3) การจัดการเรียนของ เด็ก	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) ทุนการศึกษา 3) ถนนหนทาง	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) ทุนการศึกษา 3) ถนนหนทาง	1) อาหารกลางวันเด็ก 2) ทุนการศึกษา 3) ถนนหนทาง	1) ทำถนนไฟฟ้า 2) ไฟฟ้า 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1) สื่ออุปกรณ์การศึกษา 2) การจัดการเรียนของ เด็ก	1) ทำถนนไฟฟ้า 2) ไฟฟ้า 3) โรงเรียน	1) ทุนการศึกษา 2) อาหารกลางวันเด็ก 3) นมเด็ก

(1.2) ประชาชนในพื้นที่ อบต. วัดพริกส่วนใหญ่ของแต่ละกลุ่มมีความต้องการให้ อบต. เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากมองว่าผู้นำให้ความสำคัญและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ) ของ อบต. และเห็นความเปลี่ยนแปลงของเด็กที่เข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความคาดหวังว่า อบต. จะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีได้ดี โดยมีความคาดหวังต่อบทบาทด้านงบประมาณของ อบต. ที่สามารถดำเนินการได้ คือ เรื่องการสนับสนุนทุนให้แก่เด็กและครอบครัวที่ขาดแคลน การอุดหนุนโภชนาการ อาหารเสริมนม และมีบางส่วนเท่านั้นที่ต้องการให้ อบต. สนับสนุนให้มีการจัดการศึกษาอบรมการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีให้แก่ผู้ปกครอง

“เรื่องของทุนการศึกษา อาหารกลางวัน นม อบต. ก็น่าจะพอช่วยได้ในระดับหนึ่ง อย่างที่บอกคือ เขาต้องพัฒนาหลายด้าน ก็คงช่วยได้ไม่มากนัก แต่คิดว่าทำได้ค่ะ” และ

“เรื่องพวกหนังสือ พวกอะไรอย่างนี้อะ ของเล่น อาหารกลางวันค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“ครับ จัดประชุมผู้ปกครองโดยแนะนำช่วยเหลือทางด้านเด็กด้วย โอกาสเด็กพิการ ช่วยเหลือเด็กที่ขาดแคลน ในด้านต่าง ๆ คือ สนับสนุนงบประมาณเข้าไปตรงนี้ก่อน แต่ว่าไปเขาก็คงมีงบไม่มากนักนะครับ ภารกิจเยอะหลายด้าน” และ

“อย่างเช่นอาหารเสริมนี่คิดว่าคงจะได้ หรือจัดอบรมให้มีหมอเข้ามานี้ก็”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“อบรมระหว่างเด็กกับแม่ ความสัมพันธ์ของแม่กับเด็กมากขึ้น เพราะส่วนนม เกเด็กไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ พ่อแม่ไม่อยู่ไปทำงานส่วนมาก อยู่กับปู่ย่าตายาย” และ

“อยากให้มีคู่มือเรื่องการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการตามวัย อันนี้อยากให้สนับสนุนงบลงไปช่วยเหลือเด็กและครอบครัวที่บ้านเขาขาดแคลนค่ะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

ประชาชนในพื้นที่ อบต. วัดพริกส่วนใหญ่มีความคาดหวังต่อบทบาทด้านวิชาการของ อบต. โดยต้องการให้ อบต. ประสานความร่วมมือกับสถานีนอนามัยตำบล ในการเข้ามาพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด โดยมองว่า สถานีนอนามัยตำบลมีความใกล้ชิดกับชุมชน มี

ความรู้ และเดินทางได้สะดวก แต่ทั้งนี้ยังให้ความเห็นว่าควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นด้วย ได้แก่ โรงพยาบาล โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

“ทั้ง โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานีอนามัยค่ะ เพราะสถานที่เหล่านี้ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้ชุมชน มีความรู้หลายด้านก็น่าจะมาร่วมๆกัน เขาพร้อมช่วยเหลืออยู่แล้ว” และ

“อนามัยค่ะช่วยได้ ใกล้บ้านเรา โรงพยาบาลก็ไปอีกไกลเลย ต้องอนามัยก่อน เพราะว่าเดี๋ยวอนามัยก็ทำเรื่องส่งไปได้ อนามัยกับ อบต.ก็ทำงานช่วยเหลือกันได้ดี”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้ โรงเรียน ศูนย์เด็กเล็ก และอนามัยมาทำงานร่วมกัน ทำงานให้สัมพันธ์กัน เพื่อพัฒนาตนเองให้เจริญ หน่วยงานเหล่านี้มีความรู้และอยู่ในพื้นที่ที่ใกล้กับชุมชนก็น่าจะเข้ามาช่วยเหลือได้สะดวก” และ

“โรงพยาบาลหรือ อนามัยเพราะว่าเด็กยังเล็กอยู่ มันเป็นเรื่องอะไรจะได้ไปหาหมอ แต่อนามัยใกล้กว่า และอบต.กับอนามัยเขาก็มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“อนามัย เพราะว่ากลุ่ม อสม.เขาก็ดูแลอยู่ รู้สึกว่าเดือนละหนึ่งครั้ง อสม.เขาจะเข้ามาดูเรื่องเด็กเล็กเข้าไปดูตามบ้านเรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย แต่ละหมู่บ้านเข้าตรวจจะคอยดูเรื่อย” และ

“อยากให้อนามัยและศูนย์เด็กนี่ค่ะเข้ามา เพราะยัง ไรที่นี้เขาก็ดูแลเด็กสามขวบอยู่แล้วครูเขาก็พอรู้ อนามัยก็ดูแลและสุขอนามัย ฉีดวัคซีน ตรงนี้ก็มักจะพอไหว อีกอย่างก็ใกล้กับชุมชนไปมาสะดวกค่ะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(3.1) ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องกันกับความเห็นของประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงอีโกลและอบต.เขาสามยอด ในเรื่องของการที่อบต.เองจะต้องไปอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก่อน จึงจะสามารถเข้ามาพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐานได้อย่างถูกต้องเช่นกัน

“ไปอบรม พัฒนาสมาชิกให้มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องเด็กแล้วการพัฒนาตามวัย เพื่อจะได้ไปจัดหาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ได้ถูกต้อง” และ

“การอบรมพัฒนาอบต.ให้มีความรู้เรื่องเด็กด้วยอย่างนั้นก็น่ามี”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)
 “เรื่องของการพัฒนาเด็กตามเกณฑ์และตามวัยของเด็กค่ะ คือ ให้ อบต.
 เข้ารับการอบรมก่อนในเรื่องเด็กจะได้มีความรู้มาพัฒนาตรงนี้” และ
 “ก็คงต้องไปเรียนรู้ ไปอบรมมาค่ะ จะได้เข้าใจ แล้วก็มาสอนพวกเราได้
 คนเขาถึงจะเชื่อถือนะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(3.2) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. วัดพริกส่วนใหญ่มีความเห็นที่
 สอดคล้องกันกับประชาชนในพื้นที่ของ อบต. เขาสามยอด กล่าวคือ ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย
 ต่ำกว่า 3 ปี และกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี มีความเห็นที่สอดคล้องกัน คือต้องการให้ อบต.
 สนับสนุนบทบาทของ ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน ซึ่งจะเป็กลุ่มผู้ที่มีบทบาทสำคัญเพื่อ
 ร่วมมือกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจาก ประชาชนให้ความเชื่อถือ มีบทบาท
 ในด้านการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งสามารถประสานงานในพื้นที่ได้ดี ซึ่งจะทำให้ อบต. ประสบ
 ความสำเร็จ ทำงานในพื้นที่ได้ง่ายขึ้น

“ผู้ใหญ่บ้านอะค่ะ ผู้ใหญ่ก็จะมีบทบาทเรียกหรือประสานกับอสม. ให้มา
 ได้ อย่างกำนันก็อยู่ไกลบ้านเราเหมือนกัน แต่ก็มานะ แต่พื้นที่เรา
 ผู้ใหญ่บ้านดีที่สุด เวลามีข่าวอะไรก็หอบกระจ่ายข่าวเลย ไม่มีปิดบัง เรา
 ไว้วางใจเขา” และ

“ค่ะ ก็คงต้องเป็นกำนันผู้ใหญ่ค่ะ เขาใกล้กับเรา ให้เขามาช่วยประสาน
 บอกลูกบ้าน”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“ก็น่าจะประสานกันนะครับ ที่นี้คนที่มืบทบาทมากคือผู้นำชุมชน กำนัน
 ผู้ใหญ่ เพราะเวลาพวกนี้เขาพูดคนจะเชื่อจะฟังกันมาก อบต. ต้องดึงคน
 เหล่านี้มามีส่วนร่วม ยิ่งถ้าเขาไปอบรมมาแล้วมาบอกมาให้ความรู้ได้นี่ จะ
 ดีมากเลย” และ

“ก็ผู้ใหญ่ นะ เพราะถ้าเขาเรียกอะไรก็ต้องมาพูดมาฟัง อย่างเวลาไป
 ประชุมอะไรก็จะมาบอก...จะได้มาดึง อสม. ไปช่วยอีกทีหนึ่ง”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

ส่วนประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานมีความเห็นส่วนใหญ่ว่า
 อบต. ควรสนับสนุนและร่วมมือกับ อสม. ในการเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน
 เนื่องจาก อสม. เป็นบุคลากรที่อยู่ในชุมชน มีเครือข่ายและมีความรู้ด้านสุขภาพ

“ของเด็กนี้ส่วนมาก อนามัยก็เข้าไป อสม. ก็เข้าไปช่วยอยู่ เพราะว่าการกลุ่มของอสม.เขาก็ดูแลอยู่พวกเด็ก รู้สึกว่าเดือนละครั้งที่จะเข้าไปดูตามบ้านตลอด เด็กเล็กเจ็บไข้ได้ป่วย แต่ละหมู่บ้านก็มี อสม.อยู่ อสม.นี้ทุกเดือนจะได้มาเรียนรู้กับหมอที่อนามัยทุกครั้ง” และ

“พวก อสม. เพราะว่าเขาเข้ามาทุกเดือน เขาก็จะเข้ามาบอกกับพ่อแม่ได้เกี่ยวกับเรื่องสุขภาพอนามัยของเด็ก”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกส่วนใหญ่มีความคาดหวังให้ อบต.ประสานงาน โดยเชิญแพทย์ที่มีความรู้มาอบรมให้ความรู้แก่พ่อแม่ผู้ปกครอง เนื่องจากประชาชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งหากเด็กมีปัญหา แพทย์จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ ส่วนกลุ่มประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปีมีความต้องการให้ อบต.เชิญแพทย์เข้ามาตรวจและดูแลสุขภาพให้แก่เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี

“อยากให้มาตรวจเช็คเด็กอะไรอย่างนี้ค่ะ อย่างตอนนี้ก็มี อสม.มาตรวจจากอนามัย” และ

“ถ้าเขาจัดอบรมให้ก็คิดว่าก็คงจะทำได้ดี”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้เข้ามาดูเรื่องพัฒนาการของเด็ก เพราะเราก็ไม่รู้ไม่เป็น เพราะเราคิดว่าลูกเราวิ่งแก่งแข็งแรงก็คงจะพอละฉลาดละ” และ

“อย่างโรงเรียนก็ให้ครูเข้าร่วม ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่อบรมได้ อนามัยก็ให้ อบต.เขาไปขอให้มาดูแลสุขภาพของแม่และเด็ก สุขภาพกายใจ รวมทั้งพัฒนาภาวะโภชนาการ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“คิดว่า อบต.เขาเชิญมาจัดอบรมได้ อยากให้มาจัดอบรมที่นี้เพราะว่า พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาไปโรงพยาบาลเพราะต้องไปทำงาน ... อยากให้มาอบรมวันเสาร์ อาทิตย์” และ

“สถานีอนามัยเขามีหมอไซ้ไหมคะ ก็อยากให้ทางอบต.เชิญหมอมามาให้ความรู้ เพราะหมอนี้จะรู้เรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็กและถ้าเวลาเด็กเจ็บป่วย หมอก็สามารถช่วยได้ค่ะ”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

1.1.3.3.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกนั้น ได้กล่าวถึงปัจจัยด้านงบประมาณมากกว่าประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงขี้ไถและเขาสามยอด โดยเห็นว่า ปัจจัยด้านงบประมาณอาจมีผลต่อบทบาทการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน กล่าวคือประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี และประชาชนทั่วไปกลุ่มไม่มีบุตรหลานบางท่านรับรู้ที่ อบต.มีงบประมาณน้อย แต่มีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาหลายด้าน โดยเฉพาะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ก็อาจทำให้การพัฒนาในด้านนี้ถูกจัดลำดับความสำคัญลดลงไป

“งบประมาณน่าจะมาก่อนนะคะ คือ อบต.เขาก็จะต้องลงมาสนับสนุนหลายด้านเลย ถ้าทำกันอย่างจริงจัง” และ

“คะงบประมาณ ค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“งบประมาณ เพราะที่นี้เขามีเงินน้อย และก็ต้องทำหลายอย่างไม่รู้ว่าจะตรงเรื่องนี้จะเข้ามาทำได้มากน้อยแค่ไหนเหมือนกัน เขาต้องพัฒนาหลายอย่าง”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริก กลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีส่วนใหญ่มองรวมทั้งประชาชนผู้ปกครองกลุ่มอื่น ๆ บางท่านได้ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนี้ โดยได้ให้เหตุผลที่สอดคล้องกับความเห็นของประชาชนในพื้นที่ อบต.ทั้งบึงขี้ไถและ อบต.เขาสามยอดในเรื่องความรู้ความเข้าใจของบุคลากรของ อบต. เพื่อให้การเข้ามามีส่วนร่วมสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

“ทั้ง อบต.เอง รวมทั้งผู้ปกครองน่าจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาเด็กก่อน คือ จะได้เข้ามาร่วมได้ถูก ผู้ปกครองเองจะได้นำความรู้ที่ได้ไปดูแลเลี้ยงดูเด็กที่บ้าน เพื่อให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น” และ

“เรื่องความรู้ค่ะ ต้องมีความรู้ความเข้าใจ งบประมาณคงไม่เท่าไรเพราะนายกฯ เขาให้เรื่องการศึกษา เรื่องเด็กอยู่แล้ว”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“แล้วก็เป็นเรื่องของความรู้ในเรื่องเด็กเล็ก ที่อบต.จะต้องมีมาก เพราะไม่อย่างนั้นจะพัฒนาไม่ถูก”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบต.วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“ในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเด็กนะคะคือ ถ้าเขาเข้าใจแล้ว เด็กคงได้มีแนวทางพัฒนาที่ถูก ผู้นำเขาชอบเรื่องการศึกษาด้วยก็น่าจะทำได้ง่ายขึ้น”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. วัดพริกบางกลุ่มได้กล่าวถึง ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้นำเช่นกัน โดยประชาชนผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นว่า นายก อบต. ให้ความสำคัญด้านการศึกษามากอยู่แล้ว ดังนั้นปัจจัยสำคัญจึงอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจของนายก อบต. เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

“คงเป็นวิสัยทัศน์ผู้นำนะครับ เพราะว่าถ้านายกไม่ทำ ก็คงทำไม่ได้เขาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนว่ามันจำเป็น แต่ที่นี้เขาก็ช่วยเรื่องการศึกษาอยู่ตลอด” และ

“ในเรื่องของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเด็กนะคะคือ ถ้าเขาเข้าใจแล้ว เด็กคงได้มีแนวทางพัฒนาที่ถูก ผู้นำเขาชอบเรื่องการศึกษาด้วยก็น่าจะทำได้ง่ายขึ้น”

(ประชาชนทั่วไปกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อบต. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

ประชาชนในพื้นที่ อบต. วัดพริก ส่วนใหญ่ความต้องการให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ทั้งนี้ เป็นเพราะประชาชนอยู่ในเขตชนบท ไม่มีความรู้ความเข้าใจต่อการพัฒนาการ สภาพการเลี้ยงดูก็จะไปไปตามสภาพครอบครัวชนบท ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร โดยเฉพาะครอบครัวที่พ่อ แม่ ผู้ปกครองต้องออกไปทำงาน เด็กเหล่านี้ก็ต้องอยู่กับปู่ย่าตายายซึ่งก็เป็นการดูแลแบบพื้นฐาน และอาจกลายเป็นการเลี้ยงดูที่ไม่ถูกวิธี โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่เด็กได้ ดังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่จึงต้องการให้ อบต. เข้ามาดำเนินการแก้ไขปัญหามาจากสภาพดังกล่าวด้วย แต่เหตุผลที่สำคัญประการหนึ่งคือ การที่ประชาชนให้ความเชื่อมั่นแก่ อบต. โดยการพิจารณาผลการดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ อบต. ที่ผู้ปกครองและประชาชนมีความพึงพอใจ จึงทำให้มีความต้องการให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

“ต้องการค่ะ เพราะเนี่ยเห็นว่าเขาก็มาทำเรื่องศูนย์ฯนี้ดี คนก็ชอบเยอะ ถ้าเข้ามามีส่วนร่วมอีกคนจะดีใจแยะเลยแบบว่าคุณภาพมันดีค่ะ ใครเขาก็ชอบ”

และ

“ก็คืออีกค่ะ ก็ อบรม. ทำอยู่คืออยู่แล้ว ถ้าเขาทำเพิ่มขึ้นมาก็ดีขึ้นไปอีกค่ะ”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี อบรม. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

“อยากให้ร่วมเพราะถ้า อบรม. เข้ามาตรงนี้จะให้ผู้ปกครองคอยดูแลเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียน เช่น การจับถ่าย การช่วยเหลือตนเอง เป็นต้น”

และ

“ก็ยังไม่รู้ว่าจะให้มาช่วยยังไง แต่ถ้ามาได้ก็ดี คือ อบรม. จะช่วยประสานให้ได้กับหน่วยงานภายนอก”

(ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี อบรม. วัดพริก/16 กรกฎาคม 2550)

อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เหตุผลประการหนึ่งที่สำคัญ คือ ประชาชนมองว่าเป็นการช่วยลดภาระในการเลี้ยงดูของตนลงเนื่องจาก อบรม. สนับสนุนงบประมาณให้ รวมทั้งมองว่า เด็กจะได้เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมด้วย ซึ่งความต้องการดังกล่าวก็ไม่เป็นไปตามการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานเท่าที่ควร สาเหตุอาจมาจากกระดืบรายได้ที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับประชาชนในพื้นที่ อบรม. บึงขี้โถและ อบรม. เขาสามยอด กล่าวคือ ประชาชนผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของพื้นที่ อบรม. วัดพริกมีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท ซึ่งก็อาจไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ดังแสดงในตารางที่ 4.15

สรุปได้ว่า จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานของ อบรม. วัดพริกตามความเห็นของประชาชนในพื้นที่นั้น ปัจจัยด้านงบประมาณจะได้รับความสำคัญมากกว่าประชาชนพื้นที่ อบรม. บึงขี้โถและอบรม. เขาสามยอด ปัจจัยด้านบุคลากรประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องความรู้ของบุคลากร ปัจจัยด้านผู้นำนั้นประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้กล่าวถึงว่าเป็นปัจจัยสำคัญมีเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่ให้ความสำคัญเรื่องวิสัยทัศน์ของผู้นำและปัจจัยด้านผู้ปกครองนั้น ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้ อบรม. เข้ามามีส่วนร่วมเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งปัญหาจากสภาพรายได้ของครอบครัวที่มีรายได้น้อยซึ่งไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.2.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วม

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) ตามทรรศนะของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่า อบต.มีบทบาทในด้านงบประมาณสูง ด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ด้านความมีอิสระในการบริหารงาน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายกล่าวถึงคือศักยภาพด้านงบประมาณ กล่าวคือ ท้องถิ่นมีหลายระดับ มีรายได้มากน้อยไม่เท่ากัน ประกอบกับมีภารกิจที่ต้องบริหารจัดการท้องถิ่นหลายประการ ทำให้บทบาทด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานอาจไม่ได้รับความสำคัญ รวมทั้ง อบต.ขนาดเล็กมีจำนวนมาก ซึ่งการพัฒนาเรื่องนี้อาจจะไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เนื่องจากมีความจำเป็นในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานก่อน อีกทั้งยังเป็นการทำตามความต้องการของประชาชนตามคำมั่นสัญญาจากการหาเสียงเลือกตั้ง

“อบต.มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีและมีจากที่รัฐบาลจัดสรรให้ รวมทั้งมีความได้เปรียบในการจัดสรรงบประมาณ”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2/23 เมษายน 2550)

“อบต.เขามีเงินรายได้ของเขาเอง เขาเป็นนิติบุคคล มีรายได้ที่จะใช้จ่ายโดยนายกฯ เป็นผู้เห็นชอบในการใช้จ่ายงบประมาณเหล่านี้ ตั้งเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีเหมือนประเทศ เขาสามารถลงไปทำได้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

(1.2) บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายคาดหวังว่า อบต.น่าจะทำได้ในด้านงบประมาณสำหรับ อบต.ที่มีรายได้มากคือ การเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งมีความจำเป็นต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจ

“อบต.อาจตั้งศูนย์รองรับ ศูนย์รับเลี้ยงเพื่อรองรับเด็กให้กับพ่อแม่ที่ต้องออกไปทำงาน ซึ่งจุดนี้เป็นจุดที่ อบต.สามารถทำได้เต็มที่ ทั้งนี้ทั้งนั้น อบต.ต้องมีคนที่มีความรู้ในเรื่องเหล่านี้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

“ถ้าถามถึงความพร้อมอาจจะยังไม่พร้อม นอกจากในเรื่องงบประมาณก็ดี บุคลากรก็ดี ความพร้อมของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ ตรงนี้พอสมควร ที่สำคัญคือปัญหาของเด็กในวัยนี้ต้องได้รับการดูแล และต้องมีบุคลากรที่แตกต่างไปจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญและทักษะแตกต่างไปจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สองคือ

ระบบของการให้การดูแล มีโรคประจำตัว ต้องมีคนที่สังเกตเป็น ตัว
อาคารต้องพร้อมเพราะฉะนั้นน่าจะทำได้ใน อบต. ที่มีรายได้พอสมควร
เนื่องจากความปลอดภัยเป็นเรื่องสำคัญ”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2/23 เมษายน 2550)

“พี่มองว่า อบต. อาจจะเริ่มต้นจากพวกสองขวบก่อนเพราะพอพี่เข้าสู่ศูนย์
3-5 ปี น้องก็จะเติบโตตามเข้ามา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

การสนับสนุนงบประมาณให้กับบุคลากรในหน่วยงานราชการที่มีความรู้และ
ปฏิบัติงานในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีในพื้นที่ เป็นบทบาทด้านงบประมาณที่ อบต. สามารถทำ
ได้เช่นกัน

“อย่างที่พี่บอก อย่างเช่น อสม.เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือแพทย์พยาบาล
ที่อยู่ในพื้นที่ แล้วขอเขาเชิญมาช่วยและออกหน่วยเคลื่อนที่หรือจัด
โครงการอบรมขึ้นมาแล้วก็เชิญแพทย์ พยาบาลมาให้ความรู้ แล้วก็
ค่าตอบแทน เพราะว่าโครงการพวกนี้สามารถเอาเงินรายได้มาใช้เป็น
ค่าตอบแทนให้เขาได้ เขาทำได้อยู่แล้ว ในหลักของเขา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

“สาธารณสุข เพราะสาธารณสุขจะมีทุกอย่าง เรื่องพัฒนาการ เรื่องอะไร
แต่ตรงนี้ที่พ่อแม่ไม่รู้ ถ้ามหาดไทยจะช่วยก็ลงงบประมาณลงไปทำมุม
หนังสือของเขา คือ มันต้องดูว่าเขาทำอะไรอยู่ เขาทำอะไรอยู่เราก็ไปเพิ่ม
ไม่ต้องไปทำอะไรใหม่ ลงไปเพิ่ม ไปช่วยเขา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

(2.1) สำหรับบทบาทด้านวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบ
บ้านเป็นฐานนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นใกล้เคียงกันว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่ อบต. ต้องสนใจ
และเป็นหน้าที่ที่ต้องทำอยู่แล้วตามกฎหมาย แต่อบต. ยังขาดความพร้อมในเรื่องนี้และยังไม่ควรเข้า
มาดำเนินการด้วยตนเองแต่ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ที่มีความรู้อยู่แล้ว

“ด้านสติปัญญานี้ต้องอาศัยหลักวิชาการ เด็ก โตมาสมองนั้นก็ให้ทุนมา
จากพระเจ้าเหมือนกันซึ่งถ้าด้านวิชาการอบต. ยังช่วยได้น้อย”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2/23 เมษายน 2550)

“เรามีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำอยู่แล้ว ส่งเสริมสุขภาพประชาชน ให้
ความรู้ประชาชนด้านสุขภาพ มันมีอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่เราต้องทำอยู่
แล้ว... แม่และเด็กนี่ก็มีความสำคัญที่จะต้องส่งเสริม คือก็อาจจะจัด
โครงการอบรมหรือหน่วยเคลื่อนที่ออกไปให้ความรู้ ณ สถานที่ที่ตั้งก็ได้
หรือเรียกแม่มาอบรมหรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดมาอบรม ให้รู้เกี่ยวกับอนามัยของ
แม่และเด็ก จะช่วยเหลือแม่และเด็กอย่างไร ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา
เด็กให้กับแม่อย่างนี้เขาก็มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำ”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

“ถ้าหลักการมันต้องอยู่กับบ้าน สิ่งที่มีภาคไทยต้องทำคือการให้ความรู้
พ่อแม่ที่บ้านในการเลี้ยงดู... ความรู้มีเยอะมาก คุณก็ต้องเลือกว่าคุณจะให้
อะไร ถ้าสาธารณสุข ถ้าเรื่องร่างกายเรื่องอะไรก็ต้องให้สาธารณสุขเพราะ
เขาทำงานพัฒนาให้ความรู้พ่อแม่ พม. เขาทำ ฉะนั้นภาคไทยก็ต้องโค
กับคนพวกนี้...มันต้องมีคนทำงานเรื่องพวกนี้อยู่แล้ว สาธารณสุข พม.
ถ้าภาคไทยจะทำเพื่อที่จะคิดว่าเด็กจะมาอยู่ในศูนย์ เราจะไปสนับสนุน
ยังไง คือในความคิดที่ พี่ไม่ได้อยากให้ว่าลงไปทำเอง แต่ควรจะไป
ร่วมกับเขา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

(2.2) อนาคตต้องให้หน่วยงานที่มีความรู้เข้ามาสนับสนุนบทบาทด้านวิชาการใน
การพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ อนาคต.สามารถทำได้และสอดคล้องกับบทบาทด้าน
งบประมาณ

“หน่วยงานในพื้นที่ที่มีบทบาทช่วย อนาคต. ได้มาก หลากๆ อนาคต.ที่ประสบ
ความสำเร็จเพราะหน่วยงานเหล่านี้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจ
แต่อาจจะขาดในเรื่องงบประมาณ...หน่วยงานสาธารณสุข เช่น อนามัย
อำเภอ อนามัยตำบล หรือสาธารณสุขที่อยู่ในเขตอำเภอนั้น ตรงนี้จะเป็น
หน่วยงานที่มีบทบาทช่วย อนาคต. ได้มากที่สุดและเขาก็มีความตั้งใจ หลาก
อนาคต.ที่ประสบความสำเร็จเพราะหน่วยงานเหล่านี้เข้าไปเฝ้าระวังดูแล”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2 /23 เมษายน 2550)

*

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(2.3) นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญบางท่านยังได้เสนอแนะหากว่า อบต.ต้องการการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับบน โขบายก็สามารถประสานความร่วมมือได้

“อบต.อยากทำเรื่องนี้ อบต.ต้องการอะไรจากหน่วยเหนือขึ้นไป เช่นมาปฐมนิเทศ ให้เขารู้ว่าความสำคัญของเด็กคืออะไร คล้ายๆกับก่ออิฐถือปูน เขาใช้ค่านี้นี่ตลอด ค่อยๆสร้างขึ้น ไป ตั้งแต่อยู่ในท้อง สร้างขึ้นมา เขาเข้าใจ Concept อันนี้หรือเปล่า อบต.เข้าใจไหม ต้องการปฐมนิเทศไหม เพราะเราอาจจะแนะนำเขาได้ว่าคนที่จะมาทำงาน อบต.ต้องอบรมนิเทศเรื่องการพัฒนาเด็ก โดยเฉพาะยังปฐมวัยตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 5/5 เมษายน 2550)

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(3.1) ตามบทบาทด้านบุคลากรในปัจจุบัน ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายสนับสนุนการทำงานของ อบต.ส่วนหนึ่ง มองว่า อบต.สามารถดำเนินการเรื่องบุคลากรในการเข้ามาพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ เนื่องจาก อบต.เป็นนิติบุคคลซึ่งสามารถจ้างและสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานด้านนี้ได้ถ้าผู้บริหารมีนโยบาย

“สิ่งที่อบต. หรือความเป็นท้องถิ่น ได้เปรียบอีกข้อหนึ่งคือ การที่อบต.มีบุคลากรเป็นของตนเอง ซึ่งถ้าเกิดว่าตัวเองมีนโยบายหรือความคิดริเริ่มที่จะไปพัฒนาเด็กต่ำกว่าสามขวบแบบบ้านเป็นฐาน ก็ทำให้เขามีความพร้อมเรื่องเงิน เรื่องคน หรือสรรหาคนที่มีความรู้ทางด้านนี้มา โดยเฉพาะเลขมาทำงานด้านนี้ได้ก็คือความได้เปรียบของท้องถิ่นหรือ อบต. ไม่ว่าจะ เป็นอบต.ที่มีรายได้ น้อยหรือว่ามากที่สุดก็ตาม”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2 /23 เมษายน 2550)

“การศึกษากับสาธารณสุขนั้นอยู่ภายใต้การทำงานของ อบต.อยู่แล้ว หรืองานพัฒนาชุมชนทั้งสามส่วนนี้อาจจะเข้าไปช่วยกันดูแลลงไปให้ความรู้พ่อแม่ทางด้านการศึกษา ถ้านักการศึกษาที่มีความรู้เรื่องของการพัฒนาการสมองหรือพัฒนาการตามวัย ตามอายุเด็ก ก็จะลงไปช่วยให้ความรู้พ่อแม่ได้ ส่วนงานสาธารณสุขก็มีคู่มือพัฒนาการเด็กตามวัย ต้องร่วมกัน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1 /25 เมษายน 2550)

(3.2) อบต.สามารถเข้าไปสนับสนุนและจัดการศึกษาอบรมให้แก่บุคลากรกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งปฏิบัติงานในพื้นที่อยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายสาธารณสุขที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่แล้ว ได้แก่

อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) รวมทั้งผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ เนื่องจากเป็นคนในท้องถิ่น และส่วนมากเป็นผู้นำชุมชน อีกทั้งเป็นผู้ที่อาสาเข้ามาทำงานด้วยความเสียสละ

“ผู้นำชุมชนก็ทำงานร่วมกับ อบต. อยู่แล้ว เพียงแต่เราเอาความรู้เรื่องเด็กใส่เพิ่มเข้าไปให้เขา ก็คือ ให้ความรู้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยนี้ คือ อบรมให้ความรู้เขา ให้เขารู้ความสำคัญว่าทำไมถึงต้องมาพัฒนาเด็กเล็กๆ ซึ่งจริงๆ เขาก็ไม่ได้เป็นคนนำองค์ความรู้ไป แต่เขาจะอำนวยความสะดวกให้เรา...มหาดไทยต้องเข้าไปดูว่าในพื้นที่ศักยภาพของใครที่มันเข้มแข็ง ก็เอาคนนั้นขึ้นมาเป็นแกน ใช้ *resource person* ของเขา ใช้คนที่ชุมชนเขาเชื่อถือ เป็นใครก็ได้ เขาจะสวมหมวกอะไร กระทรวงไหนไม่สำคัญ คือประสานในพื้นที่ คือตรงนี้ทำได้ ถ้าตรงนั้นสาธารณสุขแข็งแรงก็เอาสาธารณสุข คือ ถ้าตรงไหนแข็งแรงก็ทำงานง่าย วิธีการที่ง่ายที่สุดคือเข้าไปสนับสนุน เข้าไปช่วยเขาก่อน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

“อสม. อยู่ในพื้นที่ชุมชนอย่างน้อยหนึ่งคน เป็นเครือข่ายชุมชน เป็นกำลังสำคัญของอบต. เป็นผู้เสียสละ ไม่มีเงินเดือน เป็นคนในชุมชน ดังนั้นจึงมีบทบาทสูงเลยแหละ เพราะเขาเข้าถึงข้อมูลได้ดี สามารถติดตามพัฒนาการของเด็ก หรือปัญหาด้านสุขภาพได้ ในเรื่องอื่น ๆ ถ้ามีการสนับสนุนจากอบต. อย่างต่อเนื่อง หมายความว่า เป็นเรื่องที่ดีในการส่งต่อมายังศูนย์”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2/23 เมษายน 2550)

“อบต. ทำเองไม่ได้แน่นอน แต่ตรงนี้คือ ไปสนับสนุนเขาได้หรือเปล่า คือวิธีการอาจจะต้องสนับสนุน พัฒนาชุมชนทำอะไรอยู่ ก็ต้องไปดูเขา”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 5/5 เมษายน 2550)

“การที่จะมาเป็นผู้นำชุมชนนะ ก็คือผู้ที่ชาวบ้านเขาไว้ใจ มีปัญหาอะไรก็มาคุยด้วย บางทีก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้วย เป็นผู้ที่น่าเรื่องราวต่าง ๆ ไปพูดคุยกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ได้ และผู้นำชุมชนก็มาเป็นกรรมการ มาเป็นคณะทำงานในท้องถิ่นหลายชุด ก็สามารถเข้าไปเสนอแนะปัญหาต่างๆ ได้... เจ้าหน้าที่สาธารณสุข แพทย์ พยาบาลขึ้นกับพื้นที่ เจ้าหน้าที่พม.* ก็จะมีส่วนช่วย นี้คือ ภาคี... แล้วก็อาจจะขอความร่วมมือจากสถานีนอนามัยเข้ามาร่วมกันช่วยกัน ถ้าอนามัยมีอะไรก็จะมาขอความร่วมมือ”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

* สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“การที่ส่งพยาบาลออกไปอบรมในเรื่องของการมีความเข้าใจในเรื่องพัฒนาการทางสมอง มีความรู้ความเข้าใจว่าอาหารอะไรที่จะบำรุงรักษาสุขภาพเด็กเบื้องต้น หรือในเรื่องพัฒนาการเด็ก ในส่วนตรงนี้ก็มีส่วนที่อบต.ทำได้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

(3.3) การประสานกับบุคลากรในพื้นที่ ให้เข้ามาช่วยเหลือได้แก่ ผู้ที่เกษียณอายุราชการ, อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) รวมทั้งการอบรมกลุ่มแม่บ้านที่ว่างงานให้มาเป็นพี่เลี้ยง ในกรณีที่ อบต.ดำเนินการเปิดศูนย์รับเลี้ยง เป็นบทบาทด้านบุคลากรที่ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงสำหรับ อบต.ที่มีรายได้น้อย

“มันไม่จำเป็นต้องคิดถึงแต่ว่าจะต้องมีเงินจ้างครูพี่เลี้ยง ถามว่า อบต. ไม่สามารถ recruit คนที่เกษียณอายุแล้วของส่วนราชการมาช่วยเลยหรือ ทำได้หรือไม่ หรือว่าถ้าคุณมีเงินน้อย อสม.ทำได้หรือไม่ พวกแม่บ้านที่อยู่เฉยๆ จัดอบรมให้เขามาเป็นพี่เลี้ยงนั้นก็ยอมทำได้ ที่นี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพว่าคุณคิดงานได้แค่ไหน และในขณะที่เดียวกันก็ไม่จำเป็นต้องตั้งฐานจากการมีเงิน หน่วยงานการศึกษาหรือพยาบาลเขาไม่ต้องการที่จะฝึกประสบการณ์หรือ จะเอาพวกนี้มาช่วยดูแล ทำสถานที่ให้เขาได้เข้ามาฝึกงาน เพียงแต่ว่า อบต.เห็นหรือเข้าใจบทบาทตนเองแค่ไหน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

อบต.เป็นราชการท้องถิ่น เป็นนิติบุคคลซึ่งมีอิสระในบทบาทด้านการบริหารงานทุกด้าน และมีหน้าที่ที่ต้องทำตามกฎหมาย ซึ่งผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายได้กล่าวถึงบทบาทของ อบต. ในปัจจุบันไปแล้วทั้งในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร แต่จากการวิเคราะห์ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายเกี่ยวกับบทบาททั้งสามด้านข้างต้นจะพบว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น ต้องอาศัยบทบาทที่มีอยู่ของตนเองในการประสานการทำงานกับพื้นที่อย่างมาก จึงจะประสบความสำเร็จได้ ทั้งกระบวนการบริหารภายในที่จะเห็นว่า อบต. มีความจำเป็นต้องบูรณาการการทำงานกันระหว่างงานด้านการศึกษา สาธารณสุข และพัฒนาชุมชน รวมทั้งการประสานการบริหารงานกับหน่วยงานภายนอก โดยเฉพาะหน่วยงานทางด้านสาธารณสุขซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมาก ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะถึงการบริหารงานอันดับแรกๆ ที่ อบต. ต้องทำ คือ การลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก

วัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อนำข้อมูลนั้น มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการมีส่วนร่วมให้ตรงกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่

“ทั้งนี้ทั้งนั้นแต่ละ อบต. ต้องรู้ความจำเป็น ต้องมีการสำรวจความจำเป็น ตรงนี้ว่าชาวบ้านเขาต้องการอะไร เพราะหน้าที่คุณก็ต้องทำให้ สอดคล้องต่อความต้องการของเขา เพราะฉะนั้นศูนย์รับเลี้ยงอาจจะเริ่ม ตั้งแต่หกเดือนก็ได้ใครจะไปรู้ ถ้าไม่มีการสำรวจข้อมูล”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

“สิ่งแรกที่ต้องทำคือการ ไปสำรวจข้อมูล จะต้องมีข้อมูลจำนวนเด็กว่ามี มากน้อยเพียงใดแล้วคัดกรองเด็กก่อนว่าเด็กที่จะเข้ามาอยู่ในศูนย์ฯ นั้นมี การเจริญเติบโตเป็นไปตามวัยเขาหรือไม่ หรือจะต้องไปเร่งรัดในเรื่อง ของด้านสุขภาพ ด้านอนามัย และในเรื่องความอบอุ่นของครอบครัว ตรง นี้หมายถึงว่าเด็กควรมีความพร้อมจากอ้อมอกแม่มาสู่สังคมอีกสังคมหนึ่ง คือศูนย์ฯ ที่เขาจะต้องมาเรียนรู้อยู่ร่วมกับเด็ก กับครู กับคนแปลกหน้าได้ ถ้าตรงนั้น อบต. มีข้อมูลนี้อยู่และสามารถแยกแยะได้ เด็กที่จะเข้ามานั้น ถ้าเป็นเด็กกลุ่มเดียวกันก็สามารถที่จะจัดการได้ตามหลักสูตรของศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก แต่ถ้าเกิดเป็นเด็กที่มีความบกพร่องหรือเด็กพิการหรือเด็ก ที่ต้องแยกออก เขาจะได้เตรียมการไว้แต่เนิ่น ๆ ว่าจะต้องเอาหลักสูตร หา ครู จัดห้องเรียนอย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องที่ อบต. ควรทำอย่างยิ่ง ไม่อย่างนั้นก็ จะเป็นเด็กที่มาปนเปกันอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกันหมด โดยไม่มีการ ผ่านการคัดกรอง”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2/23 เมษายน 2550)

“เพราะฉะนั้นงานต่ำกว่า 3 ปีเนี่ย มันจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย ทาง อบต. เองก็ต้องมาคุยกับกรมอนามัย รวมทั้งสาธารณสุขจังหวัดคล้ายๆ นาย แพทย์จังหวัด”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 5/5 เมษายน 2550)

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วม

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) ผู้เชี่ยวชาญบางท่าน ได้ให้ความเห็นว่า อบต. อาจมีข้อจำกัดในด้าน

งบประมาณ โดยเป็นในแง่ของกฎหมาย ระเบียบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ แม้จะมีอิสระในการใช้ บริหารงบประมาณตามอำนาจหน้าที่ แต่ทั้งนี้ก็ต้องศึกษาทำความเข้าใจทั้งในการอุดหนุนบุคลากร

และด้านวิชาการให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ขัดต่อกฎหมาย รวมทั้งได้กล่าวถึงศักยภาพของ อบต. ซึ่งหลายแห่งเป็น อบต. ขนาดเล็ก และมีงบประมาณจำกัด

“การที่ อบต. จะสนับสนุนอะไร ได้ต้องดูขึ้นอยู่กับงบประมาณของเขา แล้วก็ระเบียบเงิน ระเบียบการใช้จ่ายเงินของเขาว่าจะใช้จ่ายได้ไหม คือจริง ๆ ส่วนราชการสามารถขอเงินอุดหนุนจากท้องถิ่นได้ แต่ก็ต้องแจ้งให้เขารายงานก่อนว่าจะอุดหนุนเรื่องอะไรให้กับส่วนราชการเพราะการเงินของท้องถิ่นก็มีระเบียบการใช้จ่ายเงินอยู่ว่าใช้ในหมวดไหนอะไรยังไง... มันก็ขึ้นอยู่กับศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น อำนาจหน้าที่มีทุกอย่างแต่เงินมีจำกัด บางทีเขาก็จะเลือกทำโครงสร้างพื้นฐานก่อน เพื่อให้ประชาชนมีการสัญจรไปมาที่สะดวกสบาย แม่และเด็กก็สามารถสัญจรไปมาหาโรงพยาบาลได้สะดวก”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

“สำหรับ อบต. ขนาดเล็ก ๆ สิ่งแรกที่ต้องทำหลังจากการหาเสียงคือ ถนน แล้วจะมีเวลามานึกถึงสิ่งเล็กๆน้อยๆเหล่านี้หรือไม่ ความที่องค์กรปกครองท้องถิ่นมันมีเยอะเกินไป แล้วมันก็เป็นเบี้ยหัวแตกเยอะมากจึงทำให้มีศักยภาพที่แตกต่างกันมาก มีตั้งแต่ท้องถิ่นที่รวมเทศบาล จนกระทั่งท้องถิ่นที่มีรายได้แค่ 3-5 ล้าน เพราะฉะนั้นศักยภาพในการทำงานต่างกันแน่นอน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(2.1) ปัจจัยด้านบุคลากรก็อาจจะถูกจำกัดด้วยปัจจัยด้านงบประมาณ ทำให้ อบต. อาจต้องพิจารณาเรื่องนี้ รวมทั้ง การขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากร รวมทั้งการมีบุคลากรไม่เพียงพอก็เป็นปัจจัยสำคัญ

“คนที่เข้ามาทำงานให้ อบต. นั้น ยังไม่มีความสมบูรณ์ในตัว หลักสูตรในมหาวิทยาลัยหรือบุคลากรที่อบรมมาจากสาธารณสุขไม่เคยเอาเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาสมองและการพัฒนาแม่และเด็กกับการพัฒนาสมองมาสัมพันธ์กัน เพราะคนที่ได้รับการพัฒนามาจากหน่วยงานต่าง ๆ ยังมีความรู้ไม่สมบูรณ์ องค์ความรู้ของสถาบันการศึกษาที่พัฒนาคนขึ้นมา ส่งเข้ามาทำงานที่ อบต. มันเป็นขีดจำกัดซึ่งเป็นขีดจำกัดที่แก้ไขไม่ได้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1/25 เมษายน 2550)

“มีหลายอบต.เขาก็อยากทำแต่การจะจ้างครูก็ต้องดูด้วย มันมีระเบียบการบริหารงานบุคคลว่าค่าจ้างบุคลากรต้องไม่เกินสี่สิบบเปอร์เซ็นต์ของเงินทั้งหมดที่เขาได้อยู่ ต้องดูตรงนี้อีก...เจ้าหน้าที่ในด้านสาธารณสุขของ อบต. นี้ก็อาจจะ ไม่เพียงพอ รวมทั้งไม่มีความรู้เพียงพอที่จะดำเนินการด้านนี้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

(3.1) ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่า อบต. ปัจจัยสำคัญคือ ทัศนคติของผู้นำที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทของตนเอง รวมทั้งมีทัศนคติในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจึงจะประสบความสำเร็จได้

“ตรงนี้ใครคือ key person คนแรกสุด นายก อบต. ต้องเห็นความสำคัญ ต้องรู้บทบาทหน้าที่ แต่ในขณะที่เดียวกันคนที่สองคือคนที่จะมาเป็นมือของนายก ใครก็ตามที่จะมาเป็นมือของนายกต้องรู้ต้องเข้าใจ”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 1 /25 เมษายน 2550)

“ผมมองที่ตัวผู้บริหารท้องถิ่น คือ ตัวนายก อบต. งานทุกอย่างจะสำเร็จได้ ถ้านายก อบต. ซึ่งเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายมีทัศนคติ ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย งานทุกอย่างสำเร็จ แต่ถ้าเกิดว่ามีนโยบายแต่ตนเองไม่ใช้หน้าที่ตามกฎหมายหรือว่าเกรงใจข้าราชการก็ไม่สามารถขับเคลื่อนงานไปได้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 2 /23 เมษายน 2550)

“ขึ้นอยู่กับแผนงานของแต่ละท้องถิ่น ขึ้นกับมุมมองของนายกฯ ขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานในแต่ละท้องถิ่นว่ามองไปตรงจุดไหน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

“การไม่เห็นความสำคัญ คือ ผู้นำไม่เห็นความสำคัญ ทัศนคติ ไม่สนใจเรื่องเด็ก ถ้าเขาไม่สนใจเรื่องนี้ ก็เหมือนผู้บริหารโรงเรียน ถ้าไม่สนใจใครก็ทำอะไรไม่ได้ หรือเหมือนผู้นำประเทศนี้ ถ้าไม่ลุกขึ้นมาพูดเรื่องเด็ก ไม่เห็นว่าเรื่องเด็กสำคัญ ก็จะไม่มีคนทำ แต่ที่แน่นอนที่สุด ก็คือ ทั้งตัวผู้นำ อบต. ต้องเห็นความสำคัญของเรื่องนี้”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

(4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง

(4.1) ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายบางท่านให้ความเห็นว่า การขาดความรู้ความเข้าใจใส่ของผู้ปกครองและการไม่เห็นความสำคัญในการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแบบบ้านเป็นฐาน จะ

ทำให้การเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต. ไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ความต้องการของประชาชนก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการที่ อบต. จะให้ความสำคัญหรือไม่ด้วย

“จริงๆ พ่อแม่ก็ไม่ได้อยากเลี้ยง ถ้ามีศูนย์นี้่อยากส่งไปมากเลย เป็นการปลดปล่อยภาระออกไป เพราะฉะนั้นเราก็ต้องลงไปให้ความรู้ถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยนี้ ว่ามันเป็นพื้นฐานที่มีความสำคัญมากยิ่งง”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 4/5 เมษายน 2550)

“มันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเขาที่ต้องทำด้วย เพียงแต่จะมากน้อยแค่ไหน อันนี้ก็ขึ้นกับประชาชนในพื้นที่ด้วยที่จะมีความต้องการมากน้อยแค่ไหน เพราะว่าเวลาเขาทำแผนพัฒนานี้ มันก็จะออกมาตามความต้องการของประชาชน”

(ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คนที่ 3/7 พฤษภาคม 2550)

1.3 สรุปผลการวิเคราะห์ห้บทบาทและปัจจัยการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

1.3.1 สรุปผลการวิเคราะห์ห้บทบาทการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

จากผลการวิเคราะห์ห้บทบาทของผู้บริหาร อบต. ทั้ง 3 แห่ง สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.17 ดังนี้

ตารางที่ 4.17 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

บทบาท	ผู้บริหาร อบต.			อบต.เขาสามยอด			อบต.วัดพิภก		
	ปัจจุบัน	อดีต	อนาคต	ปัจจุบัน	อดีต	อนาคต	ปัจจุบัน	อดีต	อนาคต
1. ด้านงบประมาณ	(1) มีการวางแผนด้านงบประมาณรองรับการดำเนินงานโครงการด้านการศึกษา พัฒนาศึกษาแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) มีการวางแผนด้านงบประมาณ แต่มีได้ระบุถึงโครงการด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) สนับสนุนงบประมาณในด้านการศึกษา พัฒนาศึกษาแบบบ้านเป็นฐาน	(1) มีการวางแผนด้านงบประมาณ แต่มีได้ระบุถึงโครงการด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนชดเชยรายได้ให้แก่ครอบครัวที่พิการ แรกตลอด	(1) สนับสนุนให้มีการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) มีการวางแผนด้านงบประมาณ แต่มีได้ระบุถึงโครงการด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) มีการวางแผนด้านงบประมาณ แต่มีได้ระบุถึงโครงการด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ชัดเจน	(1) สนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดอบรมบุคลากรร่วมกัน
	(2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก	(2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก	(2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก	(2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก	(2) สร้างเครือข่ายจากเด็ก ผู้รับเงินสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เพื่อดำเนินโครงการอบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง	(2) สนับสนุนการดำเนินงานโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก	(2) มีการรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปีให้เข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (อนุบาล 3 ขวบ)	(2) ขยายการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยแบ่งเด็กออกเป็นสองกลุ่ม คือ ก่อนสามขวบ และวัยสามขวบขึ้นไป	

ตารางที่ 4.17 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต. (ต่อ)

บทบาท	อบต.บึงซีโก		อบต.เขาสามยอด		อบต.วัดพริก		
	ปัจจุบัน	คาดว่าจะทำ	ปัจจุบัน	คาดว่าจะทำ	ปัจจุบัน	คาดว่าจะทำ	
2.ด้านวิชาการ	(1)มีบทบาทโดยตรงน้อยและอาศัยการทำงานร่วมกับสถานีนอนามัยตำบล	(1)ต้องการให้โรงเรียนและสาธารณสุขจังหวัดเข้ามามีบทบาทหลักในการสนับสนุนด้านวิชาการให้ อบต. (2)ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนให้มีการจัดอบรมบุคลากรของ อบต. ให้มีความรู้	(1)มีบทบาทโดยตรงน้อยและอาศัยการทำงานร่วมกับโรงพยาบาลและสาธารณสุขจังหวัด	(1)ต้องการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. (2)ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาส่งเสริมอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และประชาชนในพื้นที่ (3)ต้องการได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	(1)มีบทบาทโดยตรงน้อย	(1)ต้องการให้สถานีนอนามัยตำบลเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. (2)ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนให้มีการจัดอบรมบุคลากรของ อบต. ให้มีความรู้	(1)ต้องการให้สถานีนอนามัยตำบลเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. (2)ต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนให้มีการจัดอบรมบุคลากรของ อบต. ให้มีความรู้
3.ด้านบุคลากร	(1)มีพยาบาลวิชาชีพทำงานใน อบต.และเข้ามาดำเนินโครงการเกี่ยวกับ การพัฒนาแม่และเด็ก (2)มีการทำงานร่วมกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)	(1)ต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.)เข้าร่วมมือกับ อบต. (2)มีการทำงานกับกลุ่มผู้นำชุมชนในศูนย์พัฒนาครอบครัว	(1)บุคลากรของ อบต.ยังมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมน้อย (2)มีการทำงานกับกลุ่มผู้นำชุมชนในศูนย์พัฒนาครอบครัว	(1)บุคลากรของ อบต.ยังมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมน้อย (2)มีการทำงานกับกลุ่มผู้นำชุมชนในศูนย์พัฒนาครอบครัว	(1)บุคลากรของ อบต.ยังมีบทบาทเข้ามามีส่วนร่วมน้อย	(1)ต้องการให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต.	(1)ต้องการให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต.

ตารางที่ 4.17 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.(ต่อ)

บทบาท	ผู้บริหาร อบต.			
	อบต.บึงขี้ไต้	อบต.เขาสามยอด	อบต.วัดพริก	
	ปัจจุบัน	คาดว่าจะทำ	ปัจจุบัน	คาดว่าจะทำ
4.ด้านการบริหารงาน	(1)มีส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงและส่วนงานสาธารณสุขเข้ามา ร่วมมือกัน (2)ต้องมีการประชาสัมพันธ์โครงการในปัจจุบัน (2)ประสานการทำงานกับสถานีอนามัยตำบล	(1)ส่วนสาธารณสุขและส่วนงานการศึกษาต้องร่วมมือกัน (2)ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบในการที่ อบต.จะเข้าร่วมกับโรงพยาบาล สาธารณสุขจังหวัด และผู้ชุมชน (3)สำรวจข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงปัญหา	(1)มีส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงแต่การเข้ามาดำเนินการยังน้อยอาศัยการทำงานร่วมกับโรงพยาบาล สาธารณสุขจังหวัด และผู้ชุมชน แบบปากต่อปาก (2)เตรียมกำหนดอัตราพยาบาลวิชาชีพให้เข้ามาดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ (3)ต้องมีการสำรวจและสอบถามความต้องการของประชาชน ในการให้ อบต. เข้ามามีส่วนร่วม	(1)ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนผู้ปกครองเห็นความสำคัญและเข้าใจบทบาทในการที่ อบต. จะ เข้ามามีส่วนร่วม

(1) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

(1.1) บทบาทด้านงบประมาณในปัจจุบันของ อบต.บึงขี้โถ ซึ่งเป็น อบต.ขนาดใหญ่ มีการวางแผนงบประมาณไว้ในแผนพัฒนาตำบลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ค่อนข้างชัดเจน รวมทั้งได้มีการดำเนินโครงการตามแผนงบประมาณดังกล่าวไปแล้ว กล่าวคือ อบต.บึงขี้โถ ดำเนินโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็ก ส่วนอบต.เขาสามยอดแม้การวางแผนด้านงบประมาณจะยังไม่ชัดเจนแต่ได้ดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัวและโครงการใส่ใจวัยแรกเกิด และดำเนินการในศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งได้รับการถ่ายโอนจากหน่วยทหารมาดูแลด้วย ส่วน อบต.วัดพริกยังมีได้มีการวางแผนงบประมาณที่ชัดเจนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน หากแต่ อบต.เข้ามีมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี โดยการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานวัย 2 ขวบ - ก่อน 3 ขวบเข้ามาอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ต้องออกไปทำงาน

(1.2) ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถและ อบต.วัดพริก มีความคาดหวังต่อบทบาทด้านงบประมาณที่สอดคล้องกัน คือ ต้องการสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดอบรมบุคลากรของ อบต. ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดย ผู้บริหาร อบต.วัดพริก ยังต้องการให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมาร่วมอบรมเรียนรู้ไปพร้อมกับ อบต. ส่วนผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด มีความคาดหวังต่อบทบาทด้านงบประมาณในการจัดตั้งกองทุนชดเชยรายได้ให้แก่ครอบครัวที่มีทารกแรกคลอดและมีฐานะทางครอบครัวไม่ดี เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีเวลาเอาใจใส่และเลี้ยงดูบุตรหลานได้ดีขึ้น รวมทั้งจากโครงการใส่ใจวัยแรกเกิดที่ อบต.ประสานงบประมาณสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดให้แก่เด็กทารกเกิดใหม่นั้น ผู้บริหาร อบต.มีความต้องการสร้างเครือข่ายกับครอบครัวที่รับเงินงบประมาณดังกล่าว ในการเตรียมการจัดอบรมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองต่อไป

(2) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

(2.1) บทบาทด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานปัจจุบันนี้ผู้บริหาร อบต.ทั้งสามแห่งยังมีบทบาทโดยตรงน้อย หากแต่อาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่ในการเป็นแหล่งความรู้ด้านวิชาการให้ อบต. โดย อบต.บึงขี้โถได้ประสานความร่วมมือกับสถานีอนามัยตำบลเป็นหลัก ในการ อบต.เขาสามยอด ประสานความร่วมมือกับโรงพยาบาลในพื้นที่และสาธารณสุขจังหวัด และ อบต.วัดพริกยังไม่ได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เท่าที่ควร

(2.2) ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ มีความคาดหวังให้โรงพยาบาลและสาธารณสุขเข้ามีสนับสนุนบทบาทด้านวิชาการให้ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วน ผู้บริหาร

อบต.เขาสามยอดและ อบต.วัดพริก ต่างมีความคาดหวังให้ออนามัยตำบลเข้ามาสนับสนุนบทบาทด้านวิชาการให้กับ อบต. เช่นเดียวกัน

(2.3) ผู้บริหาร อบต.ทั้งสามแห่ง มีความคาดหวังให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุนด้านวิชาการ โดยการจัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของ อบต.เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด ต้องการให้จัดอบรมทั้งครูผู้ดูแลเด็กและประชาชนในพื้นที่ด้วย รวมทั้งต้องการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเข้ามากำหนดกรอบนโยบายการดำเนินงาน โดยเฉพาะด้านกฎหมายให้มีความชัดเจน เพื่อให้ อบต.สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน

(3) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

(3.1) บทบาทด้านบุคลากรในปัจจุบันของ อบต.บึงขี้โถ่นั้น มีพยาบาลวิชาชีพประจำอยู่กับ อบต.ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานและ การดำเนินโครงการเสริมสร้างสุขภาพแม่และเด็กที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ส่วนบุคลากรของ อบต.เขาสามยอดนั้น ยังไม่มีพยาบาลวิชาชีพที่รับผิดชอบโดยตรง อบต.ทำงานร่วมกับผู้นำชุมชนในการดำเนินงานในรูปของศูนย์พัฒนาครอบครัวที่ได้ดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัว ที่อบอุ่นและโครงการใส่ใจวัยแรกเกิดไปแล้ว ส่วนอบต.วัดพริกนั้น ยังไม่บุคลากรที่เข้ามา มีบทบาทโดยตรงและยังไม่มีโครงการที่เป็นรูปธรรมชัดเจน

(3.2) บทบาทด้านบุคลากรที่ผู้บริหาร อบต.คาดหวังให้เข้ามาร่วมมือกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น สรุปได้ว่า ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ มีความต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เข้ามามีส่วนร่วมกับอบต.มากที่สุด ส่วน ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด ต้องการให้ทั้งผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เข้ามามีบทบาทมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อบต.วัดพริก ต้องการให้ผู้นำชุมชนเข้ามา มีบทบาทมากที่สุด

(4) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

(4.1) บทบาทการบริหารงานของ อบต.ตามสภาพปัจจุบันนั้น อบต.บึงขี้โถมี ส่วนงานที่รับผิดชอบที่ชัดเจน คือ มีทั้งส่วนการศึกษาและสาธารณสุข โดยการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ผ่านมา มีส่วนสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วน อบต.เขาสามยอดนั้น แม้จะมีส่วนงานที่รับผิดชอบโดยตรงเช่นเดียวกับ อบต.บึงขี้โถ แต่ส่วนงานสาธารณสุขยังไม่ได้เข้ามา รับผิดชอบการดำเนินโครงการ แต่ศูนย์พัฒนาครอบครัวเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการในปัจจุบัน และ อบต.วัดพริกยังไม่มีส่วนงานที่รับผิดชอบ โดยตรงตามโครงสร้างการบริหารงาน

(4.2) บทบาทการบริหารงานที่ ผู้บริหาร อบต.บึงขี้โถ คาดหวังในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานคือ ต้องการปรับกระบวนการทำงานทั้งส่วนงานทั้งด้านการศึกษาและสาธารณสุข ให้เข้ามามีส่วนร่วมด้วยกัน รวมทั้งต้องการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนรับทราบในบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วมของ อบต. และต้องการลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัญหาในพื้นที่เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขได้ถูกต้อง

ผู้บริหาร อบต.เขาสามยอด มีความต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบก่อนเข้ามามีส่วนร่วมเช่นเดียวกันกับ อบต.บึงขี้โถ โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ ได้แก่ หอกระจายข่าว และมีกรให้ผู้นำชุมชนลงพื้นที่สร้างความรู้ความเข้าใจแบบปากต่อปากด้วย รวมทั้งการเตรียมกำหนดตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพเพื่อรองรับการถ่ายโอนงานด้านสาธารณสุข เพื่อให้พยาบาลเข้ามารับผิดชอบโดยตรง และต้องการลงพื้นที่สำรวจข้อมูล เพื่อสอบถามความต้องการของประชาชนในการที่จะให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

ส่วนผู้บริหาร อบต.วัดพริก มีความต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบก่อนที่ อบต.จะเข้ามามีส่วนร่วมเช่นเดียวกันกับ อบต.บึงขี้โถและ อบต.เขาสามยอด เพื่อให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจในบทบาทของ อบต.มากขึ้น

กล่าวโดยสรุปว่า การประชาสัมพันธ์เป็นบทบาทด้านการบริหารงานที่สำคัญซึ่งผู้บริหาร อบต.ทั้งสามแห่งได้ให้ความสนใจต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด

สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์ประชาชนนั้น สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 4.18 ดังนี้

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากกการสัมภาษณ์ประชาชน

บทบาท	ประชาชน-ผู้ปกครอง				
	ต่ำกว่า 3 ปี	3-5 ปี	ไม่มีบุตรหลาน	ต่ำกว่า 3 ปี	ไม่มีบุตรหลาน
(1) ด้านงบประมาณ	-ไม่ทราบเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการจัดการศึกษาและบริการด้านสุขภาพทั่วไป	-ไม่ทราบเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการศึกษาและด้านสาธารณสุข	-ทราบเกี่ยวกับการดำเนินการครอบครัวอ่อนแอของศูนย์พัฒนาครอบครัว	-ไม่ทราบเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการให้ทุนและแจกอุปกรณ์การศึกษา	-ไม่ทราบเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ส่วนมากจะรับรู้บทบาทด้านการให้ทุนและแจกอุปกรณ์การศึกษา
ความคาดหวัง	- ต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการพัฒนาเด็กศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี	- ต้องการให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการพัฒนาเด็กศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี	- ต้องการให้สนับสนุนสงเคราะห์ครอบครัวที่มีทารกแรกคลอด/ครอบครัวที่ยากจน	- ต้องการให้สนับสนุนให้มีการจัดอบรมผู้ปกครอง	- ส่งเสริมความสัมพันธ์แม่และเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทุนสงเคราะห์ครอบครัวที่ขาดแคลน

ตารางที่ 4.18 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ประชาชน (ต่อ)

บทบาท	ประชาชน-ผู้ปกครอง			
	อบต.เบ็ญชี่ไฉ	อบต.เขาสามยอด	อบต.วัดพริก	
	ต่ำกว่า 3 ปี	3-5 ปี	ไม่บุตรหลาน	ต่ำกว่า 3 ปี
	3-5 ปี	ไม่บุตรหลาน	ต่ำกว่า 3 ปี	ไม่บุตรหลาน
4.ด้านการ	- ไม่ทราบบทบาททางด้านการจัดการเรียนรู้	- ไม่ทราบบทบาททางด้านการจัดการเรียนรู้	- ไม่ทราบบทบาททางด้านการจัดการเรียนรู้	- ไม่ทราบบทบาททางด้านการจัดการเรียนรู้
บริหารงาน	ความ - ต้องการให้มี คาดหวัง การวางแผน ร่วมมือกันกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- ต้องการให้ สนับสนุนสื่อ และอาหารเสริม นมให้กับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- ต้องการให้ วางแผนและ เรียนรู้ร่วมกันกับ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	- ต้องการให้ อบต.ประสาน กับโรงเรียนใช้ เป็นสถานที่ อบรม รวมทั้ง ประสาน อนามัยเข้ามา ดูแลสุขภาพ แม่และ พัฒนาการของ เด็ก

(1) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์ประชาชน

(1.1) บทบาทด้านงบประมาณในปัจจุบัน ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ ไม่ทราบถึงการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ตามที่ผู้บริหาร อบต. ได้กล่าวถึง บทบาทด้านงบประมาณที่รับทราบคือเรื่องการจัดการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการค้าเงินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการให้บริการสุขภาพทั่ว ๆ ไป

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.เขาสามยอดส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน แต่มีบางกลุ่มรับทราบถึงโครงการพัฒนาครอบครัวอบอุ่น ซึ่งเป็นโครงการเดียวกับโครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัวตามที่ผู้บริหาร อบต. ได้ให้สัมภาษณ์ บทบาทด้านงบประมาณที่รับทราบคือเรื่องการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาด้านสาธารณสุข

ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.วัดพริกไม่ทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยส่วนใหญ่รับทราบโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ทุนการศึกษา และ อาหารกลางวันเด็กของ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้บริหาร อบต. ที่ยังไม่ได้จัดโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

(1.2) บทบาทด้านงบประมาณที่ประชาชนคาดหวังให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถมีความต้องการให้ อบต.เข้ามาดำเนินการเปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีมากที่สุด โดยมีประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีที่ต้องการให้ อบต. เข้ามาสนับสนุนอาหารเสริมนม และการฉีดวัคซีนให้แก่เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี

ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด มีความต้องการให้ อบต.เข้ามาสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดอบรมให้แก่ผู้ปกครองมากที่สุด โดยที่ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี มีความต้องการให้ อบต.เข้ามาสนับสนุนในรูปทุนสงเคราะห์ให้กับครอบครัวที่มีทารกแรกคลอดและมีรายได้น้อย และอุดหนุนอาหารเสริมนม

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกส่วนใหญ่ มีความต้องการให้ อบต.เข้ามาสนับสนุนงบประมาณในลักษณะทุนสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีที่ขาดแคลน มีเพียงประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานเท่านั้นที่กล่าวถึงความต้องการให้มีการจัดอบรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์แม่และเด็ก

(2) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ จากการสัมภาษณ์
ประชาชน

(2.1) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.ทั้งสามแห่งไม่ได้รับทราบบทบาททางด้าน
วิชาการของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามการรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการ
สัมภาษณ์ของผู้บริหาร อบต.ทั้งสามแห่งที่มีบทบาทในด้านวิชาการน้อยเช่นกัน

(2.2) บทบาทด้านวิชาการที่ประชาชนคาดหวังให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการ
พัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ กลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปีและกลุ่มที่มี
บุตรหลานวัย 3-5 ปี มีความต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับ โรงพยาบาลมากที่สุด ส่วน
ประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับอนามัยตำบลมากที่สุด

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด กลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีและกลุ่มที่ไม่
มีบุตรหลานร่วมมือกับอนามัยตำบลมากที่สุด ส่วนประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปีต้องการ
ให้อบต.ร่วมมือกับ โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากที่สุด

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกทั้งสามกลุ่มมีความเห็นที่คล้ายคลึงกัน คือ
ต้องการให้ อบต.ร่วมมือกับอนามัยตำบลเป็นหลัก และต้องการให้มีการประสานความร่วมมือทั้ง
กับ โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วย

(3) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์
ประชาชน

(3.1) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.ทั้งสามแห่งไม่ได้รับทราบบทบาททางด้าน
บุคลากรของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามการรับรู้ โดยในส่วนของ อบต.บึงยี่โถ
ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลจากการสัมภาษณ์ของผู้บริหาร อบต.มากนัก ดังที่ผู้บริหาร อบต.บึงยี่โถ ได้
กล่าวเกี่ยวกับโครงการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็กที่มีพยาบาลของ อบต.เข้าไปมีส่วนร่วมใน
โครงการแล้ว

(3.2) บทบาทด้านบุคลากรที่ประชาชนคาดหวังให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการ
พัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้บุคลากรของ
อบต.เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งมี
ความต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วม โดย
ประชาชนที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี มีความต้องการให้ กำนันและผู้ใหญ่บ้านเข้ามามีส่วนร่วม
อบต.มากที่สุด ส่วนประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี ต้องการให้ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน
(อสม.) เข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต.มากที่สุด

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอดทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้บุคลากรของ อบต.เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เช่นเดียวกับกับประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ รวมทั้งมีความต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี และประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี ต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชอยและครูมากที่สุด ส่วนประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานต้องการให้อบต.ร่วมมือกับ แพทย์และพยาบาลมากที่สุด

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริกกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีและกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานต้องการให้บุคลากรของ อบต.เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ก่อนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน และมีความต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี และประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี ต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับกำนันและผู้ใหญ่บ้านมากที่สุดในการประสานในพื้นที่ ส่วนประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานต้องการให้ อบต.ร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) มากที่สุด

(4) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน จากการ สัมภาษณ์ประชาชน

(4.1) ประชาชนในพื้นที่ของ อบต.ทั้งสามแห่งไม่ได้รับทราบบทบาททางด้านการบริหารงานของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานในปัจจุบันตามการรับรู้

(4.2) บทบาทด้านการบริหารงานที่ประชาชนคาดหวังให้ อบต.เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สรุปได้ดังนี้

ประชาชนในพื้นที่ อบต.บึงยี่โถ กลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี และกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานต้องการให้ อบต.มีการวางแผนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ส่วนประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีนั้นต้องการให้ อบต.สนับสนุนสื่อการเรียนรู้ของเด็กและอาหารเสริมนม ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่และให้ประชาชนสามารถไปขอรับได้

ประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอดส่วนใหญ่ต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ต้องการให้ร่วมมือกันสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ปกครองและ อบต.เอง ส่วนประชาชนที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีต้องการให้ อบต.ประสานกับสถานีอนามัยในการอบรมมารดาที่กำลังตั้งครรภ์และอบรมแม่บ้านที่ว่างงานให้มีความรู้ เพื่อจะได้ช่วย อบต.ในการเป็นพี่เลี้ยงในศูนย์รับเลี้ยงของ อบต. รวมทั้งต้องการให้ อบต.สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ปกครองด้วย และประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตร

หลานต้องการให้ อบต.ประสานกับอนามัยในการเข้ามาอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองทั้งในเรื่องการเลี้ยงดูและเรื่องพัฒนาการของเด็ก

ประชาชนในพื้นที่ อบต.วัดพริก ส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายคลึงกับประชาชนในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด คือ ต้องการให้ อบต.เน้นการประสานความร่วมมือ โดยประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ต้องการให้ อบต.เชิญแพทย์ให้เข้ามาตรวจสุขภาพอนามัยให้แก่เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี รวมทั้งให้มีการจัดอบรมผู้ปกครองด้วย ประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี ต้องการให้ อบต.ใช้โรงเรียนเป็นสถานที่อบรม รวมทั้งการประสานอนามัยให้เข้ามาดูแลสุขภาพของแม่รวมทั้งดูแลพัฒนาการของเด็กด้วย และประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน มีความต้องการให้ อบต.เชิญแพทย์เข้ามาอบรมให้ความรู้ผู้ปกครองในวันหยุดราชการ

สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย สามารถสรุปได้ตามตารางที่ 4.19 ดังนี้

ตารางที่ 4.19 สรุปผลการวิเคราะห์ห้บทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

		ผู้เชี่ยวชาญ				
บทบาท		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5
1. ด้าน งบประมาณ ปัจจุบัน	บทบาท ปัจจุบัน	-	- อด.มีงบประมาณเป็นของตนเอง และสามารถจัดสรรงบประมาณในการเข้ามามีส่วนร่วมได้	- อด.มีเงินรายได้เป็นของตนเองเป็นนิติบุคคล สามารถตั้งงบประมาณใช้จ่ายเองได้	-	-
	ความ คาดหวัง	- อด.ตั้งศูนย์รับเลี้ยงเพื่อรองรับครอบครัวที่ต้องออกไปทำงาน ทั้งนี้ต้องมีบุคลากรที่มีความรู้หลายด้าน	- การตั้งศูนย์รับเลี้ยงอาจทำได้ใน อบต.ที่มีรายได้มาก เนื่องจากต้องมีความพร้อมหลายด้าน	- อด.สนับสนุนค่าตอบแทนให้กับบุคลากรด้านสาธารณสุขในพื้นที่ให้มาออกหน่วยเคลื่อนที่และจัดอบรมผู้ปกครอง	- อด.ตั้งศูนย์รับเลี้ยงประมาณ 2 ขวบก่อน เพื่อพัฒนาเตรียมเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	-
2. ด้าน วิชาการ	บทบาท ปัจจุบัน	-	- อด.ยังเข้ามาช่วยได้เล็กน้อย	- เป็นหน้าที่ที่ อบต.ต้องทำในการส่งเสริมสุขภาพและให้ความรู้	-	-
	ความ คาดหวัง	-	- ให้ อด.ร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ได้แก่ อำนวยอำเภอ อำนวยตำบล และสาธารณสุขในพื้นที่	- จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การพัฒนาเด็กแก่แม่และผู้ใกล้ชิดในครอบครัว	- อด.สามารถประสานกับหน่วยงานระดับนโยบายให้มีการบูรณาการ อบต.ให้ความรู้แก่ อบต.ได้ หากมีความต้องการให้ความรู้แก่ อบต.ได้ หากมีความต้องการ	-

ตารางที่ 4.19 สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

		ผู้เชี่ยวชาญ				
ประเด็นของ บทบาท	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
3. ด้าน บุคลากร	บทบาท ปัจจุบัน ความ คาดหวัง	- อบต.มีบุคลากร ในส่วนงานที่ เกี่ยวข้องทั้งด้านการศึกษา และ ด้านสาธารณสุขในการทำงาน - ให้ อบต.ส่งพยาบาลในพื้นที่ เข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การพัฒนาสมองของเด็ก - ให้ อบต.ส่งพยาบาลในพื้นที่ เข้าร่วมอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การพัฒนาสมองของเด็ก - ให้อาสาสมัครสาธารณสุข หมู่บ้าน (อสม.) เพราะเป็นผู้ที่ เข้าถึงชุมชนได้ดี มีความ เสียสละ เป็นคนในชุมชน -เชิญผู้ที่เกษียณอายุมาช่วย รวมทั้งสนับสนุนการทำงาน ของ อสม. -จัดอบรมแม่บ้านที่ว่างงานให้ มาเป็นพี่เลี้ยง	- อบต.สามารถคัดเลือกบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถให้เข้า มาดำเนินการในเรื่องนี้ได้ - ให้ อบต.สนับสนุนการทำงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข หมู่บ้าน (อสม.) เพราะเป็นผู้ที่ เข้าถึงชุมชนได้ดี มีความ เสียสละ เป็นคนในชุมชน	- ให้อบต.ประสานความ ร่วมมือกับผู้มีชุมชน เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแต่ละ พื้นที่	-อบรมผู้นำชุมชนให้เห็น ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนา เด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อลงไปช่วย ในพื้นที่ -อบต.พิจารณาเลือกบุคลากร ในพื้นที่ที่มีความเข้มแข็งใน ชุมชน และสนับสนุนให้เข้ามา มีบทบาทในการทำงานด้านนี้	- ให้อบต.ร่วมมือและ สนับสนุนการทำงานให้กับ บุคลากรในหน่วยงานพื้นที่
4. ด้านการ บริหารงาน	บทบาท ปัจจุบัน ความ คาดหวัง	อบต.มีส่วนงานการศึกษา สาธารณสุข ที่สามารถทำงาน ด้านนี้ได้ และเป็นหน้าที่ที่ต้อง ทำตามกฎหมาย - ต้องการให้ อบต.ลงพื้นที่เพื่อ สำรวจข้อมูลถึงสภาพความ จำเป็นต่อการเข้ามามีส่วนร่วม ในพื้นที่ เพื่อให้แก้ไขได้ตรงกับ ความเป็นจริง	อบต.เป็นนิติบุคคล มีอำนาจใน การบริหารจัดการทุกด้านทั้ง บุคลากร งบประมาณ - ต้องการให้ อบต.สำรวจพื้นที่ เพื่อรับทราบสภาพปัญหาและ คัดกรองเด็ก เพื่อดำเนินการ แก้ไข ได้ถูกต้อง ไม่บั่นทอนเมื่อ จะเข้าสู่ศูนย์เด็กเล็ก	อบต.เป็นนิติบุคคล มีอำนาจใน การบริหารจัดการทุกด้านทั้ง บุคลากร งบประมาณ	- ต้องมีการประสานงานร่วมมือ กันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	

(1) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ จากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย

(1.1) บทบาทของ อบต.ด้านงบประมาณในปัจจุบันนั้น คือ การที่ อบต.มีรายได้และ
งบประมาณเป็นของตนเอง ซึ่งสามารถจัดสรรในการเข้ามาดำเนินการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบ
บ้านเป็นฐานได้

(1.2) บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญคาดหวังว่า อบต.จะสามารถดำเนินการได้จากความเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ คือ การตั้งศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี โดยมีเหตุผลคือ เป็นการรองรับ
ครอบครัวที่ต้องออกไปทำงานและเป็นการเตรียมเด็กก่อนเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญบาง
ท่านมีความเห็นว่าน่าจะดำเนินการได้สำหรับ อบต.ที่มีรายได้มาก เนื่องจากต้องเน้นความปลอดภัยและต้อง
มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะ

บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญบางท่านคาดหวังในด้านงบประมาณของ อบต.คือ เรื่องการ
สนับสนุนงบประมาณให้กับบุคลากรด้านสาธารณสุขเพื่อออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการให้ความรู้แก่
ผู้ปกครองในชุมชน รวมทั้งการจัดอบรม และการสนับสนุนงบประมาณให้กับสาธารณสุขในพื้นที่เรื่อง
การทำมหนังสือให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก

(2) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ จากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย

(2.1) บทบาทด้านวิชาการในปัจจุบันเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น
ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเห็นว่า อบต.ยังไม่พร้อม แต่เป็นหน้าที่ที่ต้องทำตามกฎหมาย

(2.2) บทบาททางวิชาการที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คาดหวังจึงต้องการให้ อบต.
ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ที่มีความรู้ ได้แก่ ออมัชตำบล ออมัช
อำเภอ และสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นผู้เข้าไปให้ความรู้เกี่ยวกับแก่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง โดย
ผู้เชี่ยวชาญบางท่านได้เห็นว่า หน่วยงานในพื้นที่มีความรู้หลายด้าน เช่น ความรู้ด้านสุขภาพ อบต.ควร
ไปประสานกับสาธารณสุข ถ้า อบต.ต้องการสนับสนุนการให้ความรู้พ่อแม่ ก็ให้ประสานกับสำนักงาน
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ซึ่งมีอยู่ทุกจังหวัด ทั้งนี้ หาก อบต.ต้องการการปฐมนิเทศให้
บุคลากรของ อบต.มีความรู้จากหน่วยงานระดับนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี แบบบ้าน
เป็นฐานก็สามารถประสานมาได้

(3) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร จากการสัมภาษณ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย

(3.1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรในปัจจุบันของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน คือ การที่ อบต. มีบุคลากรเฉพาะด้านที่รับผิดชอบในส่วนงานด้านการศึกษาและสาธารณสุข รวมทั้ง อบต. มีอำนาจอิสระในการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้เข้ามาทำงานกับ อบต. ได้

(3.2) บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คาดหวังด้านบุคลากรของ อบต. คือ การสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในพื้นที่ที่มีความรู้ความสามารถและทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานอยู่แล้ว ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำชุมชน ให้เข้ามาทำงานในพื้นที่ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนเพื่อให้ผู้นำชุมชนเข้าไปสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้ผู้ปกครองเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี, การสนับสนุนพยาบาลในพื้นที่ให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีให้มากขึ้น และนำความรู้ที่ได้มาอบรมแก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง หรือ การสนับสนุนการจัดอบรมความรู้แก่ อสม. เพื่อเข้าไปให้ความรู้ผู้ปกครองที่บ้านได้ กล่าวโดยสรุปคือ ผู้เชี่ยวชาญต้องการให้ อบต. พิจารณานักบุคลากรที่มีความเข้มแข็งในพื้นที่และคัดสรรเพื่อให้การสนับสนุนการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

(4) สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย

(4.1) บทบาทในปัจจุบันด้านการบริหารงานของ อบต. คือ ความมีอิสระในการบริหารงานทุกด้านของ อบต. ซึ่งเป็นอำนาจนิติบุคคล และการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องทั้งด้านการศึกษาและสาธารณสุขของ อบต.เอง ซึ่งสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้

(4.2) บทบาทที่ผู้เชี่ยวชาญคาดหวังต่อด้านการบริหารงานของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากผู้เชี่ยวชาญบางส่วนที่น่าสนใจ คือ การที่ อบต. ต้องเริ่มจากการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการเลี้ยงดูและปัญหาของเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีในพื้นที่เป็นอันดับแรก ทั้งนี้เพื่อให้ทราบข้อมูลตามสภาพจริงของแต่ละพื้นที่ซึ่งมีปัญหาที่แตกต่างกันและจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเข้ามามีส่วนร่วมในบทบาทด้านอื่นๆของ อบต. ด้วย รวมทั้งการมีข้อมูลที่ได้จากการสำรวจยังเป็นการช่วยคัดกรองเด็กตามลักษณะปัญหา เพื่อดำเนินการมีส่วนร่วมได้อย่างถูกต้องมากขึ้นด้วย รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญบางท่านต้องการให้ อบต. ต้องเน้นการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่ดำเนินการด้านนี้อยู่แล้ว

ดังนั้น สรุปผลการวิเคราะห์บทบาทการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร มีดังนี้

(1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

(1.1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณในปัจจุบันนั้น กลุ่มผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการวางแผนงบประมาณและการดำเนิน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทด้านงบประมาณที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า อบต.ทุกขนาด สามารถบริหารและจัดสรรงบประมาณในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ แต่ความคิดเห็นของ ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ทั้งขนาดใหญ่และขนาดกลางส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับ ผู้บริหาร อบต. เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ไม่ทราบถึงการดำเนิน โครงการในด้านงบประมาณ ของ อบต. โดยจะรับทราบแต่เพียงว่ามีการจัดการศึกษาและสาธารณสุขพื้นฐานเท่านั้น สำหรับ อบต.ขนาดเล็กนั้น พบว่า การวางแผนโครงการด้านงบประมาณยังไม่ชัดเจน โครงการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน และยังไม่มีการดำเนิน โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับบทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณตาม การรับรู้ของประชาชนในพื้นที่

(1.2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณที่ กลุ่มผู้บริหาร อบต.ขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก คาดว่าจะทำ คือ การสนับสนุนงบประมาณในการจัดอบรมบุคลากรของ อบต.มากที่สุด โดยผู้บริหาร อบต.ขนาดเล็ก มีต้องการที่จะขยายการรับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ให้แยกออกจากการ ดำเนินการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่วนผู้บริหาร อบต.ขนาดกลาง ต้องการจัดตั้งกองทุนชดเชยรายได้ แก่ครอบครัวที่ใกล้คลอดบุตรหรือมีทารกแรกคลอดที่มีฐานะยากจน รวมทั้งการสร้างเครือข่ายจาก ครอบครัวที่รับเงินจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เพื่อเตรียมการ สนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองต่อไป สำหรับความคิดเห็น ของ ผู้บริหาร อบต.บางท่าน ที่ต้องการพัฒนาศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ที่มีอยู่ให้มีคุณภาพดีขึ้น มีการพัฒนาการ เด็กตามช่วงวัยนั้น อาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ อบต.ขนาดใหญ่คาดหวังที่จะให้ อบต.เปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อรองรับให้แก่ครอบครัวที่ต้องออกไปทำงาน รวมทั้งสนับสนุนในเรื่อง โภชนาการแก่เด็กด้วย และ ประชาชนในพื้นที่ อบต.ขนาดเล็กยังมีความคาดหวังต่อบทบาทของ อบต.ในการสนับสนุนงบประมาณ ในรูปทุนสงเคราะห์แก่ครอบครัวที่มีฐานะยากจนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนประชาชนในพื้นที่ อบต.ขนาด กลางบางกลุ่มนั้นมีความคาดหวังในบทบาทของ อบต. สอดคล้องกันกับ ความต้องการของ ผู้บริหาร อบต. ที่ต้องการจะได้รับทุนสงเคราะห์แก่ครอบครัวที่มีทารกแรกคลอดและมีฐานะยากจน ส่วนของ การสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดอบรมแก่ผู้ปกครองนั้นยังไม่สอดคล้องกัน โดยในส่วนของความเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณของ อบต. ในส่วนของการจัดตั้ง

ศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เนื่องจากความจำเป็นทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งความสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้บริหารของ อบต.ขนาดกลาง อบต.ขนาดเล็ก รวมทั้งประชาชนในพื้นที่ อบต.ขนาดใหญ่

(2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านวิชาการ

(2.1) บทบาทการมีส่วนร่วมในด้านวิชาการ ผู้ให้ข้อมูลทั้งสามกลุ่มมีความสอดคล้องกันว่าปัจจุบัน อบต.ยังมีบทบาทน้อย โดยผู้เชี่ยวชาญบางท่านเห็นว่าเป็นหน้าที่ของ อบต.ที่จะต้องดำเนินการ ปัจจุบันผู้บริหาร อบต.ขนาดใหญ่และกลางได้ดำเนินการในลักษณะการขอความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อสนับสนุนด้านวิชาการให้ อบต. โดยที่ อบต.ขนาดใหญ่ร่วมมือกับสถานีอนามัยตำบล ส่วนอบต.ขนาดกลางได้ร่วมมือกับโรงพยาบาลและสาธารณสุขจังหวัดในการดำเนินโครงการ

(2.2) บทบาทการมีส่วนร่วมในด้านวิชาการที่คาดหวังนั้น ประชาชนส่วนใหญ่อคาดหวังที่จะให้ อบต.ร่วมมือกับอนามัยตำบล สอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร อบต.ส่วนใหญ่ ที่ต้องการให้เกิดความร่วมมือกับโรงพยาบาลมากที่สุด โดยความคาดหวังดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่า อบต.ควรร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่เพื่อให้เกิดแหล่งความรู้ และการสนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมให้กับทั้ง อบต.และผู้ปกครองในพื้นที่ได้ สำหรับในเรื่องการสนับสนุนด้านวิชาการจากหน่วยงานระดับนโยบายที่เกี่ยวข้อง คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนั้น ผู้บริหาร อบต.ส่วนใหญ่ต้องการสนับสนุนในการจัดอบรมให้มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้งคาดหวังว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะทำหน้าที่ในการกำกับการนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อให้มีทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าหาก อบต.ควรจะได้รับ การปฐมนิเทศให้มีความรู้ความเข้าใจที่สามารถประสานมายังหน่วยงาน เพื่อให้มีการจัดอบรมได้

(3) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

(3.1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร แม้ในความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจะเห็นว่า อบต.มีอำนาจอิสระในการบริหารงานบุคคลได้อย่างเต็มที่ตามกฎหมาย โดยสามารถคัดสรรบุคลากรที่ อบต.เห็นว่ามีความรู้ความสามารถให้เข้ามาดำเนินการในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ รวมทั้ง อบต.ยังมีส่วนงานที่รองรับบุคลากรได้โดยตรงคือ ส่วนการศึกษาและสาธารณสุขแต่ในปัจจุบันมีเพียง อบต.ขนาดใหญ่เท่านั้นที่มีพยาบาลวิชาชีพที่เข้ามาดำเนินการด้านนี้โดยตรง และอบต.ทั้งสามแห่งยังต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในพื้นที่ด้วย โดย อบต.ขนาดใหญ่ ร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ในการดำเนินการ อบต.ขนาดกลางร่วมมือกับผู้นำชุมชนซึ่งทำงานผ่าน

ศูนย์พัฒนาครอบครัวของ อบต. ซึ่งจะพบว่าบทบาทด้านบุคลากรของ อบต. โดยตรงนั้นยังมีน้อย สอดคล้องกับการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ขนาดต่าง ๆ

(3.2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรที่คาดหวังนั้น ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย คาดหวังว่า ให้ อบต. ควรจะประสานการทำงานและร่วมมือกับบุคลากรในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของ อบต. โดยความร่วมมือนั้น ขึ้นกับความเข้มแข็งของกลุ่มบุคลากรในพื้นที่ กลุ่มที่มีความเข้มแข็งมาก อบต. ก็จะประสานความร่วมมือกับกลุ่มนั้น สำหรับการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ผู้บริหารทุกกลุ่มต้องการร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่บางส่วน โดยประชาชนบางส่วนในพื้นที่ อบต. ขนาดใหญ่ต้องการให้ อบต. ร่วมมือกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้วย ส่วนผู้บริหาร อบต. และประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดกลางมีความเห็นสอดคล้องกันที่ต้องการให้ผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชอยและครู เข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานมากที่สุด และมีบางส่วนต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) แพทย์และพยาบาลเข้ามามีส่วนร่วมกับอบต. ด้วย สำหรับ อบต. ขนาดเล็กนั้นผู้บริหาร อบต. และประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันที่ต้องการให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ทั้งนี้ในความหมายของผู้บริหาร อบต. จะหมายถึงผู้นำชุมชนที่อาจมีหรือไม่มีตำแหน่ง แต่ส่วนของประชาชนนั้น จะหมายถึงกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส่วนบทบาทด้านบุคลากรนั้นอีกประการหนึ่ง ประชาชนส่วนใหญ่คาดหวังให้ อบต. เข้ารับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน และจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างถูกต้อง ซึ่งก็สอดคล้องกับบทบาทด้านงบประมาณและด้านวิชาการ ที่ผู้บริหาร อบต. ก็ต้องการได้รับการอบรม บุคลากรของ อบต. ให้มีความรู้ความเข้าใจด้วยเช่นกัน

(4) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงาน

(4.1) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานนั้น ผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่ และขนาดกลางมีส่วนรับผิดชอบงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานโดยตรง ทั้งส่วนการศึกษาและสาธารณสุข โดยมีเพียง อบต. ขนาดใหญ่เท่านั้นที่หน่วยงานด้านสาธารณสุขเข้ามามีบทบาทในการรับผิดชอบ สำหรับ อบต. ขนาดกลางนั้นยังไม่มียบทบาทเท่าที่ควร ปัจจุบันใช้การประสานให้ศูนย์พัฒนาครอบครัวเป็นแกนหลักในการรับผิดชอบ ส่วน อบต. ขนาดเล็กนั้นยังไม่มีส่วนงานด้านการศึกษาและสาธารณสุขโดยตรง ซึ่งมีความสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายส่วนใหญ่ที่เห็นว่า บทบาทการบริหารงานของ อบต. ในปัจจุบัน ที่มีความเป็นนิติบุคคลและมีอำนาจอิสระตามกฎหมาย แต่บทบาทดังกล่าวอาจไม่สอดคล้องกับการรับรู้ของประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ทั้งสามแห่ง

(4.2) บทบาทการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานที่คาดหวังของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่คือ คาดหวังว่า อบต. ควรจะประสานการทำงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ รวมทั้ง คาดหวังว่า อบต. ควรจะเริ่มต้นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยการสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับความต้องการ สภาพปัจจุบันและปัญหาการเลี้ยงดูของผู้ปกครองและเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีก่อน สำหรับนำข้อมูลไปวางแผนในบทบาทด้านต่าง ๆ ให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ซึ่งผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่และขนาดกลาง มีความเห็นสอดคล้องและตระหนักถึงบทบาทด้านการบริหารดังกล่าว เช่นกัน และ ผู้บริหาร อบต. ทั้งสามแห่งยังมีความเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วมของ อบต. รวมทั้งเพื่อสร้างความตระหนักให้ประชาชนเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี โดยควรมีรูปแบบในการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ได้แก่ การใช้หอกระจายข่าว การบอกแบบปากต่อปาก โดยใช้ผู้นำชุมชน เป็นต้น ในขณะที่ ผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่ต้องการบูรณาการการทำงานของส่วนงานการศึกษาและสาธารณสุขให้ร่วมมือกันมากขึ้น ผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางวางแผนกำหนดอัตราพยาบาลวิชาชีพ เพื่อรองรับการกระจายอำนาจด้านสาธารณสุขมายัง อบต. ในอนาคต แต่สำหรับประชาชนนั้น ยังมีความคาดหวังต่อบทบาทการบริหารงานของ อบต. เกี่ยวกับการประสานงานในพื้นที่ โดยประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดใหญ่มีความต้องการให้ อบต. วางแผนร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดกลางมีความเห็นที่สอดคล้องกับผู้บริหารที่ต้องการให้ อบต. สร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปกครองในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน และบางส่วนต้องการให้ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อให้มาจัดอบรมให้ความรู้ ในส่วนของประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดเล็กมีความต้องการให้ อบต. ประสานงานกับบุคลากรและหน่วยงานในพื้นที่ด้วยเช่นกัน

1.3.2 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.20 ดังนี้

ตารางที่ 4.20 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากผลการสัมภาษณ์

ปัจจัย	ผู้บริหาร					ประชาชน					ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย				
	อบต. บึงขี้ไต้	อบต. เขาสามยอด	อบต. วัดพริก	อบต.บึงขี้ไต้ มีบุตร หลาน ต่ำกว่า 3-5 ปี 3 ปี	อบต.บึงขี้ไต้ ไม่มี บุตร หลาน ต่ำกว่า 3-5 ปี 3 ปี	อบต.เขาสามยอด มีบุตร หลาน ต่ำกว่า 3-5 ปี 3 ปี	อบต.วัดพริก ไม่มี บุตร หลาน ต่ำกว่า 3-5 ปี 3 ปี	ไม่มี	มีบุตร	มีบุตร หลาน 3-5 ปี	คน ที่ 1	คน ที่ 2	คน ที่ 3	คน ที่ 4	คน ที่ 5
1. ด้านงบประมาณ	✓	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.1 การมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ ของผู้นำ	-	-	✓	-	-	-	✓	-	-	✓	-	-	✓	-	-
1.2 ความพอเพียง/ไม่ พอเพียงของงบประมาณ	-	-	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-
1.3 ความชัดเจน/ไม่ ชัดเจนของกฎหมาย เกี่ยวกับงบประมาณ	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	-
2. ด้านบุคลากร	✓	-	✓	-	✓	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-	-
2.1 การมี/ไม่มีความรู้ ความเข้าใจของบุคลากร อบต.	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.2 ความพอเพียง/ไม่ พอเพียงของจำนวน บุคลากร อบต.	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

✓ = เป็นปัจจัย

ตารางที่ 4.20 สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากผลการสัมภาษณ์ (ต่อ)

ปัจจัย	ผู้บริหาร					ประชาชน					ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย						
	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.	อบต.
	บึงขังไถ	เขาสามยอด	วัดพริก	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ	บึงขังไถ
3. ด้านผู้นำ																	
3.1 การมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.	✓	✓	✓	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. ด้านผู้ประกอบการ																	
4.1 ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของรายได้อ	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-	✓	-
4.2 ความร่วมมือ/ไม่ร่วมมือของผู้ปกครอง	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.3 การให้/ไม่ให้ความสำคัญของผู้ประกอบการ	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.4 ความต้องการ/ไม่ต้องการของผู้ปกครอง	-	✓	-	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4.5 การยอมรับ/ไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต.	-	✓	✓	-	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.6 การมี/ไม่มีปัญหาทางสภาพสังคม	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	-	-	-	-	-	-

✓ = เป็นปัจจัย

(1) สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

(1.1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

- การมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. บึงขี้ไถ

- การมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำและความชัดเจน/ไม่ชัดเจนของกฎหมายเกี่ยวกับงบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. เขาสามยอด

- ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของงบประมาณเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. วัดพริก

(1.2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร สรุปได้ดังนี้

- การมี/ไม่มีความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต. เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. บึงขี้ไถ

- ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของบุคลากร อบต. เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. เขาสามยอด

- การมีหรือ/ความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต. และความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของบุคลากรเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. วัดพริก

(1.3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ สรุปได้ดังนี้

- การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต. เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. ทั้งสามแห่ง

(1.4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง สรุปได้ดังนี้

- ความร่วมมือหรือไม่ร่วมมือของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. บึงขี้ไถ

- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของรายได้, ความร่วมมือหรือไม่ร่วมมือของผู้ปกครอง, การให้หรือไม่ให้ความสำคัญของผู้ปกครอง, ความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ปกครอง และการยอมรับหรือไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต. เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. เขาสามยอด

- การให้หรือไม่ให้ความสำคัญของผู้ปกครองและการยอมรับหรือไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต. เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้บริหาร อบต. วัดพริก

จากผลดังกล่าว สรุปรวมความเห็นของผู้บริหาร อบต. ทั้งสามแห่งได้ว่า

- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณที่ผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่ของทั้งสามแห่ง กล่าวถึงมากที่สุดคือ เรื่องการมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำ

- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากรที่ผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่ของทั้งสามแห่ง กล่าวถึงมากที่สุดคือ เรื่องการมี/ไม่มีความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต. และความพอเพียง/ไม่พอเพียงของบุคลากร

- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำที่ผู้บริหาร อบต. ทั้งสามแห่งกล่าวถึงมากที่สุดคือ เรื่องการมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.

- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครองที่ผู้บริหาร อบต. ส่วนใหญ่ของทั้งสามแห่ง กล่าวถึงมากที่สุดคือ ความร่วมมือ/ไม่ร่วมมือของผู้ปกครอง, การให้/ไม่ให้ความสำคัญของผู้ปกครอง และการยอมรับ/ไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต.

(2) สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์ประชาชน

(2.1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ สรุปได้ดังนี้

- ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของงบประมาณ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปี ในพื้นที่ อบต. บึงขี้ไต้

- การมี/ไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปี ในพื้นที่ อบต. เขาสามยอด

- ความพอเพียง/ไม่พอเพียงของงบประมาณ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต. วัดพริก

(2.2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร สรุปได้ดังนี้

- การมี/ไม่มีความรู้ความเข้าใจของ บุคลากร อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานในพื้นที่ อบต.บึงขี้ไถ

- การมี/ไม่มีความรู้ความเข้าใจของ บุคลากร อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด

- การมี/ไม่มีความรู้ความเข้าใจของ บุคลากร อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนทั้งสามกลุ่มในพื้นที่ อบต.วัดพริก

(2.3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ สรุปได้ดังนี้

- การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่มีบุตรหลานวัย 3-5 ปีในพื้นที่ อบต.บึงขี้ไถ

- การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนทั้งสามกลุ่มในพื้นที่ อบต.เขาสามยอด

- การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลานพื้นที่ อบต.วัดพริก

(2.4) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ประกอบการ

- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของรายได้และความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต.บึงขี้ไถ

- การให้หรือไม่ให้ความสำคัญของผู้ประกอบการ, ความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ประกอบการ,การยอมรับหรือไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต. และการมีหรือไม่มีปัญหาทางสังคมเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ของอบต.เขาสามยอด

- ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของรายได้และความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความร่วมมือของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต. วัฒนารักษ์

กล่าวโดยสรุปคือ ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ประชาชนในพื้นที่ของ อบต. ทั้งสามแห่ง ให้ความสำคัญมากที่สุด ได้แก่

- ปัจจัยด้านบุคลากร เรื่อง การมีหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต.
- ปัจจัยด้านผู้นำ เรื่อง การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำ
- ปัจจัยด้านผู้ปกครอง เรื่อง ความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ปกครอง

(3) สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

(3.1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ คือ ปัจจัยด้านผู้นำ เรื่องการมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต.

(3.2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญบางส่วน คือ

- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ เรื่อง ความพอเพียงหรือไม่พอเพียงของงบประมาณ
- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร เรื่อง การมีหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต.
- ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้ปกครอง เรื่อง ความต้องการหรือไม่ต้องการของผู้ปกครอง

ดังนั้น สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานจากการวิจัยภาคสนามและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

(1) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ

ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณของ ผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางกับประชาชนบางกลุ่มในพื้นที่ที่มีความเห็นตรงกันว่า การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญด้านงบประมาณ ส่วนความเห็นของผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่นั้น ไม่ตรงกับประชาชนในพื้นที่ ในขณะที่ในส่วนของผู้บริหาร อบต. ขนาดเล็กกับประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ความพอเพียง

หรือไม่พอเพียงด้านงบประมาณจะเป็นปัจจัยสำคัญด้านงบประมาณของ อบต. ในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญบางส่วน

(2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านบุคลากร

ผู้บริหาร อบต. และประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดใหญ่บางกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่าการมีหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจของบุคลากร อบต. เป็นปัจจัยสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เช่นเดียวกับผู้บริหาร อบต. และประชาชนในพื้นที่ อบต. ขนาดเล็กทุกกลุ่ม รวมทั้งจากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญบางส่วนด้วย

(3) ปัจจัยการมีส่วนร่วมด้านผู้นำ

การมีหรือไม่มีวิสัยทัศน์ของนายก อบต. เป็นปัจจัยสำคัญที่ทั้งผู้บริหาร อบต. ทุกขนาด ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ของ อบต. ทั้งสามแห่ง และความเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

(4) ปัจจัยสำคัญด้านผู้ปกครอง

ความพอเพียงของรายได้เป็นปัจจัยสำคัญของประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต. ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แต่ผู้บริหาร อบต. ไม่ให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าว ในขณะที่ผู้บริหาร อบต. ขนาดใหญ่และขนาดกลาง เห็นว่าความร่วมมือหรือไม่ร่วมมือของผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญแต่ประชาชนในพื้นที่ อบต. ทั้งสองแห่งไม่เห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ในเรื่องการให้ความสำคัญของผู้ปกครองเป็นปัจจัยที่ทั้งผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางและประชาชนในพื้นที่เห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเรื่องความต้องการของผู้ปกครองนั้นเป็นเรื่องที่ประชาชนในพื้นที่อบต. ทุกขนาดเห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญบางส่วนด้วย ส่วนในเรื่องการยอมรับในบทบาทของ อบต. เป็นปัจจัยที่ผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางและประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ อบต. เห็นว่ามีความสำคัญสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ของพื้นที่ อบต. ขนาดกลางเห็นว่าการมีปัญหาทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของ อบต. ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานซึ่งไม่สอดคล้องกับความเห็นของผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางและความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 แนวทางการมีส่วนร่วมขององค์กรบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

จากผลการวิเคราะห์บทบาทและปัจจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน สามารถนำมาวิเคราะห์สรุปเป็นแนวทางการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ ดังนี้

2.1 ผลจากการสัมภาษณ์และการศึกษาเอกสาร

2.1.1 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร อบต.

2.1.1.1 แนวทางด้านงบประมาณ

จากการวิเคราะห์บทบาทในด้านงบประมาณแล้วนั้น พบว่า อบต.ขนาดใหญ่และอบต.ขนาดกลางมีการสนับสนุนการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานอย่างเป็นทางการในปัจจุบันมากกว่าอบต.ขนาดเล็ก โดยมีผลการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานแล้ว และผู้บริหารอบต.ขนาดใหญ่และกลางไม่ได้กล่าวว่างบประมาณเป็นอุปสรรค ในขณะที่ปัจจัยด้านงบประมาณจำกัดสำหรับ อบต.ขนาดเล็ก ดังนั้นแนวทางด้านงบประมาณในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานของ อบต.ที่เหมาะสม คือ

(1) แนวทางการมีส่วนร่วมของ อบต.ขนาดใหญ่และกลางในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากการวิเคราะห์บทบาทในปัจจุบัน คือ การวางแผนงบประมาณเพื่อรองรับการใช้จ่ายในการดำเนินโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งปัจจุบันมีโครงการเกี่ยวกับการพัฒนาให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีแล้ว เช่น กรณี อบต.ขนาดใหญ่ จัดโครงการส่งเสริมสุขภาพแม่และเด็ก, อบต.ขนาดกลางจัด โครงการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นครอบครัวที่ดี เป็นต้น โครงการเหล่านี้เป็นโครงการที่ควรมีการขยายให้มีความต่อเนื่อง ซึ่ง อบต.ขนาดใหญ่และกลางซึ่งไม่มีปัจจัยด้านงบประมาณเข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวคือ มีงบประมาณที่เพียงพอที่จะจัดสรรได้ ทั้งนี้ ปัจจัยที่กำหนดแนวทางด้านงบประมาณของ อบต.ขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านผู้นำที่จะมีวิสัยทัศน์และเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี มากน้อยเพียงใด ก็จะเป็นส่วนผลักดัน สนับสนุนให้เกิดการวางแผนงบประมาณในการดำเนินโครงการได้มากขึ้นตามไปด้วย ส่วนอบต.ขนาดเล็กนั้นอาจยังเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะเดียวกันกับ อบต.ขนาดใหญ่และกลางได้ไม่มากนัก เนื่องจากมีความจำเป็นด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีความเจริญก่อน

(2) แนวทางการมีส่วนร่วมของ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ตามมุมมองผู้บริหาร อบต.จากการวิเคราะห์บทบาทที่คาดว่าจะทำ มีดังนี้

(2.1) แนวทางของ อบต.ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดอบรมบุคลากรของ อบต.เองให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยเฉพาะส่วนงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ ส่วนงานสาธารณสุขและส่วนงานการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบุคลากรที่ผู้บริหารมองว่า แม้จะมีส่วนงานที่รองรับการปฏิบัติการกิจนี้ รวมทั้งมีบุคลากรจำนวนมาก แต่ยังคงขาด

บุคลากรที่มีความรู้ด้านการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานตามหลักวิชาโดยตรงทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จึงต้องการได้รับการศึกษาอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เพื่อจะได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องก่อนการเข้าไปมีส่วนร่วม ซึ่งการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวมีปัจจัยหลักด้านผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญ กล่าวคือ นายก อบต. ต้องมีวิสัยทัศน์และเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งจะเป็นส่วนผลักดันให้เกิดการวางแผนด้านงบประมาณ โครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งถ้าผู้นำไม่มีวิสัยทัศน์ ก็จะทำให้งบประมาณที่ได้รับน้อยลงไปด้วย

(2.2) แนวทางของ อบต. ขนาดกลาง ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนให้มีกองทุนชดเชยรายได้ให้แก่ครอบครัวที่มีบุตรวัยต่ำกว่า 3 ปี ซึ่งมีฐานะทางเศรษฐกิจในครอบครัวไม่ดี เพื่อลดความกังวลของผู้ปกครองต่อการขาดรายได้มาเลี้ยงครอบครัวในระหว่างที่ต้องหยุดดูแลบุตร โดยเฉพาะช่วงใกล้คลอดบุตรและช่วงแรกคลอด เพื่อเพิ่มความเอาใจใส่ต่อการเลี้ยงดูบุตรของตนให้มากขึ้น

แนวทางอื่นๆ ที่ผู้บริหาร อบต. ขนาดกลางบางท่านนำเสนอ ได้แก่ การขยายโครงการที่รับเงินอุดหนุนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) โดยการสร้างเครือข่ายกับครอบครัวที่รับเงิน และจัดโครงการอบรมให้ความรู้ในการพัฒนาเด็กแก่ครอบครัวเหล่านี้ต่อเนื่อง, ส่งเสริม โภชนาการให้แก่ครอบครัวที่มีบุตรหลานวัยต่ำกว่า 3 ปีให้มีภาวะทางโภชนาการที่สมบูรณ์ รวมทั้งการขยายการสร้างศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อรองรับให้ครอบครัวที่พ่อแม่ต้องออกไปทำงานและไม่มีเวลาเอาใจใส่บุตรหลาน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน อย่างไรก็ตาม แนวทางการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณดังกล่าวจะถูกกำหนดโดยปัจจัยด้านผู้นำในการมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานเป็นสำคัญ รวมทั้งความชัดเจนในระเบียบกฎหมายด้านงบประมาณที่เกี่ยวข้อง โดยต้องการได้รับความร่วมมือจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในการดำเนินการเรื่องนี้ให้มีความชัดเจนซึ่งหากมีความชัดเจนแล้วก็จะปัจจัยเสริมที่จะทำให้ อบต. อยากเขามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น แต่หากไม่มีความชัดเจนผู้นำอาจจะมองว่ายุ่งยากต่อการปฏิบัติและอาจไม่ให้ความสำคัญได้

(2.3) แนวทางของ อบต. ขนาดเล็ก ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ การตั้งศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีลงไป โดยขยายต่อจากส่วนของการทำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อนุบาล 3 ขวบ ซึ่งหากพิจารณาตามหลักการของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานนั้น ไม่มีความสอดคล้องโดยหลักการพัฒนา เพราะเป็นเพียงการแบ่งเบาภาระความจำเป็นของครอบครัวเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านงบประมาณที่มีจำกัด แต่หาก อบต. ขนาดเล็กจะดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวให้สอดคล้องกับหลักการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานให้มากขึ้น อาจจะต้องทำในลักษณะของการจัดกิจกรรมที่มีการ

เชิญชวนพ่อแม่ผู้ปกครองให้เข้าร่วมอยู่ในศูนย์รับเลี้ยง และส่งเสริมเกิดการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรม เช่น การจัดอบรมให้ผู้ปกครองในเวลาว่างหรือวันหยุด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครองในศูนย์รับเลี้ยง เป็นต้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ในการเลี้ยงดูเด็กให้กับผู้ปกครองเมื่อเด็กไม่ได้อยู่ที่ศูนย์รับเลี้ยงได้ แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยจำกัดอีกประการหนึ่งคือด้านบุคลากรซึ่ง อบต.มีจำกัด เพราะจำนวนบุคลากรจะขึ้นกับศักยภาพพื้นฐานของ อบต. กล่าวคือ อบต.ขนาดเล็กก็จะมีบุคลากรน้อยด้วย ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องนี้ รวมทั้งต้องดูความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

2.1.1.2 แนวทางด้านวิชาการ

จากผลการวิเคราะห์ห้บทบาทในปัจจุบันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานของ อบต. นั้นพบว่า อบต. ยังไม่มีบทบาทโดยตรงในด้านนี้ สิ่งที่ได้ดำเนินการไปในโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของ อบต. ขนาดใหญ่และกลางนั้น เป็นการอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกเข้าร่วมกับ อบต. โดยที่ อบต.เอง ยังขาดความรู้ตามหลักวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ดังนั้น ผู้บริหาร อบต. จึงได้เสนอแนวทางที่คาดว่าจะทำในการเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ดังนี้

(1) แนวทางของ อบต. ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ สนับสนุนและเปิดโอกาสให้โรงพยาบาลในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมด้านวิชาการ โดยอาจเป็นการจัดอบรมและ แก่ อบต. ให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน รวมทั้ง อาจเปิดโอกาสในการให้แพทย์หรือพยาบาลฝึกหัดลงพื้นที่ในการให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เนื่องจาก ผู้บริหารมองว่าโรงพยาบาลเป็นหน่วยงานที่มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ดี รวมทั้ง ต้องการให้อาสาสมัครเข้ามาเรียนรู้จากโรงพยาบาลร่วมกับ อบต. ด้วย เพราะกำลังจะถูกถ่ายโอนเข้ามาในความรับผิดชอบของ อบต.

(2) แนวทางของ อบต. ขนาดกลางและเล็ก ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ สนับสนุนให้สถานีอนามัยตำบลเข้ามามีส่วนร่วมด้านวิชาการ เนื่องจาก อบต. มีการประสานงานที่ดีและปฏิบัติงานร่วมกันอยู่แล้ว รวมทั้งมีเครือข่ายคือ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน(อสม.) ซึ่งมีความรู้พื้นฐานด้านสาธารณสุข เป็นคนในพื้นที่และมีความเข้าใจในชุมชน ซึ่งทาง อบต. พร้อมที่จะสนับสนุนให้มีความรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

แนวทางดังกล่าวก็จะถูกกำหนดด้วยปัจจัยด้านผู้นำเกี่ยวกับการมีวิสัยทัศน์ซึ่งได้กล่าวในแนวทางด้านงบประมาณไปแล้ว

2.1.1.3 แนวทางด้านบุคลากร

จากผลการวิเคราะห์บทบาทปัจจุบันด้านบุคลากรของ อบต.ต่าง ๆ ตามความเห็นของผู้บริหาร พบว่า บุคลากรของ อบต.เองยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานไม่เพียงพอ แม้ใน อบต.ที่ทำโครงการในลักษณะการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก็ยังคงต้องร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่ ดังนั้น ผู้บริหารจึงได้เสนอแนวทางด้านบุคลากร ดังนี้

(1) แนวทางของ อบต.ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ สนับสนุนการทำงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) โดยพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจาก มีความรู้พื้นฐานด้านสาธารณสุข ทำงานร่วมกับ อบต.อยู่แล้วในปัจจุบัน มีเครือข่ายในพื้นที่และสามารถเข้าถึงครอบครัวได้ดี ดังนั้น หากได้รับความรู้เพิ่มเติมจากการที่ อบต. ได้สนับสนุนงบประมาณให้มีการอบรมแล้วก็จะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการลงไปยังครอบครัวในการให้ความรู้พ่อแม่ ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีได้ดี รวมทั้งการสนับสนุนบุคลากรภายใน อบต.ให้มีความรู้ความเข้าใจด้วย ตามที่กล่าวในแนวทางด้านวิชาการแล้ว

(2) แนวทางของ อบต.ขนาดกลาง ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ สนับสนุนการทำงานของ ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) โดยพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ มีความเข้มแข็งในชุมชนซึ่งจะช่วยอบต.ในด้านการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเด็กได้ดี และมีบทบาทในเขตชุมชนเมือง ส่วน อสม.จะมีความรู้ด้านสุขภาพพื้นฐานที่ดี จะมีบทบาทในเขตชุมชนพื้นบ้าน

(3) แนวทางของ อบต.ขนาดเล็ก ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ สนับสนุนการทำงานของ ผู้นำชุมชน โดยพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยผู้นำชุมชนเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ผู้ปกครองประชาชนให้การยอมรับ ซึ่งจะช่วยอบต.ในด้านการประชาสัมพันธ์ ปรับมุมมองของผู้ปกครองในทัศนภาพการมอง อบต.ในหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพียงอย่างเดียวและสามารถ สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองเด็กได้ดี ก่อนที่ อบต.จะเข้ามามีส่วนร่วมในลักษณะใดๆก็ตามปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การมีบุคลากรของตนเองจำกัด รวมทั้งการไม่มีส่วนงานสาธารณสุขที่รับผิดชอบโดยตรงตามโครงสร้าง

2.1.1.4 แนวทางด้านการบริหารงาน

การบริหารงานของ อบต. มีความสำคัญต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน จากผลการวิเคราะห์หัตถบาทด้านการบริหารงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นแนวทางได้ดังนี้

(1) แนวทางของ อบต. ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ เสริมสร้างการประสานการทำงานภายในของ อบต. โดยเฉพาะส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยตรง ได้แก่ ส่วนสาธารณสุขและการศึกษา ,ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ อบต. โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ รถกระจายเสียง หอกระจายข่าว เป็นต้น รวมทั้งการเริ่มต้นจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานในพื้นที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาของการเลี้ยงดูเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีของผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบว่าคุณสมบัติปัญหาที่รุนแรงคืออะไร ผู้ปกครองต้องการอะไร เป็นต้น

(2) แนวทางของ อบต. ขนาดกลางและเล็ก ตามความเห็นของผู้บริหารส่วนใหญ่ คือ เพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ปกครองในพื้นที่ โดยอาศัยผู้นำชุมชนเป็นหลัก รวมทั้งการประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ ได้แก่ หอกระจายข่าว เป็นต้น

ปัจจัยหลักมาจากด้านผู้ปกครองที่อาจจะไม่ยอมรับในบทบาทของ อบต. รวมทั้งการไม่ให้ความสำคัญของการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี จึงอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือ หากไม่มีการปรับความเข้าใจถึงบทบาทของ อบต. ก่อนการมีส่วนร่วม

2.1.2 ผลการสัมภาษณ์ประชาชน

จากผลการวิเคราะห์หัตถบาทและปัจจัยตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครอง สามารถสรุปเป็นแนวทางได้ ดังนี้

2.1.2.1 แนวทางด้านงบประมาณ

(1) แนวทางของ อบต. ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ อบต. เปิดศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยประมาณ 2-3 ปี รวมทั้งการส่งเสริมด้านอาหารเสริมนม และการฉีดวัคซีน ซึ่งแนวทางดังกล่าว ไม่เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

(2) แนวทางของ อบต. ขนาดกลาง ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ อบต. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง บางส่วนต้องการให้ อบต. สนับสนุนทุนสงเคราะห์ให้แก่ครอบครัวที่ฐานะยากจนทารกแรกคลอดเพื่อให้ได้รับโภชนาการที่ดีขึ้น รวมทั้งมีความต้องการให้ขยายการทำศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี

(3) แนวทางของ อบต.ขนาดเล็ก ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ การสนับสนุนทุนการศึกษา อาหารเสริมนม ให้แก่ครอบครัวเด็กด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลน รongลงมาเป็นเรื่องความต้องการให้ อบต.จัดการศึกษา อบรมให้ผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา เด็กแบบบ้านเป็นฐาน

ปัจจัยด้านผู้นำกับการมีวิสัยทัศน์เป็นปัจจัยที่มีบทบาทต่อด้านงบประมาณตามการ รับรู้ของประชาชนมากที่สุด

2.1.2.2 แนวทางด้านวิชาการ

(1) แนวทางของ อบต.ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ตามความเห็นของประชาชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องกัน คือ ต้องการให้ อบต.ไปอบรมตนเองให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก่อนจะเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อจะได้ปฏิบัติงาน ได้ถูกต้อง และเป็น การสร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชนด้วย

(2) แนวทางประการต่อมาที่มีความเห็นส่วนใหญ่สอดคล้องกันทั้งสามพื้นที่ คือ ต้องการให้ อบต.จัดอบรม พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานที่ ถูกต้อง โดย อบต.ประสานเชิญหน่วยงานในพื้นที่เข้ามาอบรมให้ความรู้ เช่น โรงพยาบาลและอนามัย โดยที่ อบต.ขนาดใหญ่มีความต้องการให้ อบต.สนับสนุนการแจกสื่อทางด้านวิชาการให้ผู้ปกครองด้วย

2.1.2.3 แนวทางด้านบุคลากร

(1) แนวทางของ อบต.ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) เข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต.ในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน โดยต้องการให้ผู้ใหญ่บ้านและกำนันทำหน้าที่เป็นผู้ ประชาสัมพันธ์ช่วย อบต. ส่วน อสม. ต้องการให้เข้ามาอบรมให้ผู้ปกครองในวันหยุด รวมทั้งต้องการ ให้นำสื่อและเอกสารการอบรมแจกให้ด้วย

(2) แนวทางของ อบต.ขนาดกลาง ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ผู้นำชุมชน ได้แก่ ประธานชอย ครู เข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. โดยทำหน้าที่เป็นผู้ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนผู้ปกครองตระหนักในความสำคัญของการพัฒนา เด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ มีความน่าเชื่อถือ ใกล้ชิดชุมชน รวมทั้งประสานการทำงานกับหน่วยงานใน พื้นที่ได้ดี รongลงมาคือให้ อบต.เชิญแพทย์และพยาบาลที่มีความรู้เข้ามาจัดอบรม

(3) แนวทางของ อบต.ขนาดเล็ก ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เข้ามามีส่วนร่วมกับ อบต. โดยทำหน้าที่เป็นผู้ ประชาสัมพันธ์ ประชาชนเชื่อถือ ใกล้ชิดชุมชน รวมทั้งประสานการทำงานกับหน่วยงานในพื้นที่ได้ดี

2.1.2.4 แนวทางด้านการบริหารงาน

(1) แนวทางของ อบต.ขนาดใหญ่ ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ เน้นให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับทางโรงพยาบาลมากที่สุดในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจากอยู่ไม่ห่างไกลจากพื้นที่ มีบุคลากรที่มีความรู้ มีคุณภาพ รองลงมา คือ ต้องการให้ อบต.ร่วมมือกับ สถานีอนามัยตำบล โดยเห็นว่าอยู่ใกล้ชุมชนมากกว่าโรงพยาบาล

(2) แนวทางของ อบต.ขนาดกลาง ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ เน้นให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับสถานีอนามัยตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจากอยู่ไม่ห่างไกลจากพื้นที่ ใกล้ชิดชุมชน มีบุคลากรที่มีความรู้ และเอาใจใส่ต่อประชาชนมากกว่าโรงพยาบาล

(3) แนวทางของ อบต.ขนาดเล็ก ตามความเห็นของประชาชนผู้ปกครองส่วนใหญ่ คือ ต้องการให้ อบต.ประสานความร่วมมือกับสถานีอนามัยตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน เนื่องจากอยู่ไม่ห่างไกลจากพื้นที่ ใกล้ชิดชุมชน มีบุคลากรที่มีความรู้ แต่ทั้งนี้ควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นด้วย

2.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

2.2.1 แนวทางด้านงบประมาณ

(1) อบต.อาจมีความจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์รับเลี้ยงเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี ทั้งนี้เป็นผลจากความจำเป็นทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ซึ่งน่าจะดำเนินการได้ในส่วนของ อบต.ที่มีรายได้มาก เช่น อบต.ขนาดใหญ่หรือกลาง แต่ทั้งนี้ อาจมีปัจจัยความพร้อมด้านอื่นที่อาจเป็นอุปสรรค เช่น ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ และผู้บริหาร ทั้งนี้ อบต.มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและมีอิสระในการบริหารงบประมาณ

2.2.2 แนวทางด้านวิชาการ

(1) ส่งเสริมหน่วยงานอื่นให้เข้ามาจัดอบรมให้ความรู้ และดำเนินการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานระดับพื้นที่ ได้แก่ โรงพยาบาล สถานีอนามัยตำบล และสาธารณสุขอำเภอหรือจังหวัด ในลักษณะของการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ปกครอง ออกหน่วยเคลื่อนที่ เป็นต้น ให้ร่วมมือแบบต่อยอดเสริมจากที่หน่วยงานเหล่านี้ปฏิบัติอยู่

(2) ผู้เชี่ยวชาญบางท่านเสนอว่า อบต.สามารถประสานความต้องการมายังหน่วยสนับสนุนการทำงาน คือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ หากมีความต้องการให้เข้าช่วยเหลือด้านต่าง ๆ

2.2.3 แนวทางด้านบุคลากร

(1) อบต.สามารถสรรหาบุคลากรที่มีความสามารถ เพื่อให้เข้ามาดำเนินการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานได้ อาจเป็นรูปแบบการจ้างเป็นบุคลากรของ อบต.หรือการสนับสนุนบุคลากรให้มาดำเนินการได้ โดยเฉพาะ อบต.ที่มีส่วนงานการศึกษาและสาธารณสุขรองรับการทำงาน แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาด้านข้อระเบียบตามที่กฎหมายกำหนด

(2) หาก อบต.ไม่สามารถจ้างบุคลากรมาดำเนินการโดยตรงได้ อาจทำโดยการสนับสนุนบุคลากรระดับพื้นที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีอยู่และมีบทบาทสำคัญในพื้นที่ ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำชุมชน ซึ่งจะมียุทธศาสตร์ในการเข้าร่วมมือกับ อบต.ทำงานในพื้นที่ โดยการอบรมให้ความรู้เพิ่มเติม เพื่อเข้าไปอธิบายให้แก่พ่อ แม่ ผู้ปกครองได้

(3) ผู้เชี่ยวชาญบางท่าน เสนอว่า อบต.อาจให้การสนับสนุนบุคลากรที่มีความรู้ด้านสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น พยาบาลของสถานีอนามัยตำบลให้เน้นเรื่องของการพัฒนาการเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีให้มีความเฉพาะด้านมากขึ้น เพื่อมาอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้

2.2.4 แนวทางด้านการบริหารงาน

(1) อบต.ต้องมีการสำรวจพื้นที่ก่อนลงมือดำเนินการมีส่วนร่วมทั้งนี้ เพื่อให้ทราบสภาพและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม

(2) อบต.ต้องให้ความสำคัญกับการประสานงานในพื้นที่ เพื่อช่วยสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ อบต. ทั้งในด้านวิชาการและบุคลากร ซึ่งแนวทางด้านต่าง ๆ จะเป็นผลจากปัจจัยด้านผู้นำเรื่องการมีวิสัยทัศน์และเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

2.3 สรุปผลการวิเคราะห์แนวทางการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน

2.3.1 แนวทางด้านงบประมาณ

สำหรับอบต.ขนาดใหญ่และกลางนั้นมีความพร้อมในด้านงบประมาณมากที่สุด สามารถดำเนินการด้วยวิธีการที่หลากหลายเนื่องจากมีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณได้ตามศักยภาพ แนวทางการมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ ได้แก่

การวางแผนด้านงบประมาณ การจัดการศึกษาอบรมให้กับ อบต. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ส่วนงานสาธารณสุขและส่วนการศึกษาซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาพ่อแม่ผู้ปกครองให้มีความรู้ความเข้าใจ สนับสนุนงบประมาณให้เกิดการจัดการศึกษาอบรมแก่บุคลากรในพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อเข้าไปอบรมให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองในพื้นที่ได้ เป็นต้น สำหรับ อบต.ทุกขนาด หาก อบต.มีความต้องการมีส่วนร่วมในการตั้งเป็นศูนย์รับเลี้ยงต่ำกว่า 3 ปี ต้องพยายามจัดกิจกรรมเพื่อดึงผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือให้เข้ามาเป็นครูในศูนย์รับเลี้ยง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจต่อการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ซึ่งจะสามารถนำความรู้ไปเลี้ยงดูเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปีที่บ้านได้

2.3.2 แนวทางด้านวิชาการ

เนื่องจาก อบต.ทุกขนาดยังไม่มีความพร้อมในด้านวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน ดังนั้นควรให้การสนับสนุนในรูปงบประมาณหรือประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่มีความรู้ เพื่อสนับสนุนให้มีการจัดอบรมทั้งผู้บริหารและสมาชิก อบต. รวมทั้ง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง คือ เป็นการสร้างความรู้ในตัวบุคคล และอาจขอคำแนะนำจากหน่วยงานดังกล่าวในการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ เช่น รูปแบบการลงไปให้ความรู้ เป็นต้น

2.3.3 แนวทางด้านบุคลากร

อบต. ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก่อน เพื่อให้เกิดวิสัยทัศน์และสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชน ในการที่ อบต.จะเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งต้องร่วมมือกับบุคลากรในพื้นที่ที่จะมีส่วนร่วมกับ อบต. ได้ดี คือ ผู้นำชุมชนและ อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ซึ่ง อบต.ต้องเน้นการพัฒนาบุคลากรกลุ่มนี้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นตัวแทน อบต. ในการเข้าไปอบรม สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐานก่อนที่จะดำเนินการมีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ จึงจะประสบความสำเร็จ

2.3.4 แนวทางด้านการบริหารงาน

อบต.ทุกขนาดควรเน้นพัฒนาตนเองในด้านการบริหารจัดการและประสานความร่วมมือทั้งภายใน อบต. โดยเฉพาะส่วนการศึกษาและสาธารณสุข รวมทั้งกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ที่เข้มแข็ง ได้แก่ โรงพยาบาล สถานีอนามัย เพื่อให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ รวมทั้งต้องเพิ่มบทบาทการประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ผ่านสื่อต่าง ๆ ที่หลากหลาย ได้แก่ หอกระจายข่าว หรือ การบอกแบบปากต่อปาก เพื่อให้ประชาชนรับทราบถึงบทบาทของ อบต. ในการมีส่วนร่วมพัฒนาเด็กแบบบ้านเป็นฐาน และต้องมีการลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเลี้ยงดูเด็กวัยต่ำกว่า 3 ปี เพื่อจะได้ทราบปัญหาของแต่ละพื้นที่ และดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นให้เหมาะสม